

ไฟไหนเล่า
ร้อนเท่าไฟนรก

สุทัสสา อ่อนค้อม

ไฟไหนเล่าร้อนเท่าไฟนรก
สุทัสสา อ่อนค้อม

ไฟไหนเล่าร้อนเท่าไฟนรก

โดย

สุทัสสา อ่อนค้อม

ชื่อหนังสือ	**ไฟไหนเล่าร้อนเท่าไฟนรก**
ผู้แต่ง	**สุทัสสา อ่อนค้อม**
ISBN	974-89370-3-8
ครั้งที่พิมพ์	พิมพ์ครั้งที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๕
	พิมพ์ครั้งที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๕
	พิมพ์ครั้งที่ ๓ กันยายน ๒๕๓๖
	พิมพ์ครั้งที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗
	พิมพ์ครั้งที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๓๗
	พิมพ์ครั้งที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๘
	พิมพ์ครั้งที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙
	พิมพ์ครั้งที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๓๙
	พิมพ์ครั้งที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๙
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๐
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๒
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๓
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๓
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๕
	พิมพ์ครั้งที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๕

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ด้วยกระดาษถนอมสายตา

ราคา ๖๕.- บาท

ภาพปก : ธนู มาลากุล ณ อยุธยา

จัดจำหน่ายโดย : **ธรรมสภา**

๓๕/๒๗๐ จรัญสนิทวงศ์ ๖๒
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
โทร. (๐) ๒๔๓๔ ๔๒๖๗, (๐) ๒๔๓๔ ๓๕๖๖

พิมพ์ที่ : **หจก.หอรัตนชัยการพิมพ์**

๓๓/๒๘ ซอยเพชรบุรี ๕ เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. (๐) ๒๒๑๕ ๙๖๘๑-๔ , (๐) ๒๒๑๖ ๙๔๖๔ โทรสาร. (๐) ๒๒๑๖ ๙๔๖๕

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ ๑๐

ขออนุโมทนากับ **คุณวิรัตน์ คุณสมพร ส่งเสริมสวัสดิ์** แห่งนิตยสาร*กุลสตรี* ที่ได้เป็นผู้ประสานงานเชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาพิมพ์หนังสือ *ไฟไหนเล่าร้อนเท่าไฟนรก* จำนวน ๔๐,๐๐๐ เล่ม แจกจ่ายไปตามโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ ส่วนในต่างประเทศก็ได้พิมพ์ *The Story of Old Man Tiow* ส่งไปยังวัดไทยในต่างแดน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่และปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่เยาวชนในเรื่อง ความกตัญญูกตเวที

ไฟไหนเล่าร้อนเท่าไฟนรก พิมพ์เผยแพร่มาแล้ว ๘ ครั้ง และในเดือนธันวาคม ๒๕๓๙ **พ.อ.วิชาพร คุณจิณัฐตา** พร้อมธิดาคือ **เด็กหญิงนวลตอง ฐิตวัฒน์** ได้พิมพ์เพื่อมอบเป็นธรรมบรรณาการแก่ญาติมิตร จึงนับเป็นการพิมพ์ครั้งที่ ๙ ผู้เขียนขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านที่ร่วมกันเผยแพร่หนังสือเล่มนี้ไปยังเยาวชนและท่านที่สนใจ

สำหรับเล่มที่พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้ชื่อ *The Story of Old Man Tiow* นั้นก็ได้รับความสนใจจากชาวต่างประเทศเป็นอย่างดี เป็นที่น่าพอใจยิ่ง

ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ทุกท่าน โดยเฉพาะผู้มีความกตัญญูกตเวทีอยู่ในจิตใจ พระพุทธองค์ตรัสว่า *"ความกตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี"*

สุทัสสา อ่อนค้อม

มีนาคม ๒๕๔๐

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ ๑

เรื่อง "ไฟไหนเล่าร้อนเท่าไฟนรก" ได้รับการตีพิมพ์ลงใน *นิตยสารกุลสตรี* เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นเรื่องจริงที่ข้าพเจ้าได้รับฟังมาจาก พระเดชพระคุณพระราชสุทธิญาณมงคล *วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี*

การนำเรื่องนี้มาพิมพ์รวมเล่มเพราะเห็นว่าน่าจะเหมาะกับสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ที่กำลังสับสนวุ่นวายทั้งด้านความคิดและด้านคุณธรรม การแก่งแย่งอำนาจของบุคคลหลายฝ่าย ที่ต่างก็ไม่ยอมลดราวาศอกให้แก่กัน มีผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมาก และผู้ที่ได้รับเคราะห์กรรมดังกล่าวก็คือ ประชาชน ข้าพเจ้าเห็นว่า หากเราปล่อยให้สถานการณ์บ้านเมืองเป็นอยู่อย่างนี้ แน่นอนเหลือเกินว่าประเทศไทยของเราจะไม่มีอนาคต

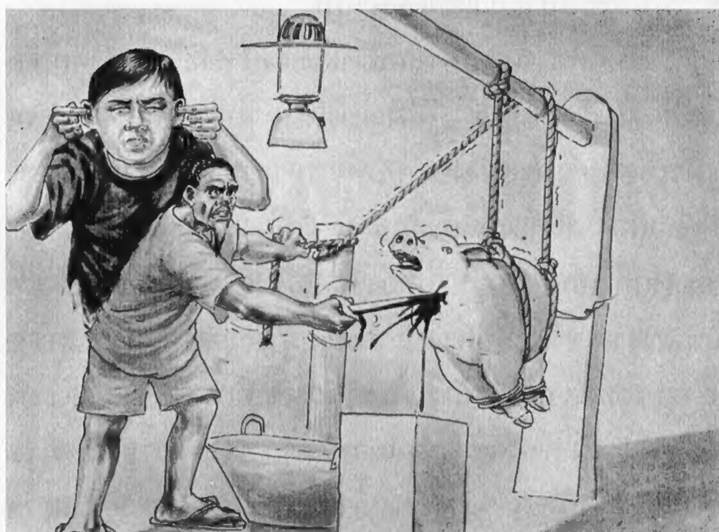
ปัจจุบันความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม มักถูกมองว่าเป็นเรื่องงมงาย ไร้สาระ ทั้งนี้เพราะความคิดความเชื่อถือของคนส่วนใหญ่เน้นหนักไปในเรื่องวัตถุธรรมมากกว่าคุณธรรม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตาแป๊ะเตี๋ยว จะเป็นคติเตือนใจเป็นอย่างดีว่า วัตถุนั้นไม่อาจช่วยบุคคลให้รอดพ้นจากเวรที่ทำกรรมที่ก่อไปได้เลย หากไม่ได้รับโทษทัณฑ์ในโลกนี้ ก็จะต้องได้รับในปรโลก

เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้รับประโยชน์มากขึ้น ข้าพเจ้าจึงได้นำธรรมบรรยายของท่านเจ้าคุณพระภาวนาวิสุทธิคุณ เรื่อง "**แก้ปัญหาด้วยการสวดพุทธคุณ**" มาพิมพ์ไว้ในภาคผนวกด้วย

ขอความเจริญในธรรมจงมีแด่ท่านผู้อ่านทุก ๆ ท่านเทอญ

สุทัสสา อ่อนค้อม

๑

เสียงร้องด้วยความเจ็บปวดของหมูยามที่มันถูกมีดปลายแหลมแทงคอนั้น ช่างบาดลึกเข้าไปในจิตใจของอาตงทุกครั้งที่ได้ยิน เด็กชายวัยสิบสามไม่เข้าใจเลยว่า เหตุใดบิดาจึงมายึดอาชีพที่แสนจะทารุณโหดร้ายเช่นนี้ แม้จะได้ยินมาตั้งแต่เกิด เพราะตาแป๊ะเตี๋ยวยึดอาชีพขายหมูชนิดเลี้ยงเองฆ่าเองเสร็จ หากเขาก็หดหู่หม่นหมองใจทุกครั้งที่ได้ยินเสียงมันร้องเหมือนจะขอให้ไว้ชีวิต เด็ก

ชายเคยฟังพวกผู้ใหญ่เขาพูดกันว่า **คนที่ฆ่าสัตว์เมื่อตายไปจะต้องตกนรก** เขาไม่อยากให้ผู้บังเกิดเกล้าตกนรก เพราะเคยเห็นภาพของนรกที่มีผู้วาดไว้ตามผนังโบสถ์มาแล้ว มันช่างน่าเกลียดน่ากลัวเสียเหลือเกิน

นับแต่มารดาจากโลกนี้ไปตั้งแต่ปี ๒๔๖๐ เขาก็เหลือแต่บิดาเพียงผู้เดียว ไม่มีญาติพี่น้องที่ไหนอีกเนื่องจากผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองพากันอพยพมาจากเมืองจีนตั้งแต่เขายังไม่เกิด จำได้ว่าตอนนั้นเขาร้องไห้มากที่สุดในชีวิต บิดาของเขาก็โศกเศร้าอยู่นานกว่าจะทำใจได้ สามปีแล้วสินะที่มารดาจากเขาและบิดาไป ก็พวกผู้ใหญ่อีกนั่นแหละที่พูดเข้าหูเขาบ่อย ๆ ว่าที่มารดาเขาอายุสั้นก็เพราะบิดาของเขาชอบฆ่าสัตว์ ถ้าเรื่องที่พวกเขาพูดมานั้นเป็นความจริง ป่านฉะนี้มารดาก็คงถูกลงโทษอย่างสาหัสสากรรจ์อยู่ในนรกช่างน่าสงสารมารดานัก เด็กชายวัยสิบสามออกสับสนว่า ก็ในเมื่อบิดาเป็นคนทำ แล้วไยกรรมจึงไปตกที่มารดา คนเราทำกรรมแทนกันได้กระนั้นหรือ อาตงเคยขอร้องให้ตาแป๊ะเตี๋ยวเลิกอาชีพนี้ แต่กลับถูกตะคอกเอาว่า "ลื้อมังลูกนอกคอก สองให้กีไม่เอาว่าฆ่าหมูนั้งลีทำให้ลวยเลี้ยว อีกหน่อยลื้อต้องมาฝึกกะเตี่ย โตขึ้งจะล่ายยึกอาชีกนี้เลี้ยงตัว" บิดาของอาตงบอกอย่างนี้

"แต่มันบาปนะเตี่ย" เด็กชายท้วง

"บากเบิกชิกหายอาลาย อั๊วะเลี้ยงลื้อมาจงโตป่างนี้ไม่ใช่เพาะขายหมูเลอะ" ยามใดที่ตาแป๊ะใช้คำว่า "อั๊วะ" กับลูกแสดงว่าแกกำลังโกรธ

"เห็นเขาพูดกันว่าคนที่ฆ่าสัตว์เมื่อตายไปต้องตกนรกนะเตี่ย" ลูกชายบอกกล่าว

"แล้วลื้อไปเชื่อมังทำมายฮือาตง เชื่อทำมาย ไอ้ชิกหายพวกนั้งมังอิกฉาอั๊วะ มังเห็งอั๊วะลวยกว่ามังน่ะ" ตาแป๊ะเตี๋ยวคิดไปอีกอย่าง

"ก็ไหน ๆ เตี่ยรวยแล้วก็น่าจะเลิกได้ หันไปขายผักขายหญ้าดีกว่าจะได้ไม่ต้องทำบาปทำกรรม เชื่อข้าเถอะ" อาตงพยายามเกลี้ยกล่อมผู้เป็นพ่อ

"เลื่องอาลายอั๊วะจาเลิก ก็อั๊วะทำมาตั้งแต่ลื้อยังไม่เกิกตั้งแต่มาจากเมืองจีง เลี้ยวมังก็ลวยขึ้ง ๆ ว่าแต่ลื้อเถอะต่อไปนี้ต้องมาฝึกงางกะเตี่ย" แกออกคำสั่ง

"ไม่เอาหรอกเตี่ย ข้ากลัวตกนรก" เด็กชายรีบปฏิเสธ

"นาลกนาแล้กอาลายโง่ตายห่า อ้ายพวกเชื่อนาลกมังพวกขี้เกียก คงเลาเกิกมาเลี้ยวก็ตาย ตายเลี้ยวก็เลี้ยวกังนาลกซาหวังมีที่ไหน เลื่องโกหกทั้งน้าง อีเอาไว้หลอกคงโง่ต่างหาก" ตาแป๊ะเตี๋ยวพูดไปตามความเชื่อของตน แกไม่เชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ ตรงข้ามกับลูกชายซึ่งแอบไปคุยกับหลวงตาที่วัดบ่อย ๆ จนเกิดศรัทธาปสาทะอยากจะ

บวชเป็นเณร จะได้ไม่ต้องมาฆ่าหมูขายอย่างบิดา

"เตี่ย ข้าขออะไรเตี่ยอย่างหนึ่งได้ไหม" เด็กชายทำท่าประจบด้วยการเข้ามาโอบเอวบิดา ตาแป๊ะอารมณ์ดีขึ้นตอบลูกไปว่า "ขออาลาย ลื้ออยากล่ายอาลายเตี่ยจาให้หมกทุกอย่าง แต่ลื้อต้องมาฝึกงางกะเตี่ย" แกตั้งเงื่อนไข

"แต่สิ่งที่ข้าขอเตี่ยนั้น หากเตี่ยให้ ข้าก็มาฝึกงานกับเตี่ยไม่ได้" ลูกชายชี้แจง

"ลื้อจาขออาลาย" ตาแป๊ะเตี๋ยวออกสงสัย อาตงรวบรวมความกล้าแล้วตอบว่า

"ขอบวชเณร นะเตี่ยนะ ข้าอยากบวชเณร อยากบวชมานานแล้ว"

"หา! ลื้อว่าอาลายนะ" บิดาถามเสียงดัง

"ข้าอยากบวชเณร" ลูกชายตอบเสียงดังไม่แพ้กัน

"บวกเนง" ตาแป๊ะเตี๋ยวทำตาโต คำพูดของลูกชายทำให้แกตระหนก

"ลื้อจาบวกทำชิกหายอาลาย นี่ลื้อเป็งบ้าไปเลี้ยวเหลอ" พูดอย่างฉุนเฉียว

"ข้าไม่ได้เป็นบ้า ข้าพูดจริง ๆ ให้ข้าบวชเถอะนะเตี่ยนะ" อาตงวิงวอน

"อั๊วะไม่ให้บวก ข้าวบ้างเลามีกิง เลื่องอาลายจาไปเที่ยวขอข้าวคงอื่งกิง" แกพูดโกรธ ๆ รู้สึกผิดหวังในลูกชาย

คนเดียวมาก ท่าทางอาตงคงจะเอาดีไม่ได้เสียแล้ว มีอย่างที่ไหน แทนที่จะยึดอาชีพดี ๆ อย่างที่แกทำอยู่ กลับจะไปบวชเณร ข้างฝ่ายลูกชายก็รู้สึกผิดหวังในบิดาเช่นกัน บิดาไม่เคยรับฟังความคิดเห็นของเขา ไม่เคยเชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ ตัวเขาเคยหนีไปคุยกับหลวงตาที่ **วัดพุทธาราม** บ่อย ๆ เคยชวนแกไปด้วยหากก็ได้รับการปฏิเสธไปเสียทุกครั้งด้วยเหตุผลที่ว่า "**เสียเวลาทำมาหากิน**" และที่เขาไม่ชอบบิดาอีกอย่างหนึ่งก็คือ แกด่าเก่ง พูดคำด่าคำ มาแต่ไหนแต่ไร โดยเฉพาะคำว่า "ฉิบหาย" นั้น แทบจะติดปากเลยทีเดียว

ตอนสายวันนั้น เด็กชายตงถือโอกาสตอนบิดาไปขายหมู แอบไปหาหลวงตาที่วัดพุทธารามด้วยดวงหน้าเศร้าสร้อย เด็กชายคลานเข้าไปหาท่านแล้วกราบเบญจางค-ประดิษฐ์อย่างที่ครูเคยสอน

"หลวงตาครับ ผมพูดกับเตี่ยเรื่องบวชเณรแล้ว แต่แกไม่อนุญาตครับ" อาตงรายงาน ขณะพูดมือทั้งสองยังคงอยู่ในท่าประนมอันแสดงถึงความเคารพนบนอบต่อภิกษุอาวุโส

"ไม่อนุญาตก็บวชไม่ได้" ท่านกล่าวเสียงเรียบ เด็กชายจึงต่อรองว่า "หลวงตาบวชให้ผมก่อนแล้วค่อยไปขออนุญาตทีหลังจะได้ไหมครับ"

"ไม่ได้หรอกอาตงเอ๊ย มันผิดวินัย ผู้จะบวชต้องได้รับความเห็นชอบจากพ่อแม่ผู้ปกครองเสียก่อน ไม่งั้นบวชไม่ได้" ท่านอธิบาย เด็กชายตงครุ่นคิดอยู่ประเดี๋ยวหนึ่งก็ถามอีกว่า "ถ้าขออนุญาตแม่คนเดียวจะได้ไหมครับ"

"คงได้มั้ง" ท่านผ่อนผัน ครั้นนึกได้ว่าเด็กชายเป็นกำพร้าจึงพูดขึ้นว่า "ก็แม่ของเจ้าเขาตายไปตั้งนานแล้วไม่ใช่หรือ"

"ผมจะบอกดวงวิญญาณของแกน่ะครับ จะไปจุดธูปบอกที่ฮวงซุ้ย" อาตงออกอุบาย ภิกษุสูงวัยซึ่งมีตำแหน่งเป็นสมภารวัด นึกชมในความเป็นคนเจ้าความคิดของเด็กอายุสิบสาม จึงตอบว่า

"ตามใจเจ้าก็แล้วกัน จะเอายังงั้นก็ได้" ท่านมองอาตงอย่างถูกชะตา ดูหน่วยก้านแล้วเด็กคนนี้มีทีท่าว่าจะเหมาะสมกับเพศบรรพชิต บางทีอาจจะทำให้กรรมของผู้ที่เป็นพ่อทุเลาเบาคลายลงได้บ้าง **นับเป็นวาสนาของตาแป๊ะเตี่ยวซึ่งแม้แกจะเป็นมิจฉาทิฐิ หากก็มีลูกเป็นสัมมาทิฐิ**

"เตี่ยของเจ้าคงไม่มาอาละวาดเอากะข้านา" ท่านพูดไปอย่างนั้นเอง รู้ว่าตาแป๊ะจะไม่ทำอย่างนั้น เด็กชายตงก็รับรองว่า "เตี่ยไม่ทำอย่างนั้นแน่ครับ ผมรู้" เขารู้ว่าบิดาเกลียดพระ เกลียดแบบจงเกลียดจงชังโดยที่เจ้าตัวก็ไม่รู้สาเหตุว่าทำไมต้องเป็นเช่นนั้น บิดาเคยปรารภกับเขา

บ่อย ๆ ว่า

"เตี่ยไม่อยากเห็งพะเลยอาตง เห็งเลี้ยวมังคึ่งไส้อยากจาอ้วก ทำมายคงอื่นมังไม่เปิ่งอย่างเตี่ยกี่ไม่ลู้" อาตงเคยเอาไปเล่าให้เพื่อนบ้านฟัง เขาก็พูดให้อาตงไม่สบายใจว่าที่เตี่ยเป็นเช่นนั้น เพราะเป็นคนบาปหนาสาหัสมาก อยากจะถามหลวงตาอยู่เหมือนกัน แต่ก็เกรงว่าจะได้รับคำตอบที่ทำให้ไม่สบายใจอีก สู้ไม่ถามเสียยังดีกว่า อาตงเองก็ไม่รู้ว่าเพราะบิดาเกลียดพระจึงทำให้คลื่นไส้เมื่อเห็นพระ หรือว่าเพราะคลื่นไส้เมื่อเห็นพระจึงทำให้บิดาเกลียดพระ มันอะไรกันแน่ ยิ่งคิดก็ยิ่งงง เหมือนจะรู้ว่าเด็กชายกำลังคิดอะไรอยู่ ภิกษุสูงวัยจึงเอ่ยขึ้นว่า "เตี่ยของเจ้าน่ะกรรมหนักไม่งั้นก็คงไม่ถึงกับเกลียดพระเกลียดเจ้าหรอก แต่ก็ยังโชคดีที่ได้ลูกมีปัญญาอย่างเจ้า **จำคำของข้าไว้นะอาตง บวชแล้วก็ขอให้ทำกรรมฐานให้เคร่งครัด แล้วจะช่วยเตี่ยของเจ้าได้บ้าง ไม่มากก็น้อย**"

"ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวผมจะไปจุดธูปบอกแม่แล้วหลวงตาบวชให้ผมเลยนะครับ" เด็กชายพูดอย่างปลาบปลื้ม บวชเสียวันนี้จะได้ไม่ต้องฟังเสียงหมูร้องให้ใจหม่นหมองอีก

"อย่าเพิ่งบวชวันนี้เลย ทางที่ดีเจ้ากลับบ้านไปก่อนพรุ่งนี้เช้าค่อยมา อย่าลืมเขียนหนังสือบอกเตี่ยเจ้าไว้เสียด้วย แกจะได้ไม่ห่วงว่าเจ้าหายไปไหน" ท่านสมภารแนะ

"เตี่ยอ่านหนังสือไม่ออกหรอกครับ แต่ไม่เป็นไรเดี๋ยวแกก็คงเอาไปให้เพื่อนบ้านอ่านให้ฟัง ขอบพระคุณหลวงตามากครับที่กรุณา" เขาก้มลงกราบเบญจางคประดิษฐ์สามครั้ง แล้วคลานถอยหลังออกมา เมื่อได้ระยะห่างพอสมควรจึงลุกขึ้นเดินลงบันไดกุฏิมุ่งหน้ากลับบ้าน

๒

อาตงรู้สึกใจหายที่จะต้องทิ้งตาแป๊ะเตี๋ยวผู้เป็นพ่อให้อยู่เพียงลำพัง รู้ว่าแกจะต้องเปล่าเปลี่ยวเดียวดายหากไม่มีเขา ถึงอย่างไร บิดาก็รักเขามาก เขาเองก็รักบิดามากไม่แพ้กัน ไม่อยากทิ้งแกไป แต่ก็นั่นแหละ วันหนึ่งบิดาคงบังคับให้เขาฆ่าหมูแล้วก็คงพากันตกนรกตามมารดาไป **เด็กชายมีความเชื่อมั่นว่า การบวชของตนจะช่วยให้ผู้เป็นพ่อพ้นจากนรก** มิฉะนั้นท่านสมภารคงไม่พูด

ว่าเขาจะช่วยบิดาได้ คืนนั้นเด็กชายตงนอนกระสับกระส่าย ไม่อาจข่มตาให้หลับลงได้ พรุ่งนี้แล้วสินะที่เขาจะต้องจาก บิดาไปอยู่วัด

ตาแป๊ะนอนกรนเสียงดังเช่นทุกคืน แกคงไม่รู้ว่าพรุ่งนี้จะต้องถูกทิ้งให้อยู่คนเดียว **"ไม่มีทั้งอาอี๊และอาตง"** แกคงจะเหงามาก น่าสงสารเหลือเกิน คิดมาถึงตอนนี้น้ำตาเด็กชายไหลรินลงมาอาบแก้ม ลุกขึ้นจากที่นอน ค่อย ๆ คลานไปที่ปลายเท้าของบิดาแล้วก้มลงกราบขอขมาลาโทษ อีกไม่กี่ชั่วโมงก็จะถึงเวลาที่บิดาตื่นขึ้นมาฆ่าหมู เพราะทำเช่นนี้ทุกวันจนเป็นกิจวัตร ครั้งนี้คงเป็นครั้งสุดท้ายที่เขาจะได้ยินเสียงร้องอย่างน่าเวทนาของเจ้าหมูเคราะห์ร้ายเหล่านั้น

เวลาตีสองเศษ ๆ ตาแป๊ะเตี๋ยวตื่นขึ้นมาปฏิบัติภารกิจประจำวันของแก ลำดับแรกคือการจุดตะเกียงเจ้าพายุซึ่งจะส่องแสงสว่างไสวไปทั่วบริเวณเล้าหมู วันนี้จิตใจแกไม่สดชื่นแจ่มใสเอาเสียเลย มันวาบ ๆ หวิว ๆ เหมือนชีวิตขาดอะไรไปสักอย่าง ความรู้สึกเช่นนี้เคยเกิดขึ้นครั้งหนึ่งก่อนหน้าที่เมียรักของแกจะจากโลกนี้ไปอย่างไม่มีวันกลับ หรือว่า...หรือว่าอาตงกำลังจะจากแกไปอีกคน เป็นไปไม่ได้ อาตงร่างกายแข็งแรงออกอย่างนั้น คงไม่เจ็บไข้ได้ป่วยถึงกับเสียชีวิตเป็นแน่ "เป็งปายม่ายล่าย เป็งปายม่ายล่าย" ชาย

วัยห้าสิบเศษปลอบตัวเองพลางสะบัดศีรษะอย่างแรงเหมือนจะไล่ความคิดร้าย ๆ ออกไป แกรีบจุดไฟในเตาด้วยฟืนที่อาตงหาเตรียมไว้ให้ จากนั้นจึงเอากระทะใบใหญ่ตั้งบนเตาตักน้ำใส่ลงไปจนเกือบถึงขอบ น้ำจะเดือดทันเวลากับที่แกแทงคอหมูเสร็จ นำมันลงไปลวกทั้งตัวก่อนลงมือชำแหละเจ้าหมูเคราะห์ร้ายตัวนั้นถูกแกจับมัดขาทั้งสี่ข้างอย่างแน่นหนาแล้วจึงใช้มีดปลายแหลมแทงที่คอให้ทะลุไปถึงขั้วหัวใจมิฉะนั้นมันไม่ยอมตายง่าย ๆ **เสียงร้องโหยหวนของมันนอกจากจะไม่สามารถเรียกความสงสารจากแกได้แล้ว ยังทำให้แกรำคาญอีกด้วย บิดาของเด็กชายตงไม่เคยเกิดความรู้สึกร่วมในความเจ็บปวดของเจ้าหมูตัวใดทั้งสิ้น**

ชำแหละหมูเสร็จ ตาแป๊ะเตี๋ยวจึงนำมันมาจัดเรียงไว้ในเข่งเตี้ย มีใบบัวรองที่ก้นเข่ง แยกส่วนที่เป็นเนื้อ มัน กระดูก และเครื่องในไม่ให้ปะปนกัน จากนั้นจึงล้างหน้าใส่เสื้อเตรียมออกไปขาย อาตงลูกชายคนเดียวของแกลุกขึ้นหุงหาอาหารเช่นทุกวัน ดูเหมือนว่าวันนี้จะลุกเช้ากว่าปกติ ไม่รู้ว่าเกิดขยันอะไรขึ้นมา อีกหน่อยแกจะให้อาตงลุกขึ้นมาช่วยชำแหละหมูแล้วจึงค่อย ๆ สอนวิธีแทงให้ ถึงตอนแกแก่ทำไม่ไหวจะได้มีคนทำแทน

ใกล้เที่ยงตาแป๊ะเตี๋ยวก็หาบเข่งซึ่งมีเพียงตาชั่งคันยาว

กับมีดและเขียงกลับมา ส่วนหมูนั้นขายหมดไม่มีเหลือ

บ้านดูเงียบเหงาวังเวงผิดปกติ "หลืออาตงอีหลับ ก็อีไม่เคยนองกางวังนี่นา หลือว่าอีไม่ซำบาย" แกคิดไปร้อยแปด เพื่อความแน่ใจแกจึงตะโกนเข้าไปในบ้าน "อาตง อาตง เตี่ยกับมาเลี้ยว" ไม่มีเสียงตอบออกมาจากข้างใน แกตะโกนเรียกซ้ำ ๆ กันอีกสองสามครั้งแล้วจึงผลักประตูบานหนาเข้าไป **ภายในบ้านว่างเปล่า ไม่มีวี่แววว่าอาตงจะอยู่ในนั้น** บนโต๊ะกินข้าวมีกระดาษวางอยู่แผ่นหนึ่ง แกเดินไปใกล้ ๆ ก็จำได้ว่าเป็นลายมือของลูกชายเขียนไว้ด้วยตัวหนังสือภาษาไทย พอจะเดาออกว่าได้เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น คว้ากระดาษแผ่นนั้นได้ก็ตรงแน่วไปยังบ้านเพื่อนของลูกชาย "อาเปี๊ยก อาเปี๊ยกอยู่ละป่าว ออกมาหาอาแปะหน่อย" แกตะโกนเรียกเพื่อนของอาตงอยู่หน้าประตูรั้วบ้าน เสียงตะโกนของแกทำให้สุนัขสี่ห้าตัววิ่งกรูเข้ามาพร้อมเสียงเห่าระงม หญิงสาวผู้หนึ่งรีบลงจากเรือนมาไล่ฝูงสุนัขซึ่งวิ่งแตกกระจุยไปคนละทิศละทาง แล้วเชื้อเชิญแกขึ้นบ้าน

"อั๊วะจามาหาอาเปี๊ยก" แกบอกจุดประสงค์ของการมา

"เปี๊ยกไม่อยู่จ้ะ เถ้าแก่มีอะไรหรือจ๊ะ ฉันเป็นพี่สาวเขาเอง" หล่อนแนะนำตัว

"อาเปี๊ยกอีไปหนาย"

"ไปนากับพ่อตั้งแต่เช้า ประเดี๋ยวก็คงกลับ เถ้าแก่ขึ้นไปรอบนบ้านก่อนก็ได้จ้ะ" หล่อนเชื้อเชิญอีก ตาแป๊ะมีท่าทางลังเล แต่แล้วก็พูดขึ้นว่า "อั๊วะจาให้อีอ่างไอ้นี่หน่อย" พูดพร้อมกับยื่นกระดาษแผ่นนั้นให้หญิงสาว หล่อนรับมาอ่าน ตาแป๊ะแอบสังเกตว่าคิ้วทั้งสองข้างของหล่อนขมวดเข้าหากันขณะที่อ่านข้อความในกระดาษแผ่นนั้น

"อีเขียงว่ายังไง" ถามอย่างอยากรู้

"อาตงหนีไปบวชเณรแล้วละเถ้าแก่" หล่อนบอก ตาแป๊ะเตี๋ยวตบอกผางพูดอย่างโกรธกริ้วว่า "อั๊วะนึกเลี้ยวว่ามังต้องทำอักปียังงี้ หนายลื้อลองอ่างให้อั๊วะฟังหน่อยซิ" แกบอก หญิงสาวจึงอ่านตามตัวอักษรที่ปรากฏในแผ่นกระดาษนั้นให้แกฟัง

"กราบเท้าเตี่ยที่เคารพรักอย่างสูง เมื่อเตี่ยพบหนังสือฉบับนี้ อาตงของเตี่ยก็คงเป็นเณรเรียบร้อยแล้ว ที่อาตงต้องหนีมาบวชก็เพราะเคยขอจากเตี่ยแล้วแต่เตี่ยไม่ยอม อาตงก็เลยต้องทำเช่นนี้ โปรดอโหสิให้อาตงด้วย ขณะเดียวกัน อาตงก็ขอให้หนังสือฉบับนี้เป็นเสมือนหลักฐานการขออนุญาตจากเตี่ย ขอเตี่ยอย่าได้คิดว่าลูกชายของเตี่ยเป็นคนเนรคุณ เพราะการบวชครั้งนี้ก็เพื่อจะช่วยเตี่ยโดยแท้ อยากขอร้องเป็นครั้งสุดท้ายให้เตี่ยเลิกขายหมูแล้วหันไปทำอย่างอื่นที่ไม่ต้องฆ่าสัตว์ตัดชีวิต หากเตี่ยเลิกได้

อาตงจะสึกออกมาช่วยเตี่ยค้าขาย แต่ถ้าเลิกไม่ได้ลูกชายของเตี่ยก็จะขอบวชไปจนตลอดชีวิต สุดท้ายนี้ขอให้เตี่ยจงรักษาเนื้อรักษาตัวให้ดี อย่าคิดอะไรมากจะทำให้เจ็บไข้ได้ป่วยไปเสียเปล่า ถึงอย่างไรอาตงคนนี้ก็ยังรักยังเคารพและอยากเห็นเตี่ยมีความสุข ขอกราบแทบเท้ามาด้วยความเคารพรักอย่างสูง... จากอาตงลูกชายของเตี่ย"

ระหว่างที่ฟังหญิงสาวอ่านหนังสือฉบับนั้น ตาแป๊ะเตี๋ยวใช้มือหยาบกร้านของแกลูบคลำเคราดำที่ยาวลงมาจนถึงราวนมเล่นอยู่ไปมาเพื่อคลายความเครียด ไม่นึกไม่ฝันมาก่อนว่าจะต้องมาพบกับความผิดหวังมากมายถึงเพียงนี้ ลูกหนอลูกช่างไม่รักดีเอาเสียเลย แกอุตส่าห์ทำให้เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องการทำมาหากินหวังจะให้ลูกเอาเป็นเยี่ยงอย่าง แต่ลูกกลับเกียจคร้านไม่เจริญรอยตาม ดีแต่จะไปเที่ยวขอทานเขากิน ช่างไม่มีศักดิ์ศรีเอาเสียเลย จิตใจของตาแป๊ะเตี๋ยวกำลังหวั่นไหวปั่นป่วน ทั้งรักทั้งแค้นประดังแน่นอยู่ในอกจนมิรู้ที่จะจัดการกับชีวิตอย่างไร ทันทีที่หญิงสาวอ่านจบ แกรีบกล่าวคำขอบใจแล้วหันหลังกลับเพื่อมิให้ฝ่ายนั้นได้เห็นน้ำตาแห่งความระทมทุกข์ที่กำลังไหลพ้นขอบตาลงมาอาบแก้ม

พี่สาวของเด็กชายเปี๊ยกเห็นตาแป๊ะเตี๋ยวเดินคอตกจากไป ก็ให้รู้สึกสงสารแกยิ่งนัก แม้จะไม่ค่อยชอบแกสัก

เท่าไหร่ เพราะน้องชายเคยมาเล่าให้ฟังบ่อย ๆ ถึงความร้ายกาจของแก ในตำบลนี้ จะหาคนรักใคร่ชอบพอกับแกสักคนก็ทั้งยาก พวกชาวบ้านพากันลงความเห็นว่า แกเป็นคนบาปหนาเพราะนอกจากจะไม่เคยทำบุญสุนทานแล้วยังด่าเก่งอีกด้วย แกเที่ยวด่าเขาไปหมด แม้กระทั่งพระเถร เณร ชี ก็ไม่มียกเว้น เขาว่าคนอย่างแกตายไปจะต้องตกนรกอเวจีไม่ได้ผุดได้เกิดเลยทีเดียว แต่ก็น่าแปลกที่อาตงลูกชายของแกกลับเป็นคนดี ไม่น่าเป็นไปได้ที่คนเลว ๆ อย่างแกจะมีลูกดี ๆ อย่างอาตง แสดงว่านางเซาะกิมเมียของแกต้องเป็นคนดี แล้วอาตงมีนิสัยติดมาทางแม่ ทว่าหล่อนก็ยังสงสัยอยู่อีกนั่นแหละว่า **ถ้าเมียของแกเป็นคนดีจริงแล้วทำไมจึงมาอยู่กับคนเลว ๆ อย่างแกได้ มันเหมือนน้ำกับน้ำมันที่ไม่มีวันจะผสมกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันได้เลย** แล้วหล่อนก็สรุปเอาเองว่า ที่นางเซาะกิมอายุสั้นก็เพราะไม่อาจอยู่ร่วมกับคนเลว ๆ อย่างตาแป๊ะเตี๋ยวได้นั่นเอง

ความเป็นคนเจ้าทิฐิทำให้ตาแป๊ะเตี๋ยวไม่ไปตามลูกชายกลับ แกคิดเอาเองว่าเมื่ออาตงทนต่อความลำบากไม่ไหวก็คงจะสึกออกมาอยู่กับแกเอง เป็นนักบวชต้องเที่ยวขออาหารคนอื่นกิน ไหนเลยจะพอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง อีกไม่นานเมื่ออดอยากปากหมองหนักเข้าก็ต้องซมซาน

กลับมา ตาแป๊ะเตี๋ยวไม่ศรัทธาในพระสงฆ์องค์เจ้า แกดูถูกคนพวกนี้ว่าเกียจคร้านในการทำมาหากินและชอบเอาเปรียบผู้อื่น แกเกลียดพระเกลียดเณรมาแต่ไหนแต่ไร ไม่อยากพบ ไม่อยากเสวนาด้วย เพียงเห็นกันไกล ๆ ก็ยังรู้สึกคลื่นไส้ชวนให้อาเจียนเสียแล้ว ทำไมหนออาตงลูกชายของแกจึงคิดผิดด้วยการเที่ยวไปเบียดเบียนคนอื่นทั้งที่แกก็มีให้กินให้ใช้อย่างเหลือเฟือถึงปานนี้ การกระทำของอาตงถือเป็นความผิดใหญ่หลวงนัก ซมซานกลับมาเมื่อใดแกจะตีเสียให้เข็ด จะได้หลาบจำ

๓

สามเดือนผ่านไป อาตงก็ยังไม่มีทีท่าว่าจะกลับมาอยู่บ้าน ตาแป๊ะเตี๋ยวรู้สึกผิดหวังและว้าเหว่ระคนกัน แกคงจะต้องทำอะไรสักอย่าง นั่นคือต้องไปเอาตัวอาตงกลับมาก่อนที่อะไร ๆ มันจะสายเกินแก้

ข้างฝ่ายอาตงนั้นเมื่อได้เปลี่ยนจากเพศฆราวาสมาถือเพศบรรพชิตแล้วก็ได้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานอย่างเคร่งครัด หลวงตาซึ่งเป็นสมภารวัดได้ให้ความเมตตาแก่เณรตง

เป็นพิเศษด้วยเห็นว่าเป็นเด็กดีมีความกตัญญูสูง

"หลวงตาครับ ทำอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ตอบแทนคุณของพ่อแม่ได้อย่างเลิศที่สุด" เณรตงถามท่านสมภารในเช้าวันหนึ่ง ทุกครั้งที่พูดกับภิกษุอาวุโสรูปนี้ มือทั้งสองจะอยู่ในท่าประนมเสมอ

"เออ! เจ้าเข้าใจถามดีนี่นะ เอาละเมื่อเจ้าอยากรู้ข้าก็จะบอกให้เอาบุญ" พูดจบก็ลุกขึ้นเดินไปที่ตู้พระคัมภีร์ หยิบพระไตรปิฎกมาพลิกดูสี่ห้าเล่ม แล้วจึงหยิบติดมือมาเล่มหนึ่งพูดกับเณรตงว่า "นี่ หลักฐานอยู่ในเล่มนี้ ฟังให้ดีนะข้าจะอ่านให้ฟัง" ท่านเปิดคัมภีร์เล่มนั้นแล้วอ่าน

"...ภิกษุทั้งหลาย สำหรับบุคคลสองท่านเราไม่กล่าวว่าจะกระทำตอบแทนได้ง่ายเลย สองท่านคือใคร คือมารดาและบิดา หากบุตรจะเอามารดาไว้บนบ่าข้างหนึ่ง เอาบิดาไว้บนบ่าข้างหนึ่ง ปรนนิบัติ, ถึงเขาจะมีอายุยืนร้อยปี อยู่ได้ตลอดศตวรรษ และเขาพึงปฏิบัติท่านทั้งสองด้วยการขัดสี นวดฟั้น อาบน้ำให้ และแม้ว่าท่านทั้งสองจะพึงถ่ายอุจจาระปัสสาวะบนบ่าทั้งสองของเขา นั่นก็ยังไม่ชื่อว่าเป็นอันได้กระทำคุณหรือได้ตอบแทนแก่มารดาบิดา ถึงบุตรจะพึงสถาปนามารดาบิดาไว้ในราชสมบัติทรงอิสราธิปัตย์บนมหาปฐพีอันมีสัตตรัตนะมากหลายนี้ก็ยังไม่ชื่อว่าเป็นอันได้ทำคุณ หรือได้ตอบแทนแก่มารดา

บิดา ข้อนั้นเพราะเหตุไร? เพราะมารดาบิดามีอุปการะมาก เป็นผู้บำรุงเลี้ยง แสดงโลกนี้แก่บุตรทั้งหลาย...ส่วนว่าบุตรคนใด ชักจูง ปลูกฝัง ประดิษฐานซึ่งมารดาบิดาผู้ไม่มีศรัทธาไว้ในศรัทธาสัมปทา...ซึ่งมารดาบิดาผู้ทุศีลไว้ในสีลสัมปทา...ผู้มีมัจฉริยะไว้ในจาคสัมปทา...ผู้ทรามปัญญาไว้ในปัญญาสัมปทา ด้วยการกระทำเพียงนี้จึงชื่อว่าเป็นอันได้แทนคุณ ได้ตอบแทนแก่มารดาบิดา...

เณรตงฟังท่านสมภารตั้งแต่ต้นจนจบอย่างตั้งอกตั้งใจ เข้าใจบ้างไม่เข้าใจบ้างตามภูมิความรู้ระดับประถมสี่ของตน อ่านจบท่านสมภารถามผู้เป็นศิษย์ว่า "เป็นไง เข้าใจซาบซึ้งแล้วหรือยัง"

"ครับ หลวงตากรุณาสรุปอีกครั้งเถิดครับ ตอนท้าย ๆ ผมยังไม่เข้าใจนัก" เณรตงขอร้อง ท่านสมภารจึงสรุปให้ฟังว่า "กล่าวโดยย่อก็คือ พระพุทธองค์ทรงสอนว่า บุคคลจะทำการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ได้อย่างดีเลิศที่สุดก็คือการทำให้พ่อแม่เปลี่ยนจากความเห็นผิดมาเป็นความเห็นที่ถูกต้อง เช่นถ้าพ่อแม่ไม่เชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษแล้วบุตรสามารถทำให้ท่านเชื่อได้ อย่างนี้ถือว่าเป็นการตอบแทนอย่างสูงสุด"

"ถ้าอย่างนั้นผมจะต้องทำให้โยมเตี่ยหันมาเชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษให้ได้" เณรตงพูดอย่างมั่นใจ

"ดี ขอให้สำเร็จเถอะ ข้าขออนุโมทนาด้วย คงต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งยวดเชียวละ เพราะตาแป๊ะเตี๋ยวแกมีความเห็นสุดโต่งออกอย่างนั้น แต่ข้าเชื่อว่าเจ้าต้องทำได้สำเร็จ อย่าท้อถอยเสียก่อนก็แล้วกัน" ท่านสมภารพูดให้กำลังใจ

"ผมจะพยายามจนสุดความสามารถเลยเชียวครับ" ตอบด้วยหัวใจที่เปี่ยมด้วยความรักและความกตัญญูต่อผู้บังเกิดเกล้า

"หมั่นเจริญกรรมฐานแล้วแผ่เมตตาให้แกทุกวัน ไม่ช้าคงเห็นผล เอาละนะได้เวลาแล้ว แยกไปปฏิบัติที่กุฏิของเจ้าได้ ค่ำ ๆ ค่อยมาสอบอารมณ์กับข้า"

"กราบขอบพระคุณหลวงตามากครับ" พูดพร้อมกับก้มลงกราบท่านสมภารด้วยความรู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณของท่าน จากนั้นจึงแยกตัวไปปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่กุฏิของตน

กุฏิที่ท่านสมภารให้เณรตงอยู่เป็นเรือนไม้หลังเล็กกะทัดรัด ตั้งอยู่ใกล้ป่าช้ามากกว่าหลังอื่น ๆ ภายในเป็นห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างสองวา ยาวสามวาสองศอก นอกจากใช้เป็นที่อยู่อาศัยแล้ว ยังเป็นที่ปฏิบัติธรรมของเณรรูปนี้อีกด้วย เมื่อถึงกุฏิเณรตงเริ่มลงมือปฏิบัติกรรมฐานโดย

สวดมนต์ทำวัตรเช้าอันถือเป็นขั้นเริ่มต้นของการปฏิบัติ **เพราะการสวดมนต์เป็นการสำรวมจิตให้ระลึกถึงพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ** แล้วจึงเดินจงกรมเริ่มตั้งแต่ระยะที่หนึ่งไปจนถึงระยะที่หก เดินจงกรมอยู่ประมาณหนึ่งชั่วโมง จิตของท่านเริ่มจะตั้งมั่น จากนั้นจึงนั่งกรรมฐานในท่า "**ขัดสมาธิเพชร**" โดยยกขาซ้ายวางทับบนขาขวา แล้วจึงยกขาขวาวางทับบนขาซ้ายอีกทีหนึ่ง มือทั้งสองวางบนตักโดยให้มือขวาวางทับมือซ้าย ตั้งกายให้ตรง ดำรงสติให้มั่น แล้วเพ่งพิจารณาลมหายใจเข้าออกด้วยการบริกรรมว่า "**พอง-หนอ**" เมื่อท้องพองเพราะหายใจเข้าและ "**ยุบ-หนอ**" เมื่อท้องยุบเพราะหายใจออก พยายามให้สติจับอยู่กับอาการพองยุบอย่างนี้มิให้ซัดส่ายไปที่อื่นจนกว่าจิตจะตั้งมั่นเป็นสมาธิซึ่งจะสามารถข่มนิวรณธรรมให้สงบระงับลงได้ **จากนั้นจึงตั้งสติพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม ตามแนวสติปัฏฐาน ๔** พิจารณาเห็นความเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไปของรูปนามตามสภาวธรรมและตามกฎของ**ไตรลักษณ์** คือ ความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ และปราศจากตัวตนที่เที่ยงแท้

อาศัยความเพียรอันยิ่งยวด การปฏิบัติของเณรตงจึงก้าวหน้าขึ้นทุกวันแม้จะปฏิบัติมาเพียงสามเดือนเท่านั้น

พระเณรหลายรูปที่บวชมาก่อนท่าน บางรูปก็ยังไม่สามารถแยกรูป แยกนามได้เพราะย่อหย่อนในความเพียร ด้วยจริยาวัตรอันดีงามนี้ทำให้ท่านเป็นที่โปรดปรานรักใคร่ของท่านสมภารยิ่งนัก

ออกจากกรรมฐานแล้วเณรตงก็ตั้งจิตแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศลไปให้ผู้บังเกิดเกล้าทั้งสอง **ท่านสมภารสอนไว้ว่าบุญกุศลที่ได้จากการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานนั้นสามารถอุทิศไปได้ทุกภพภูมิ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ล่วงลับไปแล้วหรือผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่** ดังนั้นทั้งโยมบิดาและโยมมารดาจะต้องได้รับบุญกุศลที่ท่านอุทิศไปให้อย่างแน่นอน **ส่วนบุญกุศลที่เกิดจากการทำบุญบริจาคทานจะอุทิศให้ได้เฉพาะผู้ที่ตายไปเกิดเป็นเปรตเท่านั้น** หากไปเกิดเป็นสัตว์นรก สัตว์เดรัจฉาน มนุษย์หรือเทวดา จะไม่ได้รับบุญกุศลดังกล่าว

เวลาสองยามของคืนวันหนึ่ง ขณะที่เณรตงกำลังหลับสนิทอยู่ในกุฏิของท่านก็ต้องตกใจตื่นเพราะเสียงเคาะประตูปัง ๆ อย่างไม่เกรงอกเกรงใจของผู้มาเยือนในยามวิกาล

"นั่นใคร มีธุระอะไรดึกดื่นป่านนี้" ท่านร้องถามออกไปและเสียงที่คนข้างนอกตะโกนตอบเข้ามาทำให้ท่านตระหนก

"เตี่ยเอง เปิดปาตูให้เตี่ยหน่อย" เป็นเสียงของตาแป๊ะเตี๋ยวบิดาของท่านนั่นเอง ทั้งดีใจทั้งหวั่นหวาดระคนกัน ดีใจเพราะจะได้พบบิดา หากก็หวั่นหวาดว่าฝ่ายนั้นจะบังคับให้สึก ท่านคลำหาไม้ขีดมาจุดเทียนไข ยังผลให้ห้องแคบ ๆ นั้นสว่างขึ้นแล้วจึงเดินไปเปิดประตู

"เจริญพร โยมเตี่ยทำไมถึงมาดึกดื่นอย่างนี้" ท่านทักพลางเชื้อเชิญให้บิดาเข้ามาข้างใน ตาแป๊ะเข้ามานั่งพลางกวาดสายตาสำรวจไปทั่วห้อง ไม่เห็นสมบัติมีค่าอันใดนอกจากของใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ เพียงไม่กี่ชิ้น ไฟฉายที่แกถือติดมือมากระบอกหนึ่งนั้นยังดูมีค่ามากกว่าสมบัติที่ลูกชายมีอยู่ **อาตงช่างมีความเป็นอยู่อย่างขัดสนเสียเหลือเกินในความคิดของผู้เป็นพ่อ**

"อาตงเตี่ยมาลับลื้อกับบ้าน" แกเอื้อนเอ่ย มองหน้าลูกก็อุป่าทานไปว่าทั้งผอมทั้งดำไม่อ้วนท้วนขาวผ่องเหมือนตอนที่อยู่กับแก

"โยมเตี่ยเลิกฆ่าหมูขายแล้วหรือ" ถามเพื่อทบทวนเงื่อนไขที่เคยให้ไว้กับบิดา

"เตี่ยจาเลิกทำมาย มังเปงอาชีกสุกจาหลิกที่ถ่ายทอกมาจากบังพะบุหลุก" แกพยายามพูดให้ลูกชายเห็นความสำคัญของอาชีพที่ทำอยู่

"ทำไมโยมเตี่ยถึงมาดึกดื่นอย่างนี้" เณรตงเปลี่ยน

เรื่องถามด้วยคร้านที่จะฟังบิดาพร่ำพรรณนาถึงสิ่งเป็นโทษว่าเป็นคุณ

"เตี่ยจามาทำมายกางวัง ม่ายอยากเห็งหน้าพะ พวกอีขี้เกียกชิกหาย ลีแต่ขอทางคงอึ่งกิง" แกบอกเหตุผลแต่ไม่ได้บอกว่าเพราะคิดถึงลูก คิดถึงมากกว่าทุกวันจนนอนไม่หลับ

"ลื้อต้องสึกไปอยู่กะเตี่ย" คำว่า "สึก" ช่างบาดใจเณรตงเสียนัก ท่านรีบปฏิเสธทันควันว่า "อาตมาไม่สึก ตราบใดที่โยมเตี่ยไม่เลิกขายหมู อาตมาก็จะไม่สึก" นอกเหนือจากเงื่อนไขที่ให้ไว้กับบิดาแล้วท่านเองก็ไม่อาจปฏิเสธว่า**พึงพอใจกับความสงบแห่งจิตซึ่งจะหาไม่ได้นอกเสียจากการถือเพศบรรพชิต**

"อั๊วะไม่เลิกเลี้ยวอั๊วะก็จาให้ลื้อสึกล่วย" ตาแป๊ะเตี๋ยวพูดเสียงดังด้วยความโกรธ

"โยมเตี่ยฟังอาตมาพูดสักหน่อยเป็นไร ที่อาตมามาบวชนี่ก็เพื่อจะช่วยโยมเตี่ยหรอกนะ"

"ช่วยชิกหายอาลาย ลื้ออย่ามาพูกให้เสียเวลา ถ้าลื้อจาช่วยอั๊วะจิงก็ต้องสึกเหลียวนี้" แกพูดพร้อมกับลุกขึ้นฉุดมือเณรลูกชาย น่าแปลกที่ไม่รู้สึกคลื่นไส้เหมือนทุกครั้งที่เข้าใกล้ผ้าเหลือง ทว่าเณรตงรู้ว่านั่น**เป็นอานิสงส์ของบุญกุศลที่ท่านอุทิศส่งมาให้ทุกค่ำคืน** ช่างได้ผลทันตาเห็นดี

เหลือเกิน

"อย่า...โยมเตี่ยจะทำอย่างนี้ไม่ได้ อาตมาเป็นเณรนะ" ท่านห้ามเสียงหลง

"เนง เนิงอั๊วะไม่สงใจ ลื้อต้องไปกะอั๊วะเหลียวนี้" แกเข้ายื้อยุดฉุดลากเป็นพัลวัน

"อาตมาไม่ไป ถึงจะเอาไปฆ่าให้ตายอาตมาก็จะไม่ยอมสึก" เณรลูกชายพูดเสียงหนักแน่นเฉียบขาดจนบิดานึกท้อ หากทิฐิมานะที่แนบเนื่องอยู่ในกมลสันดานมาตั้งแต่เกิดทำให้แกไม่ยอมแพ้

"ให้ลื้อลู้ไปซีว่าจะลึกว่าอั๊วะ" ว่าแล้วก็ลากลูกชายถูลู่ถูกังออกมาจากห้อง เณรตงพยายามสะบัดแขนออกจากการเกาะกุมหากก็ไม่สำเร็จ เพราะบิดาแข็งแรงกว่า

"ปล่อยอาตมาก่อน ไม่งั้นโยมเตี่ยจะต้องเสียใจ" ท่านขู่

"อั๊วะไม่ป่อย ลื้อต้องไปกะอั๊วะเหลียวนี้ ลู้ละป่าวอีกไม่กี่วังอายุลื้อก้อจาคบสิกสี่เลี้ยว ยังจามาเที่ยวขอทางเค้ากิง น่าอายชิกหายเลย" แกบ่นอุบ

"เอาละ ในเมื่อพูดกันไม่รู้เรื่องเราก็อย่าได้เจอะเจอกันอีกเลย" พูดจบก็สะบัดแขนอย่างแรงจนหลุดจากการเกาะกุมแล้วกระโจนลงจากกุฏิวิ่งหายไปทางป่าช้าหลังวัด เมื่อหายตกตะลึงตาแป๊ะเตี่ยววิ่งลงบันไดไล่ตามไป แสงจันทร์สลัวรางในคืนข้างแรมทำให้พอมองเห็นทางโดยไม่

ต้องพึ่งไฟฉาย สุนัขในวัดพากันเห่าเสียงขรมและวิ่งกรูเข้ามา ความกลัวจะถูกสุนัขกัดทำให้แกหันหลังกลับแล้ววิ่งอ้าวไปทางหน้าวัด ครั้นแน่ใจว่าสุนัขเหล่านั้นไม่ตามมาจึงเปลี่ยนเป็นเดินเร็ว ๆ แล้วค่อยช้าลง ๆ กระทั่งถึงบ้าน **จิตใจของแกในยามนี้ช่างรันทดหดหู่เสียนัก น้ำตาไหลรินอาบแก้มโดยมิรู้ตัว**

๔

ความหวาดกลัวว่าบิดาจะติดตามมาทำให้เณรตงวิ่งเตลิดไปอย่างไม่คิดชีวิต รู้สึกเจ็บระบมที่เท้าทั้งสองเพราะถูกหนามแหลมทิ่มแทง กระนั้นท่านก็มิยอมหยุด ผ่านป่าช้าไปทะลุทุ่งกว้างหลังวัดแล้ววิ่งตัดทุ่งตรงไปศาลาท่าน้ำ นั่งหอบฮั่ก ๆ อยู่ที่นั่น อาศัยแสงสลัวจากพระจันทร์ครึ่งเสี้ยวมองกลับไปยังทางที่วิ่งมาก็ไม่ปรากฏแม้เงาของผู้เป็นบิดาจึงค่อยเบาคลายหายหวาดกลัวลงได้บ้าง มองลง

ไปยังแม่น้ำเจ้าพระยาที่นอนสงบนิ่งภายใต้แสงจันทร์เลือนสลัว คิดจะว่ายข้ามฟากไปยังวัดฝั่งโน้นก็เกรงจะหมดเรี่ยวแรงเสียก่อนที่จะถึงฝั่ง ครั้นจะกลับไปที่กุฏิก็เกรงว่าบิดาจะซุ่มรออยู่เพื่อเอาตัวกลับไปบ้าน เณรตงเริ่มว้าวุ่นใจกับปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ **ในที่สุดจึงใช้อุบายทำให้จิตสงบด้วยการเจริญกรรมฐาน** ท่านเริ่มต้นเดินจงกรมตั้งแต่ระยะที่หนึ่งไปจนถึงระยะที่หกโดยอนุโลม แล้วเริ่มจากระยะที่หกถอยกลับมาระยะที่หนึ่งโดยปฏิโลม ไม่ยอมนั่งสมาธิด้วยต้องคอยระแวดระวังบิดากลัวว่าขณะที่นั่งหลับตาอยู่ฝ่ายนั้นอาจจู่โจมเข้ามาจับเอาตัวไปก็เป็นได้ **เดินจงกรมอยู่ประมาณสองชั่วโมงจิตของท่านก็สงบตั้งมั่นเป็นสมาธิเกิดปัญญาแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้** ท่านรู้ว่าประมาณตีสองของทุกวันเป็นช่วงเวลาที่บิดาลงมือปฏิบัติภารกิจคือการฆ่าหมูเตรียมไปขายในตอนเช้า อย่างไรเสียบิดาจะต้องไม่รออยู่ที่กุฏิเพราะห่วงภารกิจที่บ้าน ท่านจะกลับไปที่กุฏิ รอจนฟ้าสางแล้วค่อยไปกราบลาท่านสมภารเพื่อขอไปอยู่วัดโบสถ์ทางฝั่งโน้น บิดาคงไม่ตามไปเซ้าซี้อีกเพราะยามค่ำคืนไม่มีเรือข้ามฟากประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งบิดาเป็นคนเกลียดพระเกลียดเณรถึงขนาดไม่ยอมพบปะพูดจาด้วย จึงเป็นไปไม่ได้ที่จะไปตามท่านในตอนกลางวัน คิดได้ดังนี้เณรตงจึงเดินกลับไปที่กุฏิ ปิดประตูลงกลอนอย่างแน่น

หนาแล้วจึงเก็บเครื่องบริขารต่าง ๆ มัดรวมกันไว้ เวลาที่เหลือท่านใช้ในการเจริญกรรมฐานโดยเดินจงกรมแล้วจึงนั่งสมาธิ ปฏิบัติอยู่อย่างนี้จนกระทั่งฟ้าสาง จากนั้นจึงเดินไปที่กุฏิท่านสมภาร เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ท่านฟัง

"ผมคิดว่าจะขออนุญาตไปอยู่ วัดโบสถ์ ทางฝั่งโน้นครับ" เมื่อเล่าจบเณรตงจึงบอกความประสงค์

"วัดโบสถ์หรือ ได้สิ สมภารวัดนั้นใช่ใครที่ไหน ลูกศิษย์ข้าเอง" ท่านบอกง่าย ๆ ยังผลให้คนฟังใจชื้นขึ้นเป็นกอง

"ถ้าอย่างนั้นหลวงตากรุณาเขียนหนังสือให้ผมถือไปด้วยจะได้ไหมครับ"

"ไม่ต้อง ไม่ต้องถือหนังสือไป เดี๋ยวข้าไปส่งเอง"

"ไม่รบกวนหลวงตาเกินไปหรือครับ" พูดอย่างเกรงใจ

"รบกงรบกวนอะไรเล่า ข้าถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องดูแลเจ้าอยู่แล้ว อีกอย่างหนึ่งข้ากับสมภารกรอด ก็ไม่ได้เจอกันเสียนานจะได้ถือโอกาสไปเยี่ยมเยียนกันเสียเลย"

"สมภารวัดโบสถ์ชื่อกรอดหรือครับ"

"งั้นสิ เป็นไงฟังดูแปลกหรือไง" "ครับ ผมไม่เคยได้ยินคนชื่อนี้มาก่อน"

"เขาว่าตอนเกิดใหม่ ๆ ไม่ได้ชื่อนี้ ตอนหลัง ๆ ชอบนอนกัดฟันกรอด ๆ ทุกคืน พ่อแม่ก็เลยพร้อมใจกันเรียกว่า

กรอดมาตั้งแต่นั้น" ท่านสมภารเล่าถึงที่มาของชื่อลูกศิษย์แล้วก็เลยเล่าของท่านเองบ้างว่า "ส่วนข้าที่ชื่อ **กร่าง** เพราะโยมแม่คลอดที่ใต้ต้นกร่าง ไปทำไร่กับโยมพ่อแล้วเกิดปวดท้อง ยังไม่ทันกลับบ้านข้าก็คลอดออกมาเสียก่อน โยมแม่ว่าลูกทั้งท้องมีข้าคลอดง่ายที่สุด" เสียงที่พูดบอกความภูมิใจนิด ๆ

"หลวงตาจะไปวัดโบสถ์ตอนเช้าหรือตอนเพลครับ" เณรตงวกกลับมาถามเรื่องที่ยังพูดค้างอยู่

"ตอนเช้าสิ ฉันเช้าแล้วค่อยไป วันนี้เจ้าไม่ต้องตามข้าไปบิณฑบาตหรอกนะ รออยู่ที่นี่แหละ รับรองว่าเตี่ยเจ้าไม่มาที่กุฏิข้าแน่" สั่งเสร็จสมภารสูงอายุจึงมุ่งหน้าไปยังหมู่บ้านเพื่อโปรดสัตว์ ระหว่างการรอคอย เณรตงมิได้ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์ ท่านจัดการกวาดถูทำความสะอาดกุฏิให้ท่านสมภาร จัดเก็บข้าวของเข้าที่ให้อย่างเรียบร้อย **เนื่องจากเป็นคนจีนโดยกำเนิด อุปนิสัยที่ติดตัวมาจากชาติพันธุ์คือความขยันขันแข็ง** ไม่เคยนิ่งดูดายไม่ว่าจะด้วยเรื่องอันใด ท่านขวนขวายทำกิจของตนและของผู้อื่นเท่าที่โอกาสจะอำนวย ท่านสมภารเคยพูดสัพยอกในความขยันขันแข็งของเณรตงว่า "**เจ้าเณรรูปนี้ท่าจะไม่เคยหายใจทิ้งเลยกระมัง**" ด้วยความขยันขันแข็งและชอบช่วยเหลือผู้อื่นทำให้เณรตงเป็นที่รักใคร่ของพระ

เณรทั้งวัด จะมีผู้ใดเกลียดชังท่านแม้สักคนก็หาไม่

ฉันเช้าแล้วสมภารกร่างจึงพาเณรลูกศิษย์ออกทางหลังวัด เดินลัดเลาะไปตามคันนากลางทุ่งเพื่อตรงไปท่าน้ำ ต้นข้าวเขียวขจีกำลังตั้งท้องอ่อน ๆ รอวันที่จะผลิดอกออกรวงมาให้มนุษย์ได้เก็บเกี่ยวไว้เป็นอาหาร ภิกษุสูงอายุรู้สึกสงสารและเสียดายคนดี ๆ อย่างเณรตงที่จะต้องระเหระหนไปอยู่ที่อื่น มิใช่แต่วัดโบสถ์ที่กำลังจะไปนี่ดอก หากจะต้องเร่ร่อนต่อไปอีกเพราะดวงชะตาบ่งบอกไว้เช่นนั้น แต่ถึงอย่างไรตาแป๊ะเตี๋ยวผู้เป็นพ่อก็ไม่สามารถจะทำให้ลูกชายสึกหาลาเพศได้ไม่ว่าจะโดยวิธีใด ข้างฝ่ายเณรตงผู้ซึ่งกำลังสาวเท้าตามภิกษุสูงอายุนั้นก็ให้รู้สึกสะท้านสะเทือนใจที่ต้องจำจากที่เคยอยู่อู่เคยนอนและผู้ที่เคยสอนสั่งชี้ทางสวรรค์นิพพานให้ ต่อแต่นี้จะมีผู้ใดมาอบรมสั่งสอนด้วยเมตตารักใคร่เช่นท่านสมภารผู้นี้อีก ความผูกพันที่มีต่อท่านสมภารนั้นนับวันก็จะยิ่งแน่นแฟ้นมากขึ้น จู่ ๆ ก็ต้องมาพลัดพรากจากกันใครเลยจะไม่โศกศัลย์ห่วงหาอาวรณ์

"ไม่ต้องกังวลเรื่องที่อยู่ใหม่ สมภารกรอดจะดูแลเอาใจใส่เจ้าเหมือนอยู่กับข้าทุกอย่าง" ท่านสมภารพูดขึ้นเหมือนจะล่วงรู้ความคิดของอีกฝ่าย

"หลวงตาไปเยี่ยมผมบ้างนะครับ" ไม่มีคำตอบจากผู้สูงอายุเพราะท่านรู้ดีว่าไม่อาจทำเช่นนั้นได้ **ความหง่อม**

แห่งอินทรีย์ทำให้ไม่สามารถไปไหนมาไหนได้คล่องแคล่วเช่นแต่ก่อน ครั้นจะให้เณรตงเป็นฝ่ายมาเยี่ยมก็เกรงความจะล่วงรู้ไปถึงตาแป๊ะเตี๋ยว ต่างเดินตามกันไปเงียบ ๆ กระทั่งถึงท่าน้ำ มีเรือแจวลำเล็กรอรับส่งผู้โดยสารข้ามฟากในอัตราคนละหนึ่งสตางค์ ท่านสมภารพาเณรลูกศิษย์นั่งเรือข้ามฟากไปฝั่งโน้นโดยคนแจวเรือไม่ยอมรับค่าจ้าง ท่านจึงให้ศีลให้พรแล้วพาศิษย์เดินต่อไปยังวัดโบสถ์

๕

วันเวลาผ่านไปรวดเร็วราวกับติดปีกบิน เณรตงหลบเร้นบิดามาอยู่ที่วัดโบสถ์เป็นเวลาหลายปีกระ–ทั่งอายุครบบวช วันหนึ่งสมภารกรอดได้มาที่วัดพุทธาราม และปรึกษากับสมภารกร่างเรื่องการอุปสมบทเป็นพระภิกษุให้เณรตง ภิกษุทั้งสองตกลงกันว่าจะไม่แจ้งให้ตาแป๊ะเตี๋ยวทราบ เพราะถึงอย่างไรแกจะต้องไม่ยินยอมและคงขัดขวางจนถึงที่สุด กำหนดวันเวลากันเรียบร้อย สมภารผู้เป็นศิษย์

จึงกลับมาแจ้งให้เณรตงทราบ ตกค่ำเณรตงจึงขอแรงคนแจวเรือจ้างให้ช่วยมาส่งที่ฝั่งวัดพุทธาราม ให้เรือรออยู่แล้วท่านจึงแอบไปที่ฮวงซุ้ยของมารดา จุดธูปบอกกล่าวขออนุญาตอุปสมบท สามวันต่อมาท่านก็ได้เข้าพิธีอุปสมบทโดยสมภารวัดพุทธารามเป็นพระอุปัชฌาย์และสมภารวัดโบสถ์เป็นกรรมวาจาจารย์ บวชแล้วภิกษุตงคงเป็นคนเดิมที่ขยันหมั่นเพียรและอ่อนน้อมถ่อมตน ด้านการปฏิบัติธรรมก็ตั้งอกตั้งใจปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เปี่ยมด้วยวิริยะอุตสาหะเป็นที่ชื่นชอบของพระเณรในวัด ตลอดจนอุบาสกอุบาสิกาที่ได้ทราบข้อวัตรปฏิบัติของท่านต่างพากันอนุโมทนาสาธุการ

เวลาล่วงเลยไปอีกสามปี ภิกษุตงอายุย่างยี่สิบสี่ เหตุการณ์ร้ายได้บังเกิดแก่ท่านอีกครั้ง กล่าวคือในตอนเย็นขณะที่ท่านกำลังกวาดลานวัดอยู่นั้น บิดาก็มาปรากฏตัวพร้อมชายฉกรรจ์ร่างกำยำสองคน ตาแป๊ะเตี๋ยวขู่ลูกชายทันทีที่พบหน้า

"อาตงถ้าลื้อไม่ยอมสึก ลื้อต้องเจ็บตัวแหง ๆ" ภิกษุตงถึงกับตะลึงด้วยคาดไม่ถึงว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ซ้ำอีก ครั้นได้สติจึงพูดขึ้นว่า

"โยมเตี่ยนี่หมายความว่าอย่างไรกัน" ตาแป๊ะเตี๋ยวไม่ตอบ หากพยักหน้าให้ชายฉกรรจ์ทั้งสองเป็นการให้สัญญาณ

ชายร่างกำยำจึงเดินเข้ามาขนาบข้างท่านไว้ข้างละคน เตรียมพร้อมที่จะทำตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง ภิกษุหนุ่มมิได้แสดงอาการหวาดกลัวให้ปรากฏ ท่านหันไปสบตากับบุรุษนั้นทีละคนด้วยสายตาที่อ่อนโยนและเป็นมิตร คนทั้งสองก้มหน้าดูดิน ไม่กล้าสบตาท่าน กิริยาทะนงองอาจเมื่อครู่เปลี่ยนเป็นกริ่งเกรงระคนหวาดกลัว

"เอาเลย ลากคอมังกับบ้างเหลียวนี้" ผู้ว่าจ้างออกคำสั่ง สองบุรุษทำท่าละล้าละลัง ไม่กล้าเข้ายื้อยุดด้วยเกรงบารมีของผ้าเหลืองที่ห่อหุ้มกายของท่าน บิดาของภิกษุตงจึงกล่าวสำทับว่า

"ชักช้าอยู่ทำมาย เอาตัวมังไปเหลียวนี้ ถ้าลื้อไม่เอาอั๊วะไม่ให้ค่าจ้าง"

"ท่านสึกไปอยู่กับเตี่ยเถอะ" ชายที่อยู่ทางขวามือพูดขึ้น

"อย่าให้เราสองคนต้องทำบาปทำกรรมเลย" คนทางซ้ายเสริม

"เราไม่สึก เพราะตั้งใจแล้วว่าจะบวชตลอดชีวิต ถึงเจ้าสองคนจะเอาเราไปฆ่าเราก็จะขอยอมตาย" ภิกษุตงพูดอย่างไม่สะทกสะท้าน ฟังคำพูดของท่านแล้วชายฉกรรจ์ทั้งสองก็หมดกำลังใจ ไม่นึกอยากได้ค่าจ้างแม้แต่น้อย ถ้าหากต้องแลกกับการฆ่าพระ หันไปพูดกันตาแป๊ะเตี๋ยว

พร้อมกันราวกับนัดว่า

"เถ้าแก่ อั๊วะไม่เอาค่าจ้างแล้ว"

"โยมเตี่ยของเราจ้างเจ้ามาเท่าไหร่หรือ" ภิกษุตงถาม ชายที่ยืนขนาบอยู่ทางซ้ายรีบตอบว่า

"คนละตำลึง ท่านสึกเถอะ ข้าอยากได้ค่าจ้าง ลูกชายข้าป่วย จะเอาเงินไปซื้อยาให้ลูก" บุรุษนั้นพูดน่าสงสาร

"งั้นก็ตามเรามาสิ เราจะไปหยิบเงินให้" พูดจบก็เดินนำชายทั้งสองไปที่กุฏิ เห็นผู้ที่ตนว่าจ้างมาเดินตามลูกชายต้อย ๆ ตาแป๊ะโกรธหัวฟัดหัวเหวี่ยง

"อ้ายพวกจังไรมาหักหลังกูล่าย ขอให้พวกมึงชิกหายตายโหง" แกตะโกนไล่หลัง ชายฉกรรจ์ทั้งสองเอาหูทวนลมเสีย หากต่อกรด้วยก็เกรงใจพระลูกชายของแก ที่สำคัญคือกลัวไม่ได้ค่าจ้าง เงินที่กำลังจะได้นี้ไม่ต้องแลกกับการทำบาปทำกรรม ใครไม่รับก็เขลาเต็มที เมื่อได้เงินจากภิกษุตงแล้วคนทั้งสองก็บอกลาโดยไม่สนใจตาแป๊ะซึ่งโกรธจนตัวสั่น ลูกชายไม่ยอมสึกก็เสียใจพอแรงแล้ว ยังมาถูกคนต่ำต้อยหักหลังเสียอีก แกก่นด่าคนทั้งสามอย่างไม่ไว้หน้า คำด่าทั้งหลายถูกนำออกมาใช้ไม่มีหลงเหลือแม้แต่คำเดียว ภิกษุตงรู้สึกอับอายด้วยพระเณรในวัดตลอดจนชาวบ้านใกล้เคียงเริ่มทยอยกันมามุงดู ท่านอายที่มีบิดาปากจัดเช่นตาแป๊ะเตี่ยวแต่ทั้ง ๆ อายก็อดที่จะสงสารผู้เป็นพ่อเสียมิได้

จึงพูดขึ้นด้วยน้ำเสียงวิงวอนว่า "โยมเตี่ย อาตมาขอบิณฑ-บาตเถอะ อย่าให้อาตมาสึกเลย"

"ไม่ล่าย ลื้อต้องสึกไปช่วยอั๊วะฆ่าหมูขาย ลู้ละป่าวเหลียวนี้อั๊วะสู้แลงมังไม่ไหวเลี้ยว อีดิ้งชิกหาย" แกหมายถึงหมูตอนจะถูกแทงคอซึ่งมันจะดิ้นจนสุดฤทธิ์

"โยมเตี่ยก็เลิกฆ่ามันเสียสิ อาชีพอื่นมีถมเถ หรือถ้าไม่อยากทำงาน มาอยู่กับอาตมาที่วัดก็ได้ อาตมาจะเลี้ยงดูโยมเตี่ยเอง" ตาแป๊ะเตี๋ยวมองลูกชายอย่างดูแคลน หากก็อารมณ์ดีขึ้นนิดหนึ่งเมื่อลูกชายบอกจะเลี้ยงดู กระนั้นก็พูดขึ้นว่า "น้ำหน้าอย่างลื้อน่ะเหลอจามาเลี้ยงเตี่ย ตัวลื้อเองก็ยังเที่ยวหาขอทางเขากิง ยังจามีหน้ามาพูกว่าจาเลี้ยงเตี่ย" เมื่อเห็นว่าไม่อาจเกลี้ยกล่อมบิดาได้ ภิกษุตงจึงบอกให้แกกลับ "โยมเตี่ยกลับบ้านเถอะ ค่ำแล้วเดี๋ยวจะไม่มีเรือข้ามฟาก"

"อั๊วะไม่กับ ถ้าลื้อไม่ยอมสึก อั๊วะก็จายึงหล่าอยู่อย่างนี้แหละ" แกยืนกราน อารมณ์ที่เย็นลงเล็กน้อยนั้นกลับคุกรุ่นขึ้นมาอีก

"โธ่! โยมเตี่ย อายคนอื่นเขาน่า เห็นไหมคนมามุงดูกันใหญ่แล้ว" แทนที่จะเชื่อ แกกลับด่ากราดทั้งพระเณรและชาวบ้าน

"เลื่องของพ่อลูก คงอึ่งไม่เกี่ยวอย่ามาเสือกเลื่องชาว

บ้าง ไป ไปให้หมก ไม่งั้งอั๊วะหล่ายกโคก" แกเริ่มพาล ภิกษุตงมิรู้จะทำประการใด ความอับอายทำให้ท่านเดินขึ้นกุฏิ ปิดประตูขังตัวเองอยู่ในนั้น ข้างฝ่ายบิดาก็ไม่ยอมแพ้ ตามไปนั่งด่าอยู่หน้าประตูโดยไม่ฟังคำทัดทานของพระรูปอื่นที่มาพูดห้ามปราม **สมภารกรอดไม่ลงมายุ่งเกี่ยวด้วยรู้ว่าไม่อาจเปลี่ยนความเห็นผิดของตาแป๊ะให้เป็นความเห็นชอบได้** ด่าลูกจนคอแห้ง ตาแป๊ะรู้สึกกระหายน้ำจึงเตรียมตัวกลับ ไม่นึกห่วงว่าคนแจวเรือจ้างจะรอ เพราะแกได้ว่าจ้างมาเป็นพิเศษก็ต้องใช้มันให้คุ้มค่า และเพื่อไม่ให้เสียเหลี่ยม แกตะโกนเข้าไปในห้องลูกชายว่า "**พุ่งนี้อั๊วะจามาหล่าลื้ออีก มาหล่าทุกวังจงกว่าลื้อจาสึก**" สั่งเสร็จจึงเดินอย่างเร่งรีบไปยังท่าน้ำที่คนแจวเรือกำลังรออยู่ มิใช่เพราะเกรงใจคนรอ หากเพราะอยากถึงบ้านโดยเร็วด้วยกระหายน้ำเป็นที่สุด

๖

สามทุ่มคืนนั้น ท่านสมภารได้มาหาภิกษุตงและปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น สมภารกรอดครุ่นคิดอยู่ครู่หนึ่งจึงพูดขึ้นว่า "ไปอยู่บางกอกก็แล้วกัน รับรองคราวนี้เตี่ยของเจ้าตามไปไม่ได้แน่" ท่านพูดอย่างตัดสินใจดีแล้ว

"ผมไม่รู้จักใครที่นั่นเลยครับหลวงพ่อ แล้วอีกประ-การหนึ่งผมก็ไม่เคยไปบางกอก คงจะลำบากมากทีเดียว"

ภิกษุตงแสดงความวิตก

"ลำบากเชียวละถ้าจะไปอย่างไร้จุดหมาย แต่ข้าจะไม่ให้เจ้าทำเช่นนั้นดอก ข้ามีคนรู้จักบวชอยู่ที่ **วัดยานนาวา** จะฝากเจ้าไปอยู่กับเขาที่นั่น" สมภารกรอดชี้แจง

"ถ้าอย่างนั้นผมก็ค่อยเบาใจ แต่ก็ยังวิตกเรื่องการเดินทาง **เขาว่าบางกอกกว้างขวางนัก ผมกลัวจะไปไม่ถูก**" ภิกษุหนุ่มยังกังวล

"เรื่องนั้นเย็นใจได้ พรุ่งนี้จะมีเรือโยงบรรทุกข้าวไปขายบางกอก เจ้าไปกับเรือโยงได้ สองผัวเมียที่คุมเรือรู้จักกับข้าดี จะให้ส่งเจ้าถึงวัดเลยแล้วข้าจะเขียนหนังสือให้ถือไปถึงพระรูปนั้น" ท่านสมภารจัดการให้เสร็จสรรพ

"ขอบพระคุณท่านมากครับ" ภิกษุหนุ่มกล่าวพร้อมกับก้มลงกราบอย่างซาบซึ้งในบุญคุณของท่าน

"ไปอยู่บางกอกก็เรียนบาลี เรียนปริยัติให้เชี่ยวชาญนะ หากมีโอกาสจะได้กลับมาสอนพระเณรทางบ้านเรา ส่วนด้านการปฏิบัติเจ้าก็ไปได้ไกลแล้ว มีเวลาก็ช่วยสอนให้พระเณรทางบางกอกบ้าง เพราะที่นั่นเขาหนักไปทางปริยัติ ที่จะปฏิบัติจริง ๆ จัง ๆ อย่างเจ้าหาได้ยาก" สมภารกรอดบอกกล่าว ท่านพึงพอใจในข้อวัตรปฏิบัติของภิกษุผู้นี้ยิ่งนัก

ภิกษุตงดีใจที่จะได้เรียนบาลีและปริยัติ คงจะทำให้มี

ความรู้ความเข้าใจในพระศาสนามากขึ้น ไม่มีอะไรน่าห่วงใยในส่วนที่เกี่ยวกับตัวท่าน จะห่วงก็แต่โยมบิดาเท่านั้นเพราะนับวันเรี่ยวแรงก็ลดน้อยถอยลงเนื่องจากความร่วงโรยแห่งสังขาร หากเจ็บไข้ได้ป่วยไปใครเล่าจะมาคอยดูแลรักษา ถ้าโยมมารดายังมีชีวิตอยู่ ก็คงจะช่วยดูแลและเป็นเพื่อนคลายเหงาได้บ้าง **แม้จะรักและห่วงใยในผู้บังเกิดเกล้าสักเพียงใด หากภิกษุหนุ่มก็รู้สึกอึดอัดขัดข้องในความเป็นมิจฉาทิฐิของฝ่ายนั้นจนมิอาจอยู่ร่วมบ้านเดียวกันได้** ภิกษุหนุ่มตั้งความหวังไว้ว่าสักวันหนึ่งบุญกุศลที่ท่านได้ก่อกอปรมาคงจะช่วยขจัดความมืดบอดในจิตใจของบิดาให้หมดไปได้

การไปบางกอกของภิกษุตงในครั้งนี้ถือเป็นความลับสุดยอด บุคคลที่จะรู้เรื่องนี้นอกจากสมภารกรอดแล้วก็มีสองผัวเมียที่คุมเรือโยงอีกสองคนเท่านั้น ท่านสมภารได้ไตร่ตรองดูอีกครั้งก็คิดว่าจะไม่ให้สองผัวเมียไปส่งภิกษุตงถึงที่วัดดังที่ได้ตั้งใจไว้แต่แรก หากจะให้ส่งแค่สะพานพุทธจากนั้นจึงให้ภิกษุหนุ่มหาทางไปวัดเอง ทั้งนี้เพื่อจะได้ไม่มีผู้ใดล่วงรู้ว่าศิษย์ของท่านไปอยู่ที่วัดใด ตาแป๊ะเตี๋ยวก็จะหมดโอกาสตามไปรังควานลูก คิดดังนี้ท่านจึงพูดกับภิกษุตงว่า

"เรื่องที่จะให้เรือไปส่งเจ้าถึงวัดยานนาวานั้น ข้า

เปลี่ยนใจแล้ว"

"ทำไมหรือครับ" ผู้เป็นศิษย์ถาม

"ข้าอยากให้เรื่องนี้เป็นความลับ"

"ผมก็คิดอย่างหลวงพ่อ กลัวโยมเตี่ยรู้จะตามไปอาละวาดอีก" ภิกษุหนุ่มเห็นพ้องด้วย

"ถ้าเช่นนั้นข้าจะให้เขาส่งเจ้าที่สะพานพุทธแล้วเจ้าหาทางไปวัดยานนาวาเองก็แล้วกัน คงไม่เหลือบ่ากว่าแรงเจ้าหรอก เพราะวัดก็ตั้งอยู่ริมน้ำเจ้าพระยานั่นเอง"

"ถ้าอย่างนั้นผมก็คงไม่หนักใจอะไร คงถามคนเขาได้ ต้องขอขอบพระคุณหลวงพ่อเป็นอย่างสูงที่ให้ความเมตตาต่อผมเป็นอันมาก" ภิกษุหนุ่มก้มลงกราบท่านสมภารอีกครั้งด้วยสำนึกในบุญคุณของท่าน

"ไม่ต้องห่วงโยมเตี่ยของเจ้าหรอก แล้วข้าจะส่งคนไปคอยสอดส่องดูแล ตาแป๊ะเตี๋ยวแกกระดูกเหล็กคงไม่เป็นอะไรง่าย ๆ หรอก" ผู้อาวุโสกว่าพูดเพื่อให้อีกฝ่ายคลายกังวล

"เป็นพระคุณอย่างสูงครับ ที่ผมเป็นห่วงเพราะแกตัวคนเดียว ญาติพี่น้องก็ไม่มีเลยสักคน" ถึงตอนนี้เสียงของภิกษุหนุ่มสั่นเครือเหมือนจะร้องไห้

"ข้าเข้าใจ บุคคลเช่นเจ้าสมกับเป็นผู้เจริญโดยแท้ **ผู้มีกตัญญูกตเวทิตาธรรมชื่อว่าเป็นผู้เจริญ ตกน้ำไม่ไหล**

ตกไฟไม่ไหม้ ไฟพิษทำอันตรายไม่ได้ ขอให้จำเริญ ๆ เถิด" ท่านอวยชัยให้พรแล้วหยุดเว้นระยะนิดหนึ่งเพื่อสะกดกลั้นความรันทดหดหู่ที่เกิดขึ้นในจิตใจ จากนั้นจึงพูดกับภิกษุตงว่า

"นี่แน่ะอาตง" ท่านเรียกผู้เป็นศิษย์แบบเดียวกับที่ตาแป๊ะเตี่ยวเรียก

"การจากกันของเราทั้งสองในครั้งนี้คงจะไม่มีโอกาสได้พบกันอีก" น้ำเสียงนั้นเศร้าสร้อยจนคนฟังใจเสีย

"ทำไมหลวงพ่อพูดอย่างนั้นเล่าครับ อีกไม่นานผมก็กลับมา รอให้เรื่องสงบลงเสียก่อน ผมจะเพียรแผ่เมตตาให้โยมเตี่ยทุกวัน ไม่ช้าแกต้องใจอ่อน" ภิกษุหนุ่มพูดอย่างเชื่อมั่น

"มันไม่ใช่อย่างนั้นน่ะซี **ที่ข้าพูดว่าจะไม่ได้พบกันอีก หมายความว่าข้าจะไม่อยู่ให้เจ้าได้พบต่างหากล่ะ"** สมภารกรอดอธิบาย

"หลวงพ่อจะไปไหนหรือครับ" ถามอย่างสงสัย

"กลับคืนสู่ธรรมชาติ ข้ามาจากที่ไหนก็จะกลับไปที่นั่น มันเป็นสัจธรรมของชีวิต"

"หมายความว่า..." ผู้อ่อนวัยกว่ามีอาการตระหนก "ถูกแล้ว ข้าจะละสังขาร จำได้ไหมที่พระพุทธองค์ทรงสอนว่า...*สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง...สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์...*

*ธรรมทั้งปวงเป็นอนัตตา...*ตัวข้าจะละสังขารในอีกเจ็ดวันข้างหน้า" ภิกษุอาวุโสบอกกล่าว

"อีกเจ็ดวัน...อีกเจ็ดวันหลวงพ่อจะ...จะ..."

"มรณภาพ" ท่านสมภารต่อให้ ภิกษุหนุ่มยิ่งตระหนกมากขึ้น "อย่าตกอกตกใจไปเลยอาตง เรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดาโลก ไม่มีผู้ใดหลีกพ้น นี่คือสัจธรรมของชีวิต ของสังขารธรรมทั้งหลาย" สมภารกรอดพูดปลอบผู้เป็นศิษย์ แม้จะมีสติรู้ตัวทั่วพร้อมอยู่เสมอว่ามิได้อยู่ในเพศฆราวาส หากภิกษุตงก็มิอาจกลั้นความโศกาดูรเอาไว้ได้ น้ำตาของท่านเอ่อล้นเต็มขอบตาทั้งสองข้าง

"อย่าร้องไห้อาตง อย่าร้องไห้" ท่านสมภารปรามทั้งที่ท่านเองก็ต้องกลั้นไว้อย่างยากเย็น อาศัยที่ปฏิบัติธรรมมาก่อน จึงสามารถหักห้ามความเศร้าโศกได้สุขุมคัมภีรภาพกว่าอีกฝ่าย

"ผมยังทำใจไม่ได้ครับ" ผู้อาวุโสน้อยกว่าสารภาพ

"อาตง **ผู้ปฏิบัติธรรมย่อมไม่เศร้าโศกเสียใจเมื่อความตายมาถึง** อย่าให้เสียชื่อนักปฏิบัติเลยนะ" ท่านเตือนสติภิกษุหนุ่ม *"ตั้งสติไว้ที่ลิ้นปี่แล้วกำหนดว่าเสียใจหนอ...เสียใจหนอ...จงพิจารณาตามหลักของเหตุผลว่ากำลังเสียใจเรื่องอะไร หาเหตุคือที่มาของมันแล้วดับเหตุนั้นเสีย เมื่อเหตุดับ ผลก็ดับ นี่เป็นวิธีดับทุกข์ตามแนวอริยสัจ* เจ้าทำ

ได้ไม่ใช่หรือ"

"ครับ ผมจะทำเดี๋ยวนี้" แล้วภิกษุหนุ่มจึงนั่งขัดสมาธิหลับตาสำรวมจิต เพียงชั่วลัดนิ้วมือเดียวก็ลืมตาแล้วรายงานท่านสมภารว่า "**หลวงพ่อครับ ความเสียใจมันเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา**"

"นั่นไง เห็นหรือยังล่ะ จิตที่ฝึกดีแล้วย่อมตั้งมั่นได้เร็ว เพียงชั่วลัดนิ้วมือเดียวเจ้าก็สามารถเรียกสัมปชัญญะกลับคืนมาได้ เห็นอานิสงส์ของการฝึกสติหรือยังล่ะ" สมภารกรอดพูดอย่างภูมิใจในผู้เป็นศิษย์ "เห็นแล้วครับ ผมเข้าใจแจ่มแจ้งเลยเทียวว่า**สุขหรือทุกข์ ดีใจหรือเสียใจ ล้วนแต่เป็นของไม่เที่ยง คงอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ แล้วก็ปราศจากตัวตนที่เที่ยงแท้**"

"ทีนี้เจ้าก็รู้เท่าทันธรรมชาติของชีวิตแล้วสินะ ดีแล้วข้าขออนุโมทนาด้วย"

"ผมขออโหสิกรรมต่อหลวงพ่อ กรรมใดที่ผมได้ล่วงเกินหลวงพ่อ ไม่ว่าจะเป็นกายกรรม วจีกรรม จะด้วยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม ขอหลวงพ่อได้โปรดอโหสิกรรมนั้นให้ผมด้วย" ภิกษุตงก้มลงกราบที่เท้าของท่านสมภารพร้อมกล่าวคำขอขมาลาโทษ

"เช่นเดียวกันอาตง หากข้าล่วงเกินเจ้าก็ขอให้เจ้าอโหสิให้ข้าด้วย เราจะไม่มีเวรไม่มีภัยต่อกันและกันนะ

อาตงนะ" เงียบกันไปครู่หนึ่ง ภิกษุหนุ่มก็กล่าวขึ้นว่า "หลวงพ่อครับ ผมขอเลื่อนเวลาไปบางกอกจะได้ไหมครับ ผมอยากจะอยู่ก่อนเพื่อจัดการเรื่อง..."

"ไม่ได้ ไม่ได้ เลื่อนไม่ได้เป็นอันขาด" ผู้สูงวัยกว่ารีบโบกมือห้ามทั้งที่อีกฝ่ายพูดยังไม่ทันจบ "เจ้าไปพรุ่งนี้ดีแล้วเพราะนาน ๆ จึงจะมีเรือโยงล่องไปบางกอกสักที"

"ถ้าอย่างนั้น ผมก็เหมือนคนเนรคุณ หลวงพ่อเมตตาผมมาโดยตลอดแต่ผมไม่เคยตอบแทนบุญคุณ" น้ำเสียงที่พูดแสดงความน้อยใจ

"ทำไมจะไม่เคย การที่เจ้าปฏิบัติตนเป็นคนน่าเลื่อมใสอยู่จนทุกวันนี้ก็ถือว่าได้ตอบแทนบุญคุณข้าแล้ว อย่าไปคิดอะไรมาก แล้วก็ไม่ต้องห่วงซากศพของข้า มันก็เหมือนท่อนไม้และท่อนฟืนที่หาประโยชน์อะไรมิได้ ข้าทิ้งมันแล้วข้าก็ไม่สนใจว่าใครเขาจะทำอะไรกับมัน" ท่านสมภารพูดอย่างผู้ที่เข้าถึงธรรมโดยแท้

"แต่ถึงอย่างไรผมก็ยังอยากอยู่ดูแลให้งานเรียบร้อยเสียก่อน โปรดให้โอกาสผมได้ทดแทนบุญคุณหลวงพ่อเป็นครั้งสุดท้ายเถิดครับ" เป็นครั้งแรกที่ผู้เป็นศิษย์แสดงอาการดื้อดึง

"อาตง ข้ารู้ว่าเจ้าเป็นคนดี ความกตัญญูที่แนบเนื่องอยู่ในจิตใจทำให้เจ้าอยากอยู่ทำศพข้า และข้าก็จะไม่ขัดข้อง

เลยหากว่าพรุ่งนี้เตี่ยของเจ้าจะไม่มาอาละวาด เจ้าไปบางกอกพรุ่งนี้แหละดีแล้วไม่ต้องห่วงอะไรทั้งสิ้น เชื่อข้าเถอะ" ภิกษุตงพิจารณาตามเหตุผลของท่านสมภารแล้วก็เห็นพ้องด้วย บิดาของท่านเป็นคนพูดจริงทำจริงมาแต่ไหนแต่ไร วันพรุ่งนี้หากท่านไม่ไปบางกอกในตอนเช้าเสียก่อน ตกเย็นก็ต้องพบกับเหตุการณ์เช่นวันนี้อีกเป็นแน่

"ถ้าเช่นนั้นผมขอฝากหลวงพ่อช่วยกราบเรียนหลวงตาแทนผมด้วย มันกะทันหันเสียจนผมตั้งตัวไม่ทัน"

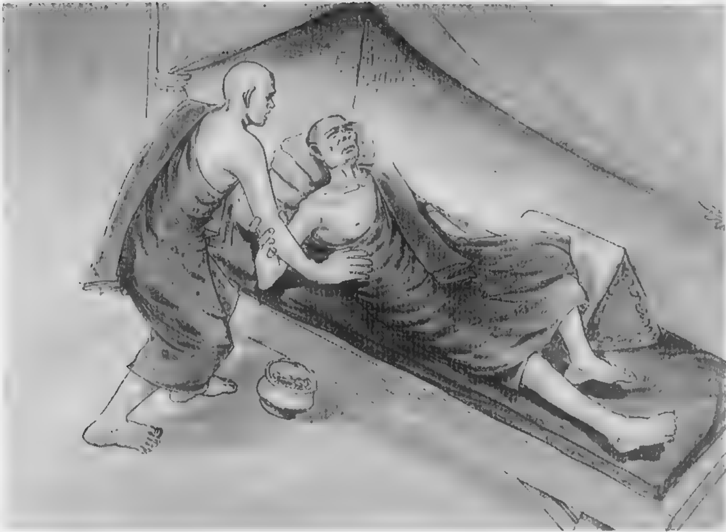
"ข้าบอกแล้วไงว่าเรื่องนี้จะต้องเป็นความลับ ข้าคิดว่าจะไม่เรียนให้ท่านทราบเพราะท่านแก่มากแล้ว เดี๋ยวจะคิดมากจนล้มเจ็บไปก็จะเป็นบาปกับข้าและเจ้าเปล่า ๆ" สมภารกรอดชี้แจง เมื่อพูดถึงสมภารกร่าง ภิกษุตงหน้าสลดลง ด้วยสมภารสูงอายุผู้นั้นเคยให้ความเมตตาเอ็นดูท่านมาตั้งแต่ก่อนบวชเณร ทั้งยังช่วยเหลือให้ได้มาอยู่ที่วัดโบสถ์แห่งนี้อีกด้วย

"อะไรก็ไม่สำคัญเท่าเรื่องเตี่ยของเจ้า ข้าไม่อยากเห็นแกมาอาละวาดจ้วงจาบด่าพระสงฆ์องค์เจ้า **การด่าพระบาปหนายิ่งกว่าด่าคนธรรมดา เพราะพระท่านเป็นผู้ทรงศีลบริสุทธิ์ ฉะนั้นการไปของเจ้าจะช่วยให้แกไม่ต้องทำบาปมากขึ้น**" แม้จะยอมจำนนต่อเหตุผลของท่านสมภาร กระนั้นภิกษุตงก็ยังรู้สึกห่วงหน้าพะวงหลัง ห่วงทั้งผู้บังเกิด

เกล้าและผู้ให้แสงสว่างแก่ชีวิตอันได้แก่ท่านสมภารทั้งสอง แต่ด้วยจิตที่ฝึกดีแล้วนั้นก็ทำให้ท่านตัดใจได้ในที่สุด

"เอาล่ะ เจ้านอนได้แล้ว ข้าก็จะกลับไปนอนเช่นกัน พรุ่งนี้เช้าข้าจะไปส่งเจ้าที่เรือ จะได้ฝากฝังเขาให้เรียบร้อย" สั่งเสร็จท่านสมภารจึงเดินกลับกุฏิของท่าน ภิกษุตงลุกตามไปส่งจนถึงหัวบันได เห็นท่านขึ้นกุฏิเรียบร้อยจึงเดินกลับกุฏิของตน

๗

ภิกษุตงมาอยู่บางกอกเป็นเวลาถึงเจ็ดพรรษา ได้เรียนบาลีและปริยัติจนเชี่ยวชาญ ด้วยความรู้และความประพฤติอันหาข้อบกพร่องมิได้ ท่านจึงเป็นพระเถระที่ได้รับการยกย่องนับถือทั้งจากอุบาสกอุบาสิกา และจากเพื่อนบรรพชิตด้วยกัน

วันหนึ่งท่านได้ปรารภกับพระครูเชื้อสมภารวัดยาน-นาวาว่าอยากจะกลับไปอยู่ที่วัดบ้านเกิดเพื่ออบรมสั่งสอน

และเผยแพร่ความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาแก่พระเณรในท้องถิ่นนั้น ท่านพระครูฟังแล้วพลอยเห็นดีเห็นงามไปด้วยจึงมิได้ขัดความประสงค์ของพระลูกวัด ออกพรรษาปีนั้นภิกษุตงจึงได้เดินทางกลับมาอยู่ที่วัดโบสถ์ ซึ่งสมภารคนใหม่ก็ให้การต้อนรับอย่างดี ด้วยคุ้นเคยกันมาก่อนที่ท่านจะไปอยู่บางกอก

วันรุ่งขึ้นภิกษุตงได้นั่งเรือข้ามฟากไปวัดพุทธาราม เพื่อกราบเยี่ยมสมภารกร่าง ภาพที่เห็นเมื่อไปถึงทำให้ท่านถึงกับน้ำตาซึม ภิกษุชรานอนอาพาธอยู่บนเสื่อเก่า ๆ ผืนที่เคยใช้มานาน ร่างนั้นผอมซีดจนเห็นแต่หนังหุ้มกระดูก เรียกพระลูกวัดรูปหนึ่งมาสอบถามดูก็ได้ความว่า ท่านสมภารอาพาธมาร่วมปีด้วยโรคชรา ประกอบกับวัยกว่าเก้าสิบทำให้มดหมอไม่อาจเยียวยารักษาให้หายเป็นปกติได้ ภิกษุตงมองร่างนั้นด้วยใจรันทด เป็นเวลาเดียวกับที่ภิกษุอาพาธลืมตาขึ้นเหมือนจะรู้ว่ามีคนมา ภิกษุหนุ่มก้มลงกราบที่เท้าบอบบางของท่าน แล้วพูดขึ้นว่า "ทำไมเขาถึงปล่อยให้หลวงตานอนอยู่อย่างนี้โดยไม่มีใครมาคอยดูแลปรนนิบัติเล่าครับ"

"เจ้าหรอกหรือตง มาทันเวลาพอดี" เสียงแหบแห้งเอ่ยทักทาย

"ทำไมไม่มีใครมาดูแลหลวงตาเล่าครับ" ผู้มาเยือน

ถามซ้ำ

"ข้าบอกเขาเองว่าไม่ให้มายุ่งกะข้า นี่ข้ารอวันเจ้ากลับมานะตง" ตาฝ้าฟางจับจ้องอยู่ที่ดวงหน้าของภิกษุหนุ่มรูปร่างใหญ่โตหน้าตาดูมีสง่าราศีนั้นทำให้ท่านสบายใจขึ้น อาการเหนื่อยล้าดูเหมือนจะลดน้อยลงเมื่อได้พบบุคคลที่ท่านรอคอยมานาน

"หลวงตาป่วยมานานเท่าไหร่แล้วครับ"

"ก็กระเสาะกระแสะมาตั้งแต่รู้ว่าเจ้าไปอยู่บางกอกนั่นแหละ ทำไมถึงไม่บอกข้า" ถามเชิงตัดพ้อ

"เป็นความหวังดีของหลวงพ่อวัดโบสถ์ที่ไม่อยากให้หลวงตาไม่สบายใจ หลวงตารู้ตั้งแต่เมื่อไหร่ครับ"

"ปีที่แล้วนี่เอง ไอ้เจ้าสมภารกรอดนี่มันร้ายกาจนัก ขนาดมันตายก็ไม่ยอมให้ข้ารู้ สั่งลูกศิษย์ลูกหาไว้ไม่ให้บอกข้า" ท่านพูดพาดพิงไปถึงศิษย์ผู้ล่วงลับ

"ท่านคงเกรงว่าจะทำความลำบากให้หลวงตากระมังครับ" ภิกษุตงกล่าวแก้และความจริงสมภารกรอดก็มีเจตนาเช่นว่านั้น

"แต่ข้าก็รู้จนได้" ภิกษุชราแย้ง

"ครับ แต่ก็ยังดีกว่าที่หลวงตารู้ในทันที อย่างน้อยก็ประวิงเวลามาได้ตั้งหกปี"

"เอาละ หยุดพูดเรื่องนี้กันได้แล้ว มีเรื่องสำคัญกว่า

นั้นที่จะบอกให้เจ้ารู้ ตั้งใจฟังให้ดีนะ เวลาของข้าเหลือน้อยเต็มทีแล้ว" หยุดหายใจแรง ๆ อยู่ครู่หนึ่งจึงพูดขึ้นว่า

"**พรุ่งนี้เวลาตีสี่ข้าจะละสังขาร** เรื่องศพของข้าไม่ต้องทำให้มันเอิกเกริก ที่สำคัญก็คือให้เจ้ารักษาการณ์แทนเจ้าอาวาสไปก่อน จนกว่าทางการเขาจะแต่งตั้งคนใหม่ขึ้นมา ใจข้าว่าเจ้าน่ะเหมาะสมกับตำแหน่งนี้ แต่ก็ต้องแล้วแต่ทางการเขาจะเห็นสมควร" ท่านพูดช้าหากชัดเจนทุกถ้อยคำเพราะตั้งสติข่มทุกขเวทนาเอาไว้

"แล้วคนอื่น ๆ เขาจะยอมหรือครับ เพราะผมก็เหมือนเป็นคนใหม่ของที่นี่ อีกประการหนึ่งอายุพรรษาก็ยังน้อยเมื่อเทียบกับพระรูปอื่น" ภิกษุตงท้วงติง

"ข้อนั้นไม่ต้องห่วง ข้าคิดว่าคงไม่มีใครรังเกียจเจ้าจริงอยู่แม้พรรษาเจ้าจะน้อย แต่ข้อวัตรปฏิบัติของเจ้าก็เด่นกว่าคนอื่น ๆ ทั้งความรู้ด้านปริยัติเจ้าก็คงเล่าเรียนมาจากบางกอกใช่หรือไม่"

"ครับ ผมใช้เวลาเรียนเจ็ดปีเต็ม ๆ จนรู้สึกว่าออกจะย่อหย่อนในด้านปฏิบัติไปบ้าง กลับมาอยู่นี่เห็นจะต้องเร่งรัดทำความเพียรให้มากขึ้น"

"ดีแล้ว ข้าขออนุโมทนา เอาละเจ้าไปได้แล้ว ข้าขอนอนพักสักหน่อย อ้อ! อย่าลืมไปเยี่ยมเตี่ยเจ้าล่ะ" พูดจบภิกษุชราจึงหลับตาลง หายใจระรัวด้วยความอ่อนเพลีย

ภิกษุหนุ่มคลี่ผ้าห่มคลุมกายให้ท่านแล้วจึงลุกออกมา จากกุฏิของสมภารกร่างท่านเดินไปที่ฮวงซุ้ยของมารดาซึ่งอยู่หลังวัด ยืนสงบนิ่งอยู่หน้าฮวงซุ้ยเป็นการคารวะ จากนั้นจึงเดินทางไปยังบ้านของบิดา

ตาแป๊ะเตี๋ยวถึงกับตะลึง เมื่อภาพของลูกชายในกาสาวพัสตร์มาปรากฏต่อหน้า แกขยี้ตาหลายครั้งด้วยคิดว่าฝันกลางวัน ครั้นลูกชายเอ่ยทักจึงรู้ว่าไม่ได้ฝัน

"เจริญพร โยมเตี่ยสบายดีหรือ" **ตาแป๊ะแทบจะร้องไห้โฮด้วยความปีติ เจ็ดปีเต็ม ๆ ที่แกต้องอยู่อย่างอ้างว้างและว้าเหว่ คิดว่าชาตินี้คงจะไม่ได้พบลูกอีกแล้ว** แกร้องไห้รำพันออกมาจนฟังแทบไม่ได้ศัพท์ "อาตงลื้อยังมีชีวิกอยู่เหลอ เตี่ยนึกว่าลื้อตายตามอาอี๊ไปเลี้ยว ลื้อใจลำกะเตี่ยเหลือเกิง ทิ้งเตี่ยไปล่าย เสียแลงที่เตี่ยลักลื้อแต่ลื้อไม่ล่ายลักเตี่ยเลย ไม่ลักเตี่ยเลย" ฟังคำรำพันของบิดา ภิกษุตงถึงกับนิ่งงัน หากมิได้อยู่ในเพศบรรพชิตก็คงจะเข้าไปกราบแทบเท้าของบิดาเพื่อขอลุแก่โทษ รู้ตัวเหมือนกันว่าออกจะโหดร้ายต่อผู้บังเกิดเกล้าไปสักหน่อยที่หลบลี้หนีหน้าไปนานถึงปานนั้น **บิดาคงจะมีความทุกข์มากเพราะดูเปลี่ยนไปราวกับเป็นคนละคนกับเมื่อก่อน เคราดำที่ยาวลงมาถึงราวนมเปลี่ยนมาเป็นสีเทา ร่างที่เคยแข็งแรงบึกบึนกลับดู**

ร่วงโรย หลังงองุ้มเนื่องจากหาบของหนักทุกวี่วัน แทบไม่น่าเป็นไปได้ว่าเวลาเจ็ดปีได้เปลี่ยนแปลงสังขารของบิดาได้มากมายถึงปานนี้

"โยมเตี่ยสบายดีหรือ" ท่านถามอีกด้วยไม่รู้จะพูดอะไรให้ดีไปกว่านั้น

"เออ ซาบายลี ซาบายชิกหาย อาตงนะอาตง อั๊วะเสียใจที่มีลูกไม่ลักลือย่างลื้อ นี่ถ้าอาอี๊ลื้อไม่ตายอั๊วะคงมีลูกลี ๆ ไว้ใช้มั่ง ลื้อมังลูกลียำ" หายตื่นเต้นแล้วตาแป๊ะก็เปิดฉากด่า ทั้งรักทั้งแค้นแน่นอกจนต้องระบายออกมาด้วยการด่า ด่าเสียให้หายแค้น

"โยมเตี่ย ด่าพระด่าเจ้าบาปกรรมนะ" ลูกชายเตือน

"บาปยังไงอั๊วะหล่าลูกอั๊วะ ลูกอั๊วะมังลียำชิกหาย ให้มังช่วยหากิงมังก็หนีไปบวช อั๊วะอูส่าห์ตั้งชื่อมังว่าตง ไม่นึกว่ามังจากายเป็นเฮงซวยไปล่ายไอ้ลูกเฮงซวย" ผู้เป็นพ่อด่าไม่ลดละ

"ถ้าอย่างนั้นอาตมากลับละนะ ขืนอยู่นานไปจะทำให้โยมเตี่ยบาปมากกว่านี้" ท่านลุกขึ้นเตรียมตัวจะกลับ คราวนี้ตาแป๊ะเสียงอ่อนลง พูดกับลูกว่า

"อาตงลื้อจาไม่ยอมสึกมาช่วยเตี่ยขายหมูจิง ๆ เหลอ"

"เรื่องนี้อาตมาพูดกับโยมเตี่ยมามากพอแล้ว เมื่อไหร่โยมเตี่ยจะยอมรับอะไร ๆ เสียทีนะ" ภิกษุตงพูดอย่างท้อแท้

แทบจะหมดกำลังใจในความดื้อรั้นของบิดา

"พูกลีก็เลี้ยว พูกล้ายก็เลี้ยวยังไม่ยอมสึก ไอ้ลูกชิกหาย ลีแต่หน้าล่านเที่ยวขอทางเค้ากิง ลื้อไม่คิกจาทำมาหากิงมั่งลีไง จาขอทางเค้ากิงตาหลอกชีวิกเหลอ" เมื่อไม่ได้ดังใจตาแป๊ะก็โวยวายลั่น

"อาตมาไม่โต้เถียงกับโยมเตี่ยดีกว่าเพราะถึงชนะก็เป็นชัยชนะที่ว่างเปล่า อาตมาขอบอกด้วยความหวังดีเป็นครั้งสุดท้ายว่า ที่อาตมาไม่สึกก็เพราะต้องการจะช่วยโยมเตี่ย" แล้วท่านก็หันหลังเดินกลับวัดพุทธาราม ตาแป๊ะทั้งด่าทั้งร้องไห้ฮือ ๆ เหมือนคนเสียสติ ภิกษุผู้เป็นบุตรรับรู้ด้วยความสังเวชใจยิ่งนัก

ตอนตีสี่ของวันรุ่งขึ้น ท่านสมภารก็มรณภาพดังที่ได้ลั่นวาจาเอาไว้ ภิกษุตงอยู่ปรนนิบัติดูแลอาการของท่านตลอดคืน กระทั่งถึงเวลาที่ท่านจากไปอย่างสงบ หลังจากสวดพระอภิธรรมครบเจ็ดวันตามประเพณีนิยมแล้ว ก็มีพิธีบรรจุศพเพื่อรอการฌาปนกิจ ต่อเมื่อครบร้อยวันนับตั้งแต่วันที่ท่านมรณภาพ ภิกษุตงได้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการจัดงาน และท่านก็ตั้งใจทำอย่างดีที่สุดเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณของท่านสมภารเป็นครั้งสุดท้าย หลังจากการฌาปนกิจเสร็จสิ้นลงแล้ว บรรดาพระลูกวัดก็ได้นิมนต์ให้ท่านมา

จำพรรษาอยู่ที่วัดพุทธารามในฐานะผู้รักษาการณ์แทนเจ้าอาวาสดังที่ท่านสมภารได้สั่งไว้ก่อนมรณภาพ สมภารหนุ่มได้ปกครองพระลูกวัดด้วยความยุติธรรมและเปี่ยมด้วยเมตตาจนเป็นที่รักใคร่นับถือของพระเณรทั้งวัด ปีต่อมาท่านก็ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสอย่างเป็นทางการ นับเป็นเจ้าอาวาสที่อายุน้อยที่สุดในสมัยนั้น

๘

วันหนึ่งเป็นวันเข้าพรรษา นายอำเภอกับลูกสาวได้มาทำบุญที่วัด นายอำเภอผู้นี้ท่านเป็นคนใจบุญสุนทาน เพิ่งย้ายมาจากอำเภอทางภาคเหนือ ภรรยาของท่านเสียชีวิตตั้งแต่ลูกสาวอายุได้ ๓ ขวบ ความรักที่ท่านมีต่อภรรยาประกอบกับความห่วงใยในบุตรสาวคนเดียวทำให้ท่านไม่มีภรรยาใหม่ สู้อุตส่าห์เลี้ยงดูบุตรน้อยแต่เพียงผู้เดียวกระทั่งลูกโตเป็นสาว สายทองลูกสาวนายอำเภอนั้นมี

เค้าสวยมาแต่เด็ก ครั้นย่างเข้าสู่วัยที่กำลังสดชื่นเปล่งปลั่ง ความสวยงามของหล่อนก็เบ่งบานเต็มที่ เสียงกล่าวขานเรื่องความงามของหล่อนขจรขจายไปทั่วทิศ ผู้ที่ได้พานพบต่างก็เห็นพ้องต้องกันว่าหล่อนช่างงามสมคำร่ำลือ

สมภารหนุ่มถึงกับตะลึงงันเมื่อนายอำเภอพาลูกสาวเข้าไปประเคนภัตตาหาร กามเทพได้แผลงศรรักมาปักกลางใจของท่านเข้าแล้ว ท่านงกเงิ่นจนทำอะไรไม่ถูก มือที่ถือผ้ารับประเคนสั่นไหวด้วยความประหม่า ข้างฝ่ายสาวงามนามสายทองนั้นเล่าก็เกิดอาการประหม่าไม่แพ้กัน ด้วยสายตาคมกริบของสมภารหนุ่มที่จ้องมองมายังหล่อนนั้นก่อให้เกิดความรู้สึกร้อน ๆ หนาว ๆ สลับกัน เคยถูกเมียงมองด้วยสายตาเช่นนี้มาก่อนนับครั้งไม่ถ้วน หากก็ไม่เคยมีความรู้สึกเช่นนี้ หรือว่าจะเป็นเพราะเทพอุ้มสม หญิงสาวพยายามสลัดความคิดแปลกประหลาดนี้ออกไปด้วยเกรงจะเป็นบาปเป็นกรรมที่คิดอกุศลกับพระกับเจ้า

กิริยาของสมภารหนุ่มกับสีกาสาวมิได้รอดพ้นสายตาของนายอำเภอไปได้ อาศัยที่เคยอาบน้ำร้อนมาก่อน ท่านจึงเข้าใจความรู้สึกของคนทั้งคู่ได้ดี นึกพึงใจในสมภารหนุ่มและคงจะไม่รังเกียจหากฝ่ายนั้นจะสึกหาลาเพศมาสมัครเป็นเขย ท่านคิดอย่างคนใจบุญใจกุศลว่าหากบุตรสาวได้แต่งงานกับคนที่เคยบวชเรียนมาแล้ว ชีวิตก็คงจะราบรื่นอยู่เย็นเป็นสุขไปจนตลอดอายุขัย

"ลูกสาวผมเองครับ ชื่อสายทอง" ท่านแนะนำเมื่อสมภารหนุ่มมองบุตรสาวแทบไม่วางตา "เจริญพร แล้วคุณนายไม่มาด้วยหรือ" ถามแก้เก้อไปอย่างนั้นเอง

"ภรรยาผมเสียชีวิตตั้งแต่ลูกสายทองยังเล็ก ๆ และผมก็ไม่ได้แต่งงานอีกครับ" นายอำเภออธิบาย สีหน้าสลดลงเมื่อเอ่ยถึงภรรยาผู้ล่วงลับ

"อย่างนั้นหรอกหรือ อาตมาขอแสดงความเสียใจด้วย ตัวอาตมาเองก็เป็นลูกกำพร้า โยมมารดาเสียชีวิตตั้งแต่อาตมาอายุได้สิบขวบ" ท่านเปิดเผยเรื่องราวของตัวเองบ้าง อย่างน้อยก็เพื่อปลอบใจหญิงสาวว่ามิใช่แต่หล่อนดอกที่กำพร้ามารดา หากยังมีท่านอีกผู้หนึ่งที่ตกอยู่ในสภาพเดียวกัน คุยกันได้ไม่กี่ประโยคก็ได้เวลาฉันภัตตาหารซึ่งแม้จะมีอาหารคาวหวานมากมายเพราะเป็นวันเข้าพรรษา หากสมภารหนุ่มกลับฉันไม่ใคร่ลง ดูมันขัดเขินขวยอายอย่างไรพิกล ท่านรอจนพระรูปอื่นฉันเสร็จแล้วจึงยถาสัพพีพร้อมกัน รับพรจากพระแล้วนายอำเภอและลูกสาวก็กราบลาท่านสมภารเพื่อกลับบ้าน เมื่อสองพ่อลูกลุกออกไป สมภารหนุ่มรู้สึกว่าหัวใจของท่านมิได้อยู่กับตัวอีกต่อไป หากมันได้หลุดลอยตามสตรีที่ชื่อสายทองไปเสียแล้ว

ตกกลางคืนภิกษุตงมิเป็นอันได้ทำอะไร ด้วยจิตใจมัว

พะวักพะวนถึงแต่สาวงามนามสายทองผู้นั้น เพื่อขจัดอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นในจิต ท่านจึงเริ่มเดินจงกรมและนั่งสมาธิ แต่ไม่ว่าจะใช้ความพยายามในการเดินหรือนั่งอย่างไร ๆ ก็มิอาจทำให้จิตตั้งมั่นเป็นสมาธิได้เลย **ทั้งนี้เพราะกามฉันทนิวรณ์ได้คุกคามท่านอย่างหนัก จนท่านมิอาจประคองจิตให้ตั้งอยู่ในกุศลธรรมได้ ใบหน้างามผุดผ่องของสีกาผู้นั้นลอยมาวนเวียนอยู่ในห้วงสำนึก** ทั้งท่านก็พึงพอใจที่จะเพ่งพิศจนมิอาจข่มหรือระงับได้ ในที่สุดท่านจึงตัดสินใจที่จะลาสิกขา โยมบิดาคงดีใจไม่น้อยหากได้รับรู้การตัดสินใจของท่านในครั้งนี้

นับเป็นเรื่องธรรมดาของบุคคลที่ยังติดข้องอยู่ในโลกียวิสัย ที่มิอาจละกามคุณห้าคือ รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัสได้ แม้พระอริยบุคคลระดับต้น เช่นพระโสดาบันและพระสกิทาคามีก็ยังละกามคุณห้าไม่ได้ ก็แล้วประสาอะไรกับพระหนุ่มอย่างท่าน ซึ่งแม้จะปฏิบัติได้ก้าวไกลหากก็ยังไม่ถึงขั้นเป็นพระอริยบุคคล ด้วยมิใช่เรื่องที่จะทำได้โดยง่าย

อย่างไรก็ตามท่านได้ตั้งปณิธานไว้แน่วแน่ว่า แม้จะหันไปถือเพศฆราวาส แต่ก็จะยังคงปฏิบัติธรรมต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง และหากบุญบารมีที่สะสมไว้มีมากพอก็คงจะมีโอกาสได้บรรลุเป็นพระอริยบุคคลระดับต้นในปัจจุบันชาตินี้

ท่านจะตั้งตนอยู่ในศีลในธรรม จะทำชีวิตให้สมบูรณ์แบบที่สุดสมกับคำกล่าวที่ว่า *"ทางโลกก็ไม่ให้ช้ำ ทางธรรมก็ไม่ให้เสื่อม"* ตัดสินใจดังนี้แล้วจึงหยิบกระดาษดินสอขึ้นมาเขียนหนังสือ พรุ่งนี้เช้าจะให้ลูกศิษย์ถือไปให้สาวสายทอง

เช้าวันรุ่งขึ้น นางสาวสายทองก็ได้รับสารรักจากสมภารหนุ่ม เด็กที่ถือมาได้บอกหล่อนว่าท่านสมภารให้รอรับหนังสือตอบกลับไปด้วย เพราะท่านอยากรู้คำตอบในวันนี้ หญิงสาวเปิดออกอ่านด้วยความฉงน เดาเรื่องไม่ออกว่าท่านสมภารมีธุระปะปังอะไรกับตน

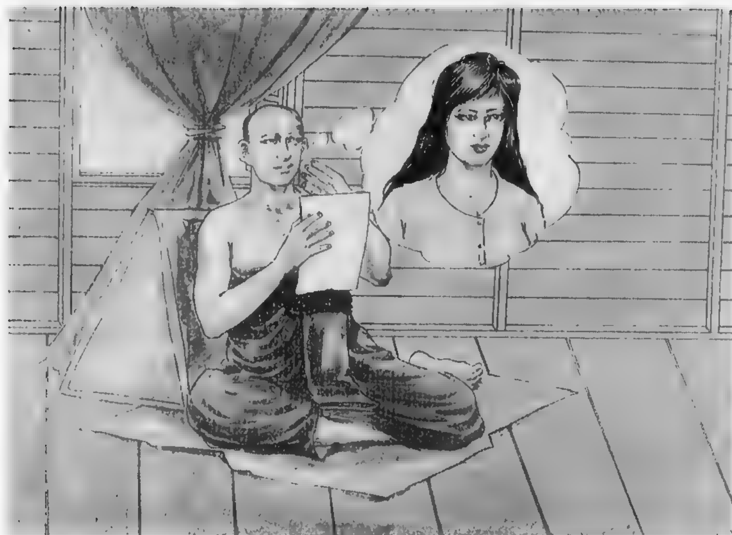
"เจริญพรสีกา...คงมิเป็นการสมควรเท่าใดนักที่อาตมภาพซึ่งเป็นบรรพชิตจะเขียนหนังสือฉบับนี้ถึงสีกา อาตมภาพได้ใคร่ครวญไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว จึงได้ตัดสินใจเขียนมาตามความเรียกร้องของหัวใจ ออกพรรษานี้อาตมภาพจะลาสิกขาและจะจัดผู้ใหญ่มาสู่ขอสีกาต่อท่านนายอำเภอ สีกามีความคิดเห็นเป็นประการใด โปรดแจ้งให้อาตมภาพได้รับรู้ด้วย และหากสีกาไม่มีไมตรีตอบอาตมภาพก็จะขอบวชอยู่อย่างนี้ไปจนตลอดชีวิต ท้ายที่สุดนี้อาตมภาพขออวยพรให้สีกาและท่านนายอำเภอจงมีความสุขความเจริญตลอดกาลนานเทอญ ขอเจริญพร... จากภิกษุตง ปิยสีโล" ลายมือของท่านสมภารสวยงามและเป็นระเบียบทั้งข้อความที่เขียนมาก็ทำให้เลือดในกายของ

หล่อนฉีดแรงด้วยความปีติ หญิงสาวจึงมิรังเกียจที่จะอ่านซ้ำไปซ้ำมาอยู่ถึงสามเที่ยว กระทั่งศิษย์วัดผู้นำข่าวดีมาให้ต้องเตือนขึ้นว่า "ท่านสมภารสั่งผมให้รอเอาหนังสือตอบไปด้วยครับ"

"ถ้าอย่างนั้นหนูรอเดี๋ยวนะจ๊ะ น้าจะต้องเข้าไปเขียนก่อน" พูดจบก็หายเข้าไปข้างใน ประเดี๋ยวหนึ่งก็ออกมาพร้อมขนมแป้งสิบหนึ่งจานกับน้ำฝนใสสะอาดหนึ่งขัน

"หนูทานขนมไปพลางก่อนนะ" แล้วหล่อนก็กลับเข้าไปข้างในอีกครั้ง ปล่อยให้เด็กชายได้มีโอกาสจัดการกับขนมรสโอชานั้นอย่างเพลิดเพลิน

๙

ทันทีที่ศิษย์วัดนำซองสีฟ้ามาให้ สมภารตงรีบฉีกออกอ่านอย่างรีบร้อน ปกติท่านเป็นคนใจเย็น แต่รักแรกพบเปลี่ยนท่านให้กลายเป็นคนใจร้อนไปเสียได้

"นมัสการพระคุณเจ้าที่เคารพอย่างสูง ดิฉันได้อ่านหนังสือของพระคุณเจ้าแล้วก็ให้กระอักกระอ่วนใจมิรู้ที่จะตอบอย่างไรจึงจะเป็นการสมควร ดิฉันมิประสงค์จะให้คนเขาติฉินนินทาว่าเป็นสีกามาสึกพระ กลัวบาปกลัวกรรมเจ้า

ค่ะ สำหรับเรื่องนั้นอยากให้พระคุณเจ้ามาพูดจากับคุณพ่อหลังจากสึกออกมาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดิฉันมิอาจจะตัดสินใจโดยพลการ จึงขอให้เป็นเรื่องของบิดาที่จะพิจารณาว่าสมควรหรือไม่อย่างไร หากพระคุณเจ้ากับดิฉันเคยอุปถัมภ์ค้ำชูกันมาแต่ชาติปางก่อนก็คงจะเป็นไปตามความประสงค์ของพระคุณเจ้า ขอจบเพียงนี้นะเจ้าคะ...นมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง จาก นางสาวสายทอง ฤทธิ..." อ่านจบสมภารหนุ่มให้ปีตินักด้วยถ้อยความในหนังสือนั้นบ่งบอกเป็นความนัยว่าสาวสายทองมิได้รังเกียจท่าน บิดาของหล่อนคงไม่ขัดข้องหากท่านไปสู่ขอ **เพราะถึงฝ่ายนั้นจะเรียกค่าสินสอดสักร้อยชั่งพันชั่งท่านก็ไม่เดือดร้อน ด้วยรู้ว่าโยมบิดามีเงินเป็นปี๊บ ๆ แอบฝังไว้ใต้ดิน** กล่าวกันว่าคนที่กำลังมีความรักมักตาบอด ภิกษุตงก็เป็นเช่นนั้น แต่ก่อนแต่ไรท่านไม่เคยยินดียินร้ายกับทรัพย์สินเงินทองที่บิดามีอยู่ ด้วยรังเกียจว่ามันสกปรก เพราะได้มาจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตอันถือเป็นมิจฉาอาชีวะ แต่บัดนี้...ยามมีความรัก ท่านกลับมองเห็นคุณค่ามหาศาลของมัน ปรารถนาที่จะใช้มันเป็นสะพานทอดไปสู่ความสุขสมหวังในรัก ลืมเสียสิ้นว่าครั้งหนึ่งท่านเคยรังเกียจเดียดฉันท์มันเสียนัก **ความปรารถนาในกามคุณ ๕ ได้เข้าครอบงำดวงจิตของท่านเสียแล้ว...**

อารามดีใจสมภารหนุ่มจึงเดินไปยังบ้านของบิดาเพื่อแจ้งข่าวดี ผู้บังเกิดเกล้าจะได้สมหวังในตัวท่านเสียที เพราะอยากให้สึกมานานแล้ว แต่สำหรับเรื่องฆ่าหมูขายท่านยอมรับไม่ได้ เรื่องนี้ค่อยพูดกับบิดาในภายหลัง

"เจริญพรโยมเตี่ย อาตมามีข่าวดีจะแจ้งให้ทราบ" ท่านบอกบิดาทันทีที่ไปถึง

"ข่าวลีห่าเหวอาลายอั๊วะไม่อยากฟังทั้งนั้ง ลื้อมังลูกเฮงซวย พาอั๊วะชิกหายหมก" ตาแป๊ะเตี๋ยวกำลังอารมณ์เสียเพราะสินค้าเหลือเบะบานกลับมาบ้าน เป็นอย่างนี้ติด ๆ กันมาห้าวันเข้านี่แล้ว

"ข่าวดีจริง ๆ นะ โยมเตี่ยฟังอาตมาก่อนซี อาตมาจะสึกมาอยู่กับโยมเตี่ยแล้ว" พระลูกชายไม่รู้สึกหงุดหงิดกับคำด่าทอนั้น อยากจะคิดว่าเป็นเสียงจากสวรรค์เสียด้วยซ้ำไป ยามมีความรักอะไร ๆ ก็ดูดีไปหมด

"หา! ลื้อว่าอาลายนะ" ตาแป๊ะเตี๋ยวถามเสียงดังด้วยคิดว่าหูแกเฝื่อนไป

"อาตมาจะสึกมาช่วยโยมเตี่ยประกอบอาชีพ" สมภารตงย้ำ หากไม่บอกว่าอาชีพที่ว่านั้นจะต้องไม่ใช่การฆ่าหมูขาย

"เกิกบ้าอาลายขึ้งมาล่ะ หลือว่าขอทางเค้ากิงมังฝึดเคือง" ทั้งที่ดีใจแต่ยังไม่วายพูดถากถาง

"โยมเตี่ยพูดยังกับไม่อยากให้อาตมาสึก" คราวนี้ลูกชายแสร้งตัดพ้อ

"ทำมายลื้อจาสึกล่ะ" ผู้เป็นพ่อถามอย่างเป็นงานเป็นการ

"อาตมาจะแต่งงาน โยมเตี่ยต้องไปขอเขาให้อาตมาด้วยนะ" ดวงตาเป็นประกายวาววับเมื่อพูดเรื่องแต่งงาน

"ขอคาย อีเป็งลูกเต้าเหล่าคาย" ถามอย่างยินดี **ลูกชายจะแต่งงานนั่นหมายความว่าไม่ช้าแกจะได้อุ้มหลาน คิดว่าชาตินี้ทั้งชาติจะไม่มีโอกาสได้เป็น "อากง" เสียแล้ว**

"ลูกสาวนายอำเภอ สวยอย่าบอกใครจริง ๆ นะโยมเตี่ย" บอกอย่างภาคภูมิ

"แล้วลื้อมาบอกอั๊วะทำมาย" บิดาเริ่มมีอารมณ์ขันโลกไม่ได้โหดร้ายต่อแกอย่างที่คิด

"ก็บอกโยมเตี่ยคนเดียวแหละ โยมเตี่ยอย่าไปบอกใครอีกก็แล้วกัน" ลูกชายต่อปากต่อคำ นานหนักหนาแล้วที่อารมณ์ขันหายไปจากชีวิตของผู้บังเกิดเกล้า เห็นบิดามีความสุขท่านก็พลอยยินดีด้วย

"แล้วอีจายอมแต่งงานกะลื้อเหลอ อีเป็งตั้งลูกเจ้าเมือง" ตาแป๊ะชักเป็นห่วงลูกชาย

"แหม! โยมเตี่ยอย่าเพิ่งเลื่อนตำแหน่งให้เขาซี เขาเป็นลูกนายอำเภอยังไม่ถึงเจ้าเมือง" ลูกชายรีบชี้แจง

"ไอ๊หยา! ทีนี้อั๊วะก็เลิกขายหมูล่ายเลี้ยวซี มีลูกตาไก้เป็งตั้งลูกนายอังเกอ" ตาแป๊ะอุทานอย่างยินดี แกถือโอกาสละทิฐิ ความจริงก็คิดจะเลิกขายมานานแล้ว เพราะหมู่นี้ขายไม่ดีเอาเสียเลย **แกมิรู้ดอกว่านั่นเป็นด้วยอำนาจบุญกุศลที่ลูกชายแผ่เมตตาให้ทุกวัน** สมภารตงได้ยินเช่นนั้นก็ปีติเป็นทวีคูณ สิ่งที่ท่านตั้งความหวังเอาไว้ตั้งแต่ครั้งเป็นสามเณรได้บรรลุจุดมุ่งหมายแล้วในวันนี้

๑๐

ก่อนออกพรรษาเพียงสามวัน ตาแป๊ะเตี๋ยวก็ถูกฆ่าตายอย่างอเนจอนาถ สันนิษฐานว่าพวกโจรคงรู้ระแคะระคายเรื่องที่แกซ่อนเงินไว้ใต้ดิน จึงพากันมาปล้นคืนนั้นตอนตีสองตาแป๊ะตื่นขึ้นปฏิบัติภารกิจดังเช่นเคย ขณะที่แกใช้มีดเล่มยาวแทงคอหมู พวกโจรก็จู่โจมเข้าถึงตัวและบังคับให้แกบอกที่ซ่อนเงิน นอกจากไม่ยอมบอกแล้วตาแป๊ะยังพยายามต่อสู้โดยใช้มีดปลายแหลมแทงโจร

คนหนึ่งถึงแก่ความตาย หัวหน้าโจรโกรธจัดสั่งให้ลูกน้องช่วยกันจับแกไว้แล้วใช้มีดเล่มเดียวกันนั้นแทงคอหอยแกจนทะลุ

ก่อนสิ้นใจตาแป๊ะส่งเสียงร้องโอดโอยด้วยความเจ็บปวด แวบหนึ่งแกนึกถึงบรรดาหมูที่แกเคยฆ่าและดูเหมือนพวกมันพากันมาส่งเสียงเยาะเย้ยอยู่รอบ ๆ ตัวแก ภาพและเสียงเหล่านั้นเพิ่มความเจ็บปวดให้แกเป็นทวีคูณ แกดิ้นทุรนทุรายอยู่พักใหญ่ ๆ จึงสิ้นใจ

เสียงร้องของตาแป๊ะปลุกชาวบ้านแถบนั้นให้ตื่นและพากันมายังบ้านของแกโดยถือคบไต้เป็นไฟส่องทาง พวกโจรพากันหนีไปก่อนที่ชาวบ้านจะมาถึง เมื่อเห็นว่าได้เกิดอะไรขึ้นกับตาแป๊ะ ใครคนหนึ่งจึงออกความเห็นให้ไปตามสมภารตง อึดใจใหญ่ ๆ สมภารหนุ่มก็มาถึง สภาพศพของบิดาทำให้ท่านต้องหลั่งน้ำตามากกว่าครั้งใด ๆ ในชีวิต ไม่มีแก่ใจที่จะตั้งสติกำหนดรู้ถึงความเสียใจดังที่สมภารกรอดเคยสอนเอาไว้ **รู้ในทันทีว่ากรรมได้ตามสนองบิดาตั้งแต่ในชาตินี้** ท่านหมดโอกาสที่จะเลี้ยงดูผู้บังเกิดเกล้าให้เป็นสุขดังที่ได้ตั้งใจเอาไว้ ด้วยมาเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเช่นนี้ขึ้นเสียก่อน

งานศพของตาแป๊ะถูกจัดขึ้นอย่างดีที่สุดเท่าที่สมภาร

หนุ่มจะทำให้ผู้บังเกิดเกล้าได้ ท่านคิดว่าจะได้เป็นการทดแทนบุญคุณบิดาเป็นครั้งสุดท้าย

การสวดพระอภิธรรมศพในคืนแรกผ่านไปด้วยดี ตะเกียงเจ้าพายุหลายดวงถูกจุดขึ้นจนสว่างไสวไปทั่วทั้งวัด ชาวบ้านมาร่วมฟังสวดกันคับคั่งด้วยความเคารพนับถือสมภารตง นายอำเภอกับลูกสาวก็มาร่วมงานด้วย

หลังสวดศพคืนนั้น สมภารหนุ่มใช้เวลาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานนานกว่าทุกวัน ท่านแผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลไปให้บิดาซึ่งท่านเชื่อว่าจะต้องไปเกิดในทุคติอย่างแน่นอนตามกรรมที่ได้ทำเอาไว้

ตกคืนที่สอง ขณะที่พระสี่รูปกำลังจะเริ่มสวดโดยมีสมภารตงและพระรูปอื่น ๆ นั่งฟังอยู่แถวหน้า ถัดไปเป็นนายอำเภอกับลูกสาวและพวกชาวบ้าน เสียงกุกกักดังมาจากโลงศพ เป็นเหตุให้พวกคนขวัญอ่อนมองหน้ากันเลิกลั่ก เพราะคิดว่าผีตาแป๊ะเตี๋ยวคงสำแดงฤทธิ์ ด้วยเชื่อกันว่าผีตายโหงนั้นดุอย่าบอกใคร

เสียงกุกกักดังขึ้นอีก คราวนี้ชัดเจนกว่าครั้งแรก หลายคนลุกขึ้นยืน เตรียมพร้อมที่จะวิ่งหากมีอะไรเกิดขึ้น

"ลองปีนขึ้นไปดูซิ เผื่อหนูหรือแมวมันตกลงไปในนั้นแล้วขึ้นไม่ได้" สมภารหนุ่มสั่งพระลูกวัดรูปที่นั่งติดกับท่าน พระรูปนั้นทำท่าลังเลเพราะเป็นคนกลัวผี จึงกระซิบ

รูปที่นั่งถัดจากตนให้ทำแทน พระหนุ่มอีกรูปหนึ่ง จึงปีนขึ้นไปยังที่ตั้งโลงศพ ยกฝาโลงออกแล้วมองลงไป

ภายใต้แสงสว่างจากตะเกียงเจ้าพายุทำให้ท่านมองเห็นว่าผู้ตายกำลังใช้ข้อศอกกระทุ้งฝาโลงด้วยความลำบาก เพราะมือทั้งสองยังอยู่ในท่าประนมไว้หว่างอก มีผ้าตราสังข์และด้ายสายสิญจน์มัดไว้อย่างแน่นหนา ลองจับชีพจรดูเห็นยังเต้นอยู่ ทั้งตัวก็ยังอุ่น ๆ จึงแกะเทียนสีเหลืองที่ทำเป็นเบ้าปิดลูกตาทั้งสองข้างออก เห็นตาแป๊ะลืมตาโพลงทำปากขมุบขมิบจึงตะโกนลงไปว่า "**คนตายฟื้นแล้ว คนตายฟื้นแล้ว**" สมภารตงรีบลุกจากอาสนะปีนขึ้นไปดูบ้าง ครั้นเห็นจริงตามที่พระรูปนั้นบอก จึงสั่งให้คนมาช่วยกันยกโลงลงมาข้างล่าง แล้วจึงช่วยกันหามตาแป๊ะออกมาวางบนเสื่อ แก้มัดผ้าตราสังข์และด้ายสายสิญจน์ออกจากมือ ตาแป๊ะมีท่าทางอิดโรยและหวาดกลัว กลอกตามองหน้าคนโน้นทีคนนี้ที แล้วมาหยุดนิ่งอยู่ที่ดวงหน้าของพระลูกชาย พยายามจะพูดอะไรด้วย ทว่าไม่มีเสียงเล็ดลอดออกมาจากริมฝีปากซีดเซียวคู่นั้น

"ใครช่วยไปตามหมอมาหน่อยเร็วเข้า" นายอำเภอออกคำสั่งเมื่อเห็นท่าทางอ่อนระโหยโรยแรงของตาแป๊ะ นางสาวสายทองนั่งสงบเสงี่ยมอยู่ข้างบิดา มิได้แสดงอาการหวาดกลัวเช่นคนอื่น ๆ โชคดีที่แพทย์ประจำตำบลก็มาร่วม

ฟังสวดด้วย เขาขอตัวกลับไปเอาล่วมยาที่บ้านซึ่งอยู่หน้าวัด อึดใจหนึ่งก็มาถึง ตรวจหัวใจตาแป๊ะด้วยเครื่องหูฟัง แล้วพูดขึ้นว่า "หัวใจเต้นอ่อนมาก เดี๋ยวผมจะฉีดยาบำรุงหัวใจให้หนึ่งเข็ม อาการคงจะดีขึ้น" แล้วเขาก็จัดการฉีดยาให้ตาแป๊ะอย่างชำนิชำนาญ นางสาวสายทองลุกขึ้นเดินไปที่โรงครัวซึ่งอยู่ทางปีกซ้ายของศาลา สักครู่หนึ่งจึงกลับเข้ามาพร้อมข้าวต้มร้อน ๆ บรรจุอยู่ในชามใบเขื่อง หล่อนใช้ช้อนคนข้าวต้มในชามให้เย็นลง แล้วจึงป้อนใส่ปากตาแป๊ะ ซึ่งฝ่ายนั้นก็กินอย่างหิวโหย

๑๑

เมื่ออิ่มหมีพีมันดีแล้ว ตาแป๊ะเตี๋ยวจึงบอกให้คนช่วยพยุงให้นั่ง มองหน้าพระลูกชายแล้วพูดว่า "ท่างตง ท่างต้องช่วยเตี่ยนะ" สมภารตงรู้สึกแปลกใจที่บิดาเรียกตนว่า "ท่านตง" แทนที่จะเป็น "อาตง" อย่างแต่ก่อน รีบตอบบิดาว่า "ช่วยสิ อาตมาจะช่วยโยมเตี่ยทุกอย่างขอให้บอกมาเถอะ"

"ถ้าท่างตงจาช่วยเตี่ยจิงจาต้องไม่สึกนะ ต้องบวก

อยู่อย่างนี้จงตาหลอกชีวิก ลับปากกับเตี่ยซีว่าท่างจาไม่สึก" แกขอคำมั่นสัญญา

"บวชตลอดชีวิต...นี่อาตมาไม่ได้ฟังผิดไปนะ โยมเตี่ยจะให้อาตมาบวชตลอดชีวิตจริงหรือ" ท่านถามอย่างไม่แน่ใจ

"ถูกเลี้ยวท่างตง ถ้าเห็งแก่เตี่ยท่างต้องบวกตาหลอกชีวิก" ถ้อยคำของบิดาทำให้สมภารตงรู้สึกสับสน ท่านคิดในใจว่า "เอ โยมเตี่ยนี่เป็นยังไงนะ ตอนเราขอบวชก็ไม่ยอมให้บวช ครั้นเราจะสึกกลับมาขอร้องไม่ให้สึกเสียอีก พิกลจริง ๆ" เห็นลูกชายเงียบไปตาแป๊ะจึงย้ำอีกว่า

"อย่าสึกนะ ท่างตงต้องช่วยเตี่ยนะ เตี่ยจาเล่าให้ฟังเหลียวนี้ว่าเตี่ยไปเจออาลายมา" แล้วแกก็ตั้งต้นเล่าท่ามกลางผู้คนซึ่งต่างก็ตั้งใจฟังด้วยความสนใจ

ตาแป๊ะเตี๋ยวเล่าว่า **ตอนที่แกถูกมีดปลายแหลมแทงคอนั้น** แกเจ็บปวดมากแล้วแกก็เห็นบรรดาหมูที่แกเคยฆ่ามาลอยวนเวียนอยู่ตรงหน้า พวกมันพากันมาเยาะเย้ยแกมีเสียง *"สมน้ำหน้า สมน้ำหน้า"* **ดังก้องอยู่ริมหู** แกดิ้นทุรนทุรายอยู่พักหนึ่งความรู้สึกก็ดับวูบลงเพราะวิญญาณออกจากร่าง **แกเห็นตัวเองนอนแผ่หราอยู่ข้างเล้าหมู หน้าตาบิดเบี้ยวเหยเก ที่คอมีมีดปลายแหลมเสียบอยู่** แกดูอยู่อย่างนั้นกระทั่งชาวบ้านมาถึงแล้วมีคนไปตามพระลูกชาย

มา แกพยายามจะปลอบสมภารตงไม่ให้ร้องไห้ แต่ฝ่ายนั้นไม่ได้ยินเพราะอยู่คนละภพภูมิกัน สักครู่ก็มีชายฉกรรจ์ร่างกำยำสองคน มีผ้าแดงคาดที่ศีรษะมาเอาตัวแกไปยังที่แห่งหนึ่ง เป็นที่ที่น่ากลัวมาก มีคนถูกทรมานทรกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ บ้างถูกบังคับให้ปีนต้นไม้ที่มีหนามแหลมยาว มีแร้งกาปากเหล็กรุมจิกตามเนื้อตัวหน้าตา บ้างถูกจับโยนลงไปในกระทะทองแดงที่มีน้ำกำลังเดือดพล่าน บ้างถูกเลื่อยกลางลำตัวจนขาดเป็นสองท่อนแล้วมันก็กลับมาติดกันใหม่ให้ถูกเลื่อยอีก จิตสำนึกบอกแกว่าสถานที่แห่งนั้นก็คือ นรก แล้วความหวาดกลัวก็ประดังขึ้นในจิตใจของแกเมื่อนึกถึงกรรมที่เคยทำไว้ตอนยังมีชีวิต แกนึกเสียใจที่ไม่เชื่อลูกชายเสียแต่แรกว่านรกมีจริง บุรุษทั้งสองพาแกมาหาบุรุษอีกผู้หนึ่ง และบอกว่าเป็นพญายมราชผู้เป็นใหญ่ในยมโลก แล้วแกก็ถูกพญายมราชไต่สวนซึ่งแกเล่าอย่างละเอียดทุกขั้นตอน

"ตาแป๊ะเจ้าทำอะไร" พญายมราชถาม

"อั๊วะฆ่าหมูขาย" ตาแป๊ะตอบ

"แล้วเจ้าเคยทำบุญบ้างไหม"

"ไม่เคย อั๊วะไม่เชื่อเลื่องบากเลื่องบุง"

"แล้วทีนี้เจ้าเชื่อหรือยังล่ะ เชื่อหรือยังว่านรกสวรรค์มีจริง"

"อั๊วะเชื่อเลี้ยว เชื่อว่านาลกมีจิง แต่ซาหวังอั๊วะยังไม่เคยเห็ง"

"ก็ยังไม่เชื่องั้นสิ"

"ม่ายเชื่อ" พูดพร้อมกับสั่นหัว

"ก็ถ้าเจ้าทำความดี จะได้ไปสวรรค์ ไปอยู่กับเซาะกิมเมียของเจ้ายังไงล่ะ โน่นสวรรค์อยู่บนโน้น" พญายมราชชี้มือขึ้นฟ้า *คราวนี้ตาแป๊ะเชื่อสนิทและให้นึกเสียดายว่าน่าจะทำความดีจะได้ขึ้นไปอยู่บนสวรรค์กับเซาะกิมเมียรักแกรู้ว่าเมียแกเป็นคนดีเพราะใคร ๆ ก็พูดเช่นนั้น*

"เจ้าทำบาปไว้มาก จะต้องถูกลงโทษรู้ไหม" ได้ยินคำว่าลงโทษ ตาแป๊ะกลัวจนตัวสั่น เพราะเพิ่งเห็นมาเมื่อตะกี้ แกยกมือไหว้ปะหลก ๆ พลางอ้อนวอน "อั๊วะกัวเลี้ยว อั๊วะกัวเลี้ยว อย่าทำอั๊วะเลย อั๊วะเข็กเลี้ยว ไม่ทำความชั่วเลี้ยว" แกละล่ำละลัก เหงื่อกาฬแตกพลั่ก ๆ

"สายไปเสียแล้วตาแป๊ะเอ๋ย เจ้าต้องถูกลงโทษ ไม่มีใครช่วยเจ้าได้ **ใครทำกรรมอะไรไว้ก็ต้องรับกรรมนั้นด้วยตัวเอง ช่วยกันไม่ได้ รับกรรมแทนกันก็ไม่ได้** เอาละเตรียมตัวรับโทษได้แล้ว" ถ้อยคำของพญายมราชดุจดังมีดกรีดลงกลางใจของตาแป๊ะ แกรีบบอกกับพญายมราชว่า

"อย่าทำอั๊วะ เลี้ยวอั๊วะจาให้เงิงลื้อสิกชั่ง" แกให้สินบน

"เสียใจ **เงินทองไม่มีความหมายสำหรับสถานที่แห่ง**

นี้ ถึงเจ้าจะให้เราสักร้อยชั่งพันชั่งก็ไม่อาจช่วยเจ้าให้พ้นโทษได้ ที่เจ้าพูดมานั้นมันแสดงถึงความโง่เขลาเบาปัญญาของเจ้า รู้หรือเปล่า" ตาแป๊ะยืนคอตกด้วยมิรู้จะทำประการใด ยิ่งนึกถึงบาปกรรมของตนก็ยิ่งกลัวจนตัวสั่นงันงก

"เจ้าจงรับโทษตามกรรมที่ทำ" เสียงนั้นดังกังวานบาดลึกเข้าไปในหัวใจของตาแป๊ะ *ทันใดนั้นไฟนรกก็ลุกพรึ่บขึ้นท่วมตัวตาแป๊ะเตี่ยว แกส่งเสียงร้องลั่นด้วยความกลัวสุดขีด เปลวไฟร้อนแรงนั้นแผดเผาเนื้อหนังมังสาของแกจนปวดแสบปวดร้อน*

"ไอ๊หยา ช่วยล่วย ช่วยล่วย อั๊วะซี้เลี้ยว อั๊วะซี้เลี้ยว" แกดิ้นทุรนทุรายปากก็ร้องให้ช่วย

"อาตงช่วยเตี่ยล่วย เตี่ยล้องชิกหายเลย" คราวนี้แกร้องให้ลูกชายช่วย

บัดดลนั้นก็มีผ้าเหลืองลอยมาโบกพัดปัดเปลวเพลิงนั้นให้สงบลง เหลือแต่ควันพวยพุ่งอยู่รอบตัว ตาแป๊ะเอามือปัดป้องเป็นพัลวันด้วยสำลักควันไฟ พญายมราชรู้สึกฉงนในสิ่งที่ปรากฏ ผ้าเหลืองนั้นลอยมาจากที่ใด เกี่ยวข้องกับตาแป๊ะอย่างไร ด้วยความสงสัยจึงถามขึ้นว่า

"ตาแป๊ะเจ้าเคยบวชหรือเปล่า"

"อั๊วะไม่เคยบวก อั๊วะเกียกพะ" แกตอบตามจริง ทว่ามิได้บอกเรื่องที่เคยด่าพระด้วยเกรงจะถูกเพิ่มโทษ

"จริงสิ นอกจากเกลียดพระแล้วเจ้ายังเคยจ้วงจาบพระสงฆ์องค์เจ้าด้วยวาจาอีกด้วย เจ้านี่บาปมากรู้ไหม" ตาแป๊ะก้มหน้างุด รู้สึกแปลกใจที่พญายมราชล่วงรู้การกระทำของแก

"อั๊วะผิกไปเลี้ยว อั๊วะผิกไปเลี้ยว อย่าทำอั๊วะเลย" แกคร่ำครวญ สงสัยเหมือนกันว่าผ้าเหลืองนั้นลอยมาจากไหน

"เจ้าไม่เคยบวชแล้วทำไมถึงมีผ้าเหลืองมาโบกให้ไฟดับ ลองนึกดูดี ๆ ซิ หรือว่าเจ้าเคยบวชให้ใครบ้าง"

"อั๊วะไม่เคยบวกให้คายทั้งนั้ง" ตาแป๊ะยืนกราน

"เอ! แล้วผ้าเหลืองจะมาได้ยังไง" พญายมราชรำพึงอย่างเคลือบแคลง

"อั๊วะนึกล่ายเลี้ยว อั๊วะนึกล่ายเลี้ยว" ตาแป๊ะพูดอย่างยินดี

"ไหนว่าไปซิ เจ้าเคยบวชให้ใคร"

"อั๊วะไม่เคยบวกให้คาย แต่อาตง อาตงลูกอั๊วะอีหนีไปบวก อีมาขออั๊วะแต่อั๊วะไม่ให้ อีเลยหนีไปบวกตั้งแต่อายุสิกสาม เหลียวนี้อีอายุสามสิกสองเลี้ยว" แกบอกกล่าว

"อ้อ! อย่างนี้นี่เอง เห็นไหมล่ะ **ขนาดเจ้าไม่มีศรัทธาปสาทะที่จะให้ลูกบวชก็ยังได้รับอานิสงส์ถึงเพียงนี้ นี่แสดงว่าลูกของเจ้าต้องเจริญกรรมฐานแล้วอุทิศมาให้เจ้า**

ถึงได้มีปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน เพื่อเห็นแก่ลูกของเจ้า ข้าจะให้โอกาสแก่เจ้าได้กลับไปแก้ตัวยังโลกมนุษย์อีกครั้ง เจ้าจะต้องเลิกฆ่าหมู เลิกด่าพระด่าเจ้าแล้วก็ต้องถือศีล ๘ อยู่ที่วัด รับใช้พระเณร โดยเฉพาะพระลูกชายของเจ้าเพื่อไถ่บาปที่เจ้าได้เคยล่วงเกินท่านไว้ เจ้าทำได้ไหม ถ้าได้ก็ไม่ต้องกลับมาที่นี่อีก"

"ทำล่าย ทำล่าย" ตาแป๊ะรีบรับคำ จะให้แกทำอะไรแกยอมทั้งนั้น ขออย่างเดียวอย่าให้มาตกนรกอีก แกเข็ดขยาดไฟนรกเสียยิ่งกว่าอะไร

"จำไว้นะ หากเจ้าผิดสัญญาจะต้องกลับมารับโทษยังสถานที่แห่งนี้และเราก็จะไม่อภัยให้เจ้าอีกเลย" พญายมราชกล่าวสำทับ

"จำล่าย จำล่าย อั๊วะไม่ผิกสังยา เข็กเลี้ยว เข็กจริงๆ" แกรับคำเป็นมั่นเป็นเหมาะ

"เอาละ เจ้าสองคนพาตาแป๊ะไปส่งที่เดิมได้" พญา-ยมราชหันไปสั่งยมทูตทั้งสอง

๑๒

ตาแป๊ะเตี๋ยวเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับแกจบลง ทุกคนในที่นั้นพากันนิ่งเงียบราวกับถูกมนต์สะกด เป็นเรื่องแปลกประหลาดมหัศจรรย์ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน พวกที่ประพฤติตนไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมเริ่มได้ข้อคิด โดยเฉพาะพวกผู้ชายซึ่งคิดว่าจะเลิกดื่มเหล้าเลิกเจ้าชู้เสียที จะได้ไม่ต้องไปตกนรก

"ท่างตง ท่างต้องช่วยเตี่ยนะ ถ้าท่างสึกเตี่ยต้องไปตก

นาลกแหง ๆ" ผู้เป็นพ่อวิงวอน สมภารหนุ่มหันไปสบตากับสาวสายทอง ในอกของท่านราวกับมีภูเขาทั้งลูกทับเอาไว้ อยากสึกนั้นอยากจนตัวสั่น หากก็เกรงบิดาจะต้องกลับไปตกนรก รักสาวก็รัก รักบิดาก็รัก ใจของท่านปั่นป่วนด้วยมิรู้จะตัดสินใจอย่างไร

นายอำเภอซึ่งรับฟังเรื่องราวมาโดยตลอด สังเกตเห็นท่าทางลังเลของท่านแล้วให้รู้สึกสงสารเป็นกำลัง แต่ก็มิอาจพูดอะไรในตอนนี้ได้ อุตส่าห์รอจนคนอื่น ๆ ค่อยทยอยกันกลับหมดแล้วจึงพูดกับสมภารหนุ่มว่า

"นิมนต์ท่านบวชต่อเถิดครับ ไม่ต้องห่วงทางลูกสาวผม ความกตัญญูย่อมสำคัญกว่าความรัก คิดว่าผมตัดสินใจแทนท่านก็แล้วกัน" คำพูดของนายอำเภอทำให้สมภารตงได้คิด จริงดังที่นายอำเภอพูด ถ้าท่านไม่แต่งงานกับสายทองหล่อนก็ยังมีโอกาสที่จะแต่งกับชายอื่นได้ แต่บิดาของท่านนั้นไม่มีผู้ใดจะช่วยได้นอกจากท่าน สบายใจขึ้นบ้างแล้วจึงกล่าวกับนายอำเภอว่า "ขอบคุณท่านนายอำเภอมาก อาตมายอมรับว่าตัดสินใจไม่ถูก เมื่อท่านได้กรุณาช่วยแนะนำอาตมาก็ยินดี ว่าแต่ว่า สีกาจะมีความคิดเห็นเป็นประการใด" ท่านหันไปถามสาวสายทอง รู้สึกปวดแปลบที่หัวใจราวกับถูกทิ่มแทงด้วยหนามแหลมสักร้อยอันพันอัน แสนเสียดายดวงหน้างดงามที่ท่านไม่มีโอกาสได้เชยชมแม้

สักครั้งในชีวิต "ดิฉันเห็นด้วยกับคุณพ่อเจ้าค่ะ" หญิงสาวตอบด้วยความรู้สึกที่ไม่ต่างจากสมภารหนุ่มเท่าใดนักด้วยว่ารักแรกพบต้องมามีอันเป็นไป ต่อเมื่อได้ไตร่ตรองใคร่ครวญดีแล้ว ก็เห็นชอบด้วยเหตุผลตามที่บิดากล่าวทุกประการ ท่านไม่สึกก็ยังดีกว่าที่สึกแล้วไปแต่งงานกับหญิงอื่น ซึ่งหากเป็นประการหลังหล่อนคงต้องฆ่าตัวตายเป็นแน่แท้ พูดธุระกันเสร็จแล้ว นายอำเภอจึงลากลับพร้อมด้วยบุตรสาว นางสาวสายทองจากมาด้วยหัวใจรันทด ชาตินี้เห็นจะต้องอยู่เป็นโสดไปจนตาย **จะรักชายใดได้อีกในเมื่อหัวใจทุกห้องได้มอบให้สมภารหนุ่มไปสิ้นแล้ว**

เมื่อแขกชุดสุดท้ายลงจากศาลาไป สมภารตงจึงเชิญบิดาให้ไปพักยังกุฏิของท่าน ตาแป๊ะเตี๋ยวได้กำลังใจจากลูกชาย อาการป่วยก็หายเป็นปลิดทิ้ง เรี่ยวแรงกลับคืนมาดังเดิม แกเดินตามพระลูกชายต้อย ๆ **พิษสงของไฟนรกที่แกเพิ่งประสบมา ประกอบกับภาพที่สัตว์นรกถูกทรมานทรกรรมยังติดตรึงเด่นชัดอยู่ในห้วงสำนึก** แกขอยึดพระลูกชายเป็นสรณะและจะไม่ขอกลับไปยังที่แห่งนั้นอีก เดชะบุญที่เขาเชื่อในเรื่องราวที่แกเล่า เกิดเขาคิดว่าเป็นเรื่องไร้สาระและยังยืนยันที่จะสึก แกคงไม่อาจทัดทานได้ แล้วก็คงต้องกลับไปตกนรกอีกดังที่พญายมราชภาคทัณฑ์ไว้ *เป็นครั้งแรกที่ตาแป๊ะรู้สึกซาบซึ้งในความกตัญญูของ*

ลูกที่มีต่อแก เขามิได้เป็นลูกเนรคุณตามที่แกปักใจเชื่อมาแต่ต้น

ข้างฝ่ายสมภารตงนั้นก็มิได้เคลือบแคลงสงสัยในสิ่งที่บิดาเล่าเลยแม้แต่น้อย ท่านกลับยินดีปรีดาที่อำนาจบุญกุศลที่ท่านประพฤติปฏิบัติได้ส่งผลให้บิดารอดพ้นจากไฟนรกและกลับมาแก้ตัวอีกครั้ง **อย่างน้อยก็ทำให้บิดาและผู้คนที่อยู่ในเหตุการณ์คืนนี้ได้รู้และเชื่ออย่างแน่นแฟ้นว่าบาปบุญมีจริง นรกสวรรค์มีจริง มิใช่เรื่องที่เอาไว้หลอกคนโง่ดังที่พวกมิจฉาทิฐิเชื่อกัน** ท่านนึกลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับบิดา ช่วงเวลาที่พญายมราชสอบสวนบิดาคงเป็นเวลาเดียวกับที่ท่านปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และเมื่อท่านแผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลไปให้ก็อยู่ในช่วงที่บิดากำลังถูกไฟนรกแผดเผา บุญกุศลนั้นจึงปรากฏออกมาในรูปของกาสาวพัสตร์มาดับไฟนรก **อานิสงส์แห่งวิปัสสนากรรมฐานช่างมากมายน่าอัศจรรย์ใจนัก** แล้วท่านก็นึกถึงถ้อยคำที่คนบางกอกพูดถากถางพระเณรที่บวชแล้วไม่ปฏิบัติกรรมฐานว่า *"เช้าเอนเพลนอน เย็นพักผ่อน ค่ำจำวัด"* ซึ่งคนประเภทนี้บวชเสียข้าวสุก แล้วก็ไม่ได้อานิสงส์อะไร และอย่าว่าแต่จะช่วยพ่อแม่ให้พ้นจากนรกไม่ได้เลย แม้ตัวของตัวเองก็ยังช่วยไม่ได้

นับแต่วันนั้นเป็นต้นมาตาแป๊ะเตี๋ยวก็มาถือศีลกินเพล

อยู่ที่วัดกับพระลูกชาย ความกลัวจะกลับไปตกนรกอีกทำให้แกปฏิบัติตามสัญญาอย่างเคร่งครัด ตราบจนกระทั่งถึงแก่กรรมเมื่อเวลาล่วงไปอีกสิบปี สมภารตงก็เป็นเจ้าอาวาสวัดพุทธารามจนกระทั่งมรณภาพเมื่ออายุได้ ๘๐ ปี รวมเวลาที่ดำรงอยู่ในสมณเพศถึง ๖๗ พรรษา

ส่วนนางสาวสายทองนั้นในเวลาต่อมาได้ติดตามบิดาไปอยู่ทางภาคอีสาน และได้สมรสกับปลัดอำเภอผู้หนึ่งซึ่งหล่อนมิได้รักใคร่ หากก็ยอมแต่งงานเพราะเห็นแก่บิดาที่ปรารถนาจะเห็นบุตรสาวคนเดียวเป็นฝั่งเป็นฝา ด้วยแรงกตัญญูกตเวทิตาธรรมที่นางสาวสายทองมีต่อบิดาผู้บังเกิดเกล้า ทำให้ชีวิตการแต่งงานของหล่อนดำเนินไปโดยราบรื่น หล่อนยังจำได้ ว่าครั้งหนึ่งสมภารตงหยิบยกพุทธวจนะมากล่าวให้หล่อนฟัง

"อโถ เปตฺเตยฺยตา สุขา - การเคารพรักบำรุงบิดานำมาซึ่งความสุขในโลก"

จบบริบูรณ์

อนุโมทนา

สวดมนต์ไหว้พระเป็นธรรมประจำชีวิต เป็นข้อคิดประจำใจ เกิดผลผลิเพื่องอกงาม สร้างความดีให้แก่ตน ผลกำไรเป็นความดีเพื่อมอบให้แก่เพื่อนร่วมชาติ ร่วมโลก ได้อยู่ด้วยความมีโชคดีทุก ๆ ท่าน

ขอให้ท่านพร้อมสมาชิกในครอบครัวได้สวดมนต์กันทุกคน ทุกบ้าน เพื่อเป็นมงคลในชีวิต จะเกิดฐานะดี มีปัญญา จะได้มีความสุขความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปในชีวิต

ขอให้ท่านชวนลูกหลานทุก ๆ คนสวดมนต์ก่อนนอน ถ้าท่านทั้งหลายตั้งใจ ศรัทธา เชื่อมั่น ลูกหลานได้สวดมนต์ตามหนังสือนี้แล้ว ผลที่ได้รับจากการสวดมนต์นั้น

๑. ลูกหลานจะมีระเบียบวินัยที่ดี

๒. ลูกหลานจะไม่เถียง จะเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ เขาจะรู้ว่าเขาเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ จะวางตัวได้เหมาะสม

๓. เมื่อเจริญวัยเป็นหนุ่มสาว ก็จะเป็นลูกหลานที่ดีของพ่อแม่ เป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ

๔. ผู้ที่สวดมนต์และปฏิบัติเป็นประจำจะเจริญรุ่งเรืองพัฒนาสถาพร จะรวย จะสวย จะดีมีปัญญา จะสมประสงค์ในสิ่งที่ดีงาม ตลอดไปทุกประการ

ขออำนวยพร

พระราชสุทธิญาณมงคล

วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

เมื่ออาตมาได้พบกับ
สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว

คืนวันหนึ่งอาตมานอนหลับแล้วฝันไปว่า อาตมาได้เดินไปในสถานที่แห่งหนึ่ง ได้พบกับพระสงฆ์รูปหนึ่งครองจีวรคร่ำ สมณสารูปเรียบร้อยน่าเลื่อมใส อาตมาเห็นว่าเป็นพระอาวุโส ผู้รัตตัญญูจึงน้อมนมัสการท่าน ท่านหยุดยืนตรงหน้าอาตมาแล้วกล่าวกับอาตมาว่า

"ฉันคือสมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว แห่งกรุงศรี-อยุธยา ฉันต้องการให้เธอได้ไปที่วัดใหญ่ชัยมงคล เพื่อดูจารึกที่ฉันได้จารึกถวายพระเกียรติแก่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชผู้เป็นเจ้า เนื่องในวาระที่สร้างพระเจดีย์ฉลองชัยชนะเหนือพระมหาอุปราชาแห่งพม่าและประกาศความเป็นอิสระของประเทศไทยจากหงสาวดีเป็นครั้งแรก เธอไปดูไว้แล้วจดจำมาเผยแพร่ออกไป ถึงเวลาที่เธอจะได้รับรู้แล้ว"

ในฝันอาตมารับปากท่าน ท่านก็บอกตำแหน่งให้แล้วก็ตกใจตื่นนอนใกล้รุ่ง อาตมาก็ทบทวนความฝันก็นึกอยู่ในใจว่าเราเองนั้นกำหนดจิตด้วยกรรมฐานมีสติอยู่เสมอ เรื่องฝันฟุ้งซ่านเป็นไม่มี อาตมาก็ได้ข่าวในวันนั้นแหละว่า ทางกรมศิลปากรทำการบูรณปฏิสังขรณ์พระเจดีย์ใหญ่ใน

วัดใหญ่ชัยมงคลและจะทำการบรรจุบัวยอดพระเจดีย์ อันเป็นนิมิตหมายการสิ้นสุดการบูรณะ แล้วจะรื้อนั่งร้านทั้งหมดออกเสร็จสิ้น

อาตมาจึงได้ขอร้อง ดร.กิ่งแก้ว อัตถากร ให้เลื่อนการปิดยอดบัวไปอีกวันหนึ่งเพื่อที่อาตมาจะได้นำพระซุ้มเสมาชัย ซุ้มเสมาขอ ที่อาตมาได้สร้างขึ้นตามแบบดั้งเดิมที่พบในเจดีย์ใหญ่ใกล้กับวัดอัมพวันซึ่งพังลงน้ำ ที่กิ่งเหลี่ยงเป็นคนรวบรวมเอามาให้อาตมาตั้งแต่เมื่อเริ่มมาพัฒนาวัดใหม่ ๆ แต่แตกหักผุพังทั้งนั้นหลายสิบปี๊บ อาตมาได้ป่นเอามาผสมสร้างเป็นองค์พระใหม่ไปร่วมบรรจุไว้ที่ยอดพระ-เจดีย์บ้าง

วันนั้นอาตมาเดินทางไปถึงก็ได้เดินขึ้นไปบนเจดีย์ตอนที่สุดบันไดแล้ว มองเห็นโพรงที่ทางเขาทำไว้สำหรับลงไปด้านล่าง มีร้านไม้พอไต่ลงไปภายใน ตั้งใจเด็ดเดี่ยวว่าลงไปคราวนี้ ถ้าพลาดตกลงไปจากนั่นร้านไม้ก็ยอมตาย คนที่ร่วมเดินทางมาด้วยเขามัวแต่ไปบนลานชั้นบน อาตมาก็ดิ่งลงไปชั้นล่าง มีไฟฉายดวงหนึ่ง เวลานั้นประมาณ ๐๕:๐๐ น. อาตมาลงไปภายในแล้วก็พบนิมิตดังที่สมเด็จพระพนรัตน์ได้บอกไว้จริง ๆ

อาตมาจึงได้พบว่าแท้ที่จริงแล้วสิ่งที่สมเด็จพระพนรัตน์วัดป่าแก้ว ท่านได้จารึกถวายพระพร ก็คือบทสวดที่เรียก

ว่า "**พาหุง มหาการุณิโก**"

ท้ายของนิมิตนั้นระบุว่า "เราสมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว ศรีอโยธเยศ คือผู้จารึกนิมิตรจนาเอาไว้ถวายพระพรแด่มหาบพิตรเจ้าสมเด็จพระนเรศวรมหาราช"

พาหุงมหากาก็คือบทสวดสรรเสริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ แล้วก็พรพาหุงอันเริ่มด้วยพาหุงสหัสไปจนถึงทุคคาหทิฏฐิ แล้วเรื่อยไปจนถึงมหา-การุณิโก นาโถ หิตายะ และจบลงด้วย ภะวะตุ สัพพะ-มังคะลัง สัพพะพุทธา สัพพะธัมมา สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต อาตมาเรียกรวมกันว่า พาหุง-มหากา

อาตมาจึงเข้าใจในบัดนั้นเองว่า บทพาหุงนี้คือบทสวดมนต์ที่สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว ได้ถวายให้พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชไว้สวดเป็นประจำเวลาอยู่กับพระมหาราชวัง และในระหว่างศึกสงคราม จึงปรากฏว่าพระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเจ้าทรงรบ ณ ที่ใดทรงมีชัยชนะอยู่ตลอดมา มิได้ทรงเพลี่ยงพล้ำเลย แม้จะเพียงลำพังสองพระองค์กับสมเด็จพระอนุชาธิราชเจ้า ท่ามกลางกองทัพพม่าจำนวนนับแสนคนก็ทรงมีชัยชนะเหนือกองทัพพม่าด้วยการกระทำยุทธหัตถีมีชัยเหนือพระมหา-อุปราชา ณ ดอนเจดีย์ปูชนียสถาน แม้ข้าศึกจะยิงปืนไฟ

เข้าใส่พระองค์ในตอนที่เข้ากันพระศพของพระมหาอุปราชา ออกไปราวกับห่าฝนก็มิปาน แต่ก็มิได้ต้องพระองค์ ด้วยเดชะพาหุงมหากาที่ทรงเจริญอยู่เป็นประจำนั่นเอง

อาตมาพบนิมิตแล้ว ก็ไต่ขึ้นมาด้วยความสบายใจ ถึงปากปล่องที่ลงไปใช้เวลาเกือบสามชั่วโมง เนื้อตัวมีแต่หยากไย่ เดินลงมาแม่ชีเห็นเข้ายังร้องว่า "หลวงพ่อเข้าไปในโพรงนั้นมาหรือ" แต่อาตมาไม่ตอบ

ตั้งแต่นั้นมา อาตมาจึงสอนการสวดพาหุงมหากาให้แก่ญาติโยมเป็นต้นมา เพราะอะไร เพราะพาหุงมหากานั้นเป็นบทสวดมนต์ที่มีค่าที่สุด มีผลดีที่สุดเพราะเป็นชัยชนะอย่างสูงสุดของพระบรมศาสดา จากพญาวสวัตดีมาร จากอาฬาวกะยักษ์ จากช้างนาฬาคีรี จากองคุลีมาล จากนางจิญจมาณวิกา จากสัจจกนิคนถ์ จากพญานันโทปนันท-นาคราช และท่านท้าวพกาพรหม เป็นชัยชนะที่พระพุทธ-องค์ทรงได้มาด้วยอิทธิปาฏิหาริย์และด้วยอำนาจแห่งบารมีธรรมโดยแท้ ผู้ใดได้สวดไว้เป็นประจำทุกวัน จะมีชัยชนะมีความเจริญรุ่งเรืองตลอดกาล มีสติระลึกได้ จะตายก็ไปสู่สุคติภูมิ

ขอให้ญาติโยมสวดพาหุงมหากากันให้ทั่วหน้า นอกจากจะคุ้มตัวแล้ว ยังคุ้มครองครอบครัวได้ สวดมาก ๆ เข้าสวดกันทั้งประเทศก็ทำให้ประเทศมีแต่ความรุ่งเรือง พวก

คนพาลสันดานหยาบก็แพ้ภัยไปอย่างถ้วนหน้า

ไม่ใช่แต่พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเท่านั้น ที่พบความมหัศจรรย์ของบทพาหุงมหากา แม้พระบาท-สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชก็ทรงพบเช่นกันโดยมีบันทึกโบราณบอกไว้ว่าดังนี้

"เมื่อพระเจ้าตากสินมหาราชตีเมืองจันทบุรีได้แล้ว ก็ทรงเห็นว่าสงครามกู้ชาติต่อจากนี้ไปจะต้องหนักหนาและยืดยาว จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระยอดธงแบบศรี-อยุธยาขึ้นแล้วนิมนต์พระเถระทั้งหลายมาสวดบทพาหุง-มหากาบรรจุไว้ในองค์พระ และพระองค์ก็ทรงเจริญรอยตามพระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชด้วยการเจริญพาหุงมหากา จึงบันดาลให้ทรงกู้ชาติสำเร็จ"

สวดพาหุงมหากากันให้ได้ทุกบ้าน สวดให้ได้มาก ๆ จะมีแต่ความรุ่งเรือง สวดพาหุงมหากาก่อนแล้วจึงสวดชินบัญชร เพราะชินบัญชรนั้นเจ้าประคุณสมเด็จท่านใช้สวดบูชาพระอรหันต์ของท่าน ต้องสวดพาหุงมหากาก่อนแล้วจึงมาถึงชินบัญชร ให้จดจำกันเอาไว้ นั่นแหละมงคลในชีวิต

พระราชสุทธิญาณมงคล
เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน
และเจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

แก้ปัญหาด้วยการสวดพุทธคุณ

พระราชสุทธิญาณมงคล

วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

พระพุทธคุณ อาตมาสังเกตมาว่า บางคนเขาไปหาหมอดู เคราะห์ร้ายก็ต้องสะเดาะเคราะห์ อาตมาก็มาดูเหตุการณ์โชคลางไม่ดีก็เป็นความจริงของหมอดู อาตมาก็ตั้งตำราขึ้นมาด้วยสติ บอกว่าโยมไปสวดพุทธคุณเท่าอายุให้เกินกว่า ๑ ให้ได้ เพื่อให้สติดี แล้วสวดพาหุงมหากาหายเลย สติก็ดีขึ้นเท่าที่ใช้ได้ผล สวดตั้งแต่ **นะโม พุทธัง ธัมมัง สังฆัง พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุงมหากา** จบแล้วย้อนกลับมาข้างต้น เอาพุทธคุณห้องเดียว ห้องละ ๑ จบ ต่อ ๑ อายุ อายุ ๔๐ สวด ๔๑ อายุ ๓๕ สวด ๓๖ ก็ได้ผล

มีชาวคริสต์คนหนึ่ง มีลูกชายคนเดียว อยู่ที่ลาดพร้าว เป็นเศรษฐีที่ดิน อายุ ๕๑ ปี มีลูกชายคนเดียว สามีตาย ลูกชายเรียนหนังสือไม่เก่ง ก็ส่งไปเรียนปริญญาที่อเมริกา เป็นเศรษฐีนีอยู่ที่กรุงเทพฯ เป็นราชาที่ดิน ที่ดินข้างคลองแสนแสบไปจรดลาดพร้าวหลายร้อยไร่เป็นของเขาทั้งนั้น เมื่อสมัยก่อนก็ขายได้หลายร้อยล้าน เป็นผู้มีเงิน ก็ส่งลูกไป

เรียนเมืองนอก ลูกไม่เอาไหน ไปก็ไปซื้อรถเก๋ง พาจิ๊กโก๋ไปหาจิ๊กกี๋ สามปีแล้ว แล้วก็มีหนังสือมาหลอกแม่เรื่อยเรียนจวนใกล้สำเร็จขอเงินอีก ๑ แสน ขอเงินอีก ๕ แสน

ในที่สุดเขาไม่รู้จะไปหาที่พึ่งที่ไหน ก็ไปหาหมอดู หมอดูก็ให้เอาเงินสะเดาะเคราะห์ ลูกถึงจะเรียนได้ แล้วก็ได้เงินสะเดาะเคราะห์ ไปหาหมอทำก็ไม่สามารถจะสำเร็จได้ แต่พอดีก็มีคนสิงห์บุรีไปเป็นลูกจ้างบ้านนั้น เขาเป็นนายทุนให้ก็พากันไปนครสวรรค์กลับมาเขาก็เลยอยากจะให้อาตมาช่วย เขาก็พามาแวะ เขาบอกอย่าแวะ ก็เลยแกล้งเพทุบายว่าปวดท้องแวะเข้ามาวัดนี้หน่อย จะหาห้องน้ำแวะเข้ามาแล้ว นายทุนคนนี้ก็เข้าห้องน้ำด้วย คนนั้นก็มาบอกกับอาตมาว่าหลวงพ่อช่วยทีเถอะ แต่อาตมาก็ยังไม่รู้ว่าเขาเป็นคริสต์ บอกช่วยหน่อยเถอะเขามีลูกชายคนเดียว ผมก็ขอยืมเงินเขาใช้เรื่อย เราก็นึกในใจขอดูหน้าก่อน แล้วเขาก็พามาแล้วก็บอกให้ฟังว่า ลูกชายไปเรียนที่อเมริกาไม่เอาไหนเลย พอรู้เข้าว่าเรียนไม่สำเร็จ ไปเที่ยว พานักศึกษาไทยไปเสียหายกัน ฉันก็จะเป็นโรคประสาทแล้ว ท่านจะมีทางช่วยได้ไหม ดูหน้าแล้วก็รู้ว่าลูกชายต้องสำเร็จปริญญาโท แล้วจะสำเร็จปริญญาเอกด้วยแต่ทำไมเรียนไม่สำเร็จ เดี๋ยวมีวิธีทางแก้เพราะลักษณะบอกให้รู้ถึงลูกด้วย ว่าลูกชายต้องเรียนสำเร็จ แต่ทำไมถึงเรียนไม่สำเร็จมีวิธีแก้

อาตมาก็บอกว่า **โยมไปสวดมนต์ สวดพุทธคุณ ๕๒ จบ** เพราะตอนนี้อายุ ๕๑ เขาก็บอก "ฉันสวดไม่ได้ ฉันเป็นคริสต์" "พระบิดา พระบุตร พระจิต สวดได้ไหม?" "ฉันก็เป็นคริสต์แบบชาวพุทธที่สวดมนต์ไม่เป็น ไปวัดเข้าโบสถ์ก็เข้าไปอย่างนั้นเอง" วันนั้นก็เจ๊าไป ไม่ยอมรับ ก็อยู่ได้อีก ๔-๕ เดือน อาตมาจำหน้าได้ ทีนี้ไม่มีคนพามาละ เขามากันเอง ๓ คน บอกว่า "ฉันยอมจำนน" บอก "เอาอย่างนี้โยม ไปซื้อหนังสือสวดมนต์เข้าเล่มหนึ่ง" "ฉันไม่อยากให้หนังสือสวดมนต์มีในบ้านฉัน ท่านช่วยเขียนให้หน่อย" อาตมาก็ต้องเขียน พอตอนหลังขี้เกียจเขียนต้องพิมพ์เป็นใบ นี่พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุงมหากา "ฉันไม่นับถือพระ ฉันจะสวดได้หรือ" "ที่สอนนั่นแหละสวดไปก่อน" อาตมาหาอุบาย เลยก็สวดพาหุงมหากา "ฉันท่องไม่ได้ อ่านตามตัวแล้วฉันจะรู้ได้อย่างไรว่าอายุ ๕๑ สวด ๕๒" "ใช้ก้านไม้ขีดทิ้งเข้าซิ ทำไปก่อน" เขาเลยมั่นใจว่าคิดว่าจะทำได้ บอกว่า "โยมสวดมนต์เสร็จแล้วแผ่เมตตาให้ลูก อย่าด่าลูกนะ อย่าแช่งลูก ให้ลูกมีความเจริญสุข และให้ลูกมีความตั้งใจเรียนหนังสือให้สำเร็จ"

พอไปสวดได้ ๓ เดือน ท่องได้หมดเลย หนักเข้าก็ไม่ต้องใช้ก้านไม้ขีดแล้ว จึงเกิดอานิสงส์ ๒ ประการ

หนึ่ง โรคประสาทหาย กินได้นอนหลับ ชื่นอกชื่นใจ

นอนหลับ เมื่อนอนหลับก็ใจดี เริ่มแผ่ส่วนกุศลให้ลูกถึงแล้ว บุญกุศลของแม่จะถึงลูกถึงตอนไหน รู้กันตอนนี้ เพราะลูกนี่เฟ้อในการเงิน ขอเงินแม่เรื่อยเลย ไม่รู้บุญกุศลของแม่แต่ประการใด วันนั้นบุญกุศลของแม่ถึงประมาณ ๖ เดือนหลังสวดมนต์ อาตมาจดไว้วันนั้น พอดีลูกชายพาพวกนักศึกษาไทยที่ส่งด้วยทุนของตัวเอง ไปเที่ยว ขับรถไปชนเสาไฟฟ้า เพื่อนอยู่ข้างหลังกระเด็นออกจากรถหมด ไม่ตายไม่เป็นอะไรเลย แต่เจ้านี่ต้องไปอัดก๊อบปี้กับเสาไฟฟ้าเสาล้ม ต้องเสียเงินหลายแสน พวงมาลัยอัดหน้าอกไปโคม่าอยู่โรงพยาบาล ไม่รู้สึกตัว แล้วพอดีมีลูกพี่อยู่คนหนึ่ง เป็นแพทย์อยู่ที่อเมริกาเป็นลูกพี่ลูกน้องกัน ก็ไปเยี่ยม ถ้าจะไปไม่รอดตายแน่ ก็ให้ออกซิเยน นายแพทย์อเมริกาบอกว่าไม่รอดแน่

วันนั้นผ่านไป รุ่งขึ้นลืมตาพอรอดมาแล้วปวดเมื่อยจะตาย น้ำตาร่วงคิดถึงแม่ นี่คนเราจะมีทุกข์ถึงจะคิดถึงแม่ มันเฟ้อไปในสังคมมันจะไม่คิดถึงแม่ บางคนอายุ ๘๐ แก่จะตาย เวลาใกล้ตายหลงคิดถึงแม่จ๋ากระทั่งแม่ตายไปตั้งนานแล้วอย่างนี้แน่นอน มันทุกข์หนัก บอกปวดเมื่อยทั่วสรรพางค์กาย คุณแม่จ๋า รำพึงรำพัน คิดถึงแม่

ข้อสอง ลูกคิดถึงแม่ ถ้าแม่ทราบว่าหนูไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว แม่จะเสียใจแค่ไหน ทราบเข้าก็ดีอกดีใจมา

วัดเลย เลี้ยงเพลพระ สวดธรรมจักรให้ ๑ จบ

ในที่สุดพอลูกชายกลับจากอเมริกา พาลูกมาเลย อาตมาให้พระบูชาไป ๑ องค์ แม่ก็เล่าให้ลูกฟัง เพราะเหตุอย่างนี้ลูกเลยสวดมนต์ภาวนาแล้วเข้าไปวัดไทย ไปนั่งวิปัสสนาที่เมืองนอก เจ้าคุณเทพโสภณรู้จัก แต่ไม่รู้เรื่องของวัดอัมพวัน รู้ว่าเจ้านี่มันนักกัมมัฏฐานปริญญาเอก เดี๋ยวนี้ไม่ยอมกลับบ้าน แม่บอกหลวงพ่อให้ฉันสวดมนต์อะไรให้ลูกกลับประเทศไทย ไม่มีกลับเรารู้แล้ว ไม่กลับแน่

อันนี้ได้ผลแน่นอน ขอฝากไว้ว่าเด็กหรือใครก็ตามต้องประสบทุกข์จะคิดถึงแม่ ถ้าไม่ประสบทุกข์ให้เงินไปเฟ้อ ไม่คิดถึงแม่ ต้องประสบทุกข์จึงจะเห็นตัวธรรมะ เห็นอกเห็นใจเลยเชียว เขามาเล่าให้อาตมาฟัง บอกหลวงพ่อครับ ผมไม่คิดถึงแม่เลย ๓-๔ ปีที่อเมริกา แต่ก็คิดถึงแม่ว่าอยู่กับแม่ป้อนข้าวให้ พัดวีให้ได้ คิดอย่างนี้เลยจึงกลับแม่ก็เลยเล่าให้ฟังว่าหลวงพ่อนี่ช่วยเอาไว้ เขาเลื่อมใสอาตมา บอกว่า ถ้าเชื่อนะไปเดี๋ยวนี้ ตัดผม เพราะผมเขายาวประบ่า เลยตัดผมที่นี่สิงห์บุรี เห็นได้ชัดมากขึ้น เจ้าคนนี้บอก แหม หลวงพ่อว่าผมนี่ผลาญเงินแม่ไปหลายล้านบาท ดังที่กล่าวมาแล้ว อาตมาก็ตั้งตำรา ถ้าคนไหนเคราะห์ร้ายสวดพุทธคุณ

จ่าสอบเป็นนายร้อย

จ่าที่ศูนย์ปืนใหญ่นี่บอกว่า หลวงพ่อ อีก ๒-๓ ปี อายุผมเกินแล้วสอบนายทหารไม่ได้ เสียไป ๒ หมื่นก็ไม่ได้" อย่าไปพูดเรื่องเสียเงินเสียยี่ห้อทหาร สองคนผัวเมียสวดมนต์ได้มั้ย ต้องได้แน่ สวดสองคนเลย" พวกทหารศูนย์ปืนใหญ่ เขาบอกสงสัยบ้านจ่านี่ถ้าจะบ้าแล้ว พอผัวจะไปทำงาน "**นี่แม่อีหนูมาสวดมนต์แทน ฉันจะไปทำงาน**" เมียก็สวดใหญ่ เพื่อน ๆ มาเยี่ยม ไปเถอะขาขาดไป เคยไปเล่นไพ่ด้วยกัน เลิกเล่นมานั่งสวดมนต์

ในที่สุดสอบได้ สอบนายทหารได้ เดี๋ยวนี้เป็นพันตรีไปแล้ว แล้วร่ำรวยมีเงินให้นายทหารกู้ จ่าคนนี้พอสวดมนต์ มีเงินและมีไร่ที่อำเภอพัฒนานิคม มีสวนมะพร้าวมะพร้าวเยอะแยะ มันเป็นความจริงขึ้นมา ไม่ใช่ขลังด้วยคาถา แต่ขลังด้วยสติ สวดมนต์แล้วก็มีสติขึ้นมา ปัญญาก็เกิด สอบเขียนก็ได้เลย ตอนเสียเงิน ๒ หมื่นไม่ได้ เขาบอกข้อสอบให้ยังไม่ได้ บอกสวดพุทธคุณเข้า ได้ทุกรายอาตมาอบรมนักศึกษาที่มานี่ ติดตามโดยต่อเนื่อง ไม่ใช่ไปบอกขอกฐินผ้าป่า ต้องการประเมินผลขอให้เธอทำตาม บางคนบอกว่าฉันเรียนสำเร็จวิชาครูมาทำอะไรไม่ได้ บอกหนูไม่จำเป็นต้องเป็นครู มานั่งกัมมัฏฐานสวดมนต์เข้าไม่จำเป็นต้องวิชาที่เรียนตรงเลย มันจะเกิดมีคนอุปถัมภ์ช่วยเหลือผลักดันไปจนได้โดยวิธีนี้

บทสวดมนต์

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิ-ปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

๑. พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
คีริเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เม ชะยะมังคะลานิ

๒. มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาพะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เม ชะยะมังคะลานิ

๓. นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เม ชะยะมังคะลานิ

๔. อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เม ชะยะมังคะลานิ

๕. กัตวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ
สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เม ชะยะมังคะลานิ

๖. สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เม ชะยะมังคะลานิ

๗. นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เม ชะยะมังคะลานิ

๘. ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
พรัหมัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง
ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เม ชะยะมังคะลานิ

๘. เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ

* มหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปูเรตวา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เม ชะยะมังคะลังฯ
ชะยันโต โพธิยา มูเล สักยานัง นันทิวัฑฒะโน
เอวัง ตะวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร
อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติฯ
สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง
สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พรัหมะจาริสุ
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัตวานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุ เมฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุ เมฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุ เมฯ

(กราบ ๓ ครั้ง)

เสร็จแล้วสวดเฉพาะพุทธคุณ ดังต่อไปนี้

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ *(กราบ ๓ ครั้ง)*

ให้สวดเกินอายุ ๑ จบ เช่น อายุ ๔๒ ปี ต้องสวด ๔๓ จบ

การแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศล

เมื่อสวดพุทธคุณครบตามจำนวนจบที่ต้องการแล้ว จึงตั้งจิตแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศล โดยเริ่มจากตัวเองก่อน ดังนี้

แผ่เมตตาให้ตัวเอง

อะหัง สุขิโต โหมิ	ขอให้ข้าพเจ้ามีความสุข
นิททุกโข โหมิ	ปราศจากความทุกข์
อเวโร โหมิ	ปราศจากเวร
อัพยาปัชโฌ โหมิ	ปราศจากความพยาบาทเบียดเบียน
อนีโฆ โหมิ	ปราศจากความทุกข์กายทุกข์ใจ
สุขี อัตตานัง ปริหะรามิ	จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนอยู่เถิด

แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์

สัพเพสัตตา	สัตว์ทั้งหลาย ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันหมดทั้งสิ้น
อะเวรา	จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย
อัพยาปัชฌา	จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด อย่าได้พยาบาทเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อนีฆา จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด
อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย

สุขี อัตตานัง ปริหะรันตุ จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

อุทิศส่วนกุศล

อิทัง เม มาตาปิตูนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ มาตาปิตะโร

ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่มารดาบิดาของข้าพเจ้า ขอให้มารดาบิดาของข้าพเจ้าจงมีความสุข

อิทัง เม ญาตินัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย

ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้า ขอให้ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้าจงมีความสุข

อิทัง เม คุรูปัชฌายาจริยานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ คุรูปัชฌายาจริยา

ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ของข้าพเจ้า ขอให้ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ของข้าพเจ้าจงมีความสุข

อิทัง สัพพะเทวานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพเทวา

ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่เทวดาทั้งหลาย ขอให้เทวดาทั้งหลายจงมีความสุข

อิทัง สัพพะเปตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพเปตา

ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่เปรตทั้งหลาย ขอให้เปรตทั้งหลายจงมีความสุข

อิทัง สัพพะเวรีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพเวรี

ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่เจ้ากรรมนายเวรทั้งหลาย ขอให้เจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายจงมีความสุข

อิทัง สัพพะสัตตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพสัตตา

ขอส่วนบุญนี้จงสำเร็จแก่สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ขอให้สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงจงมีความสุข

การนับจำนวนจบ

เมื่อต้องการจะทราบว่าได้สวดไปกี่จบแล้ว อาจทำได้หลายวิธี ในที่นี้จะยกตัวอย่างเพียง ๒ วิธี คือ การทิ้งก้านไม้ขีด และการนับข้อนิ้วมือ

การทิ้งก้านไม้ขีด

ก่อนสวดมนต์ หาก้านไม้ขีดมาจำนวนเท่าอายุ เกิน ๑ คือ ถ้าอายุ ๔๒ ก็หามา ๔๓ ก้าน เสร็จแล้วเริ่มต้นสวด ตั้งแต่ นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต ไปจนถึง สัพพะ-

สังฆานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุ เมฯ แล้วตั้งต้นสวด เฉพาะ พุทธคุณ (อิติปิ โส ถึง ภะคะวาติ) เท่าอายุเกิน ๑ เมื่อสวด ๑ จบก็เอาไม้ขีดทิ้ง ๑ ก้าน พอครบ ๔๓ จบ ไม้ขีดก็หมดพอดี (ก้านไม้ขีดเมื่อใช้เสร็จแล้วก็เก็บรวมไว้ใช้ครั้งต่อไปได้อีกโดยไม่ต้องนำไปทิ้ง)

การนับข้อนิ้วมือ

วิธีนี้ปฏิบัติง่ายกว่าวิธีแรก เพราะไม่ต้องไปเสียเวลาหาอุปกรณ์ เนื่องจากมีอยู่ในตัวเราแล้ว นิ้วมือแต่ละข้างจะมีจำนวนข้อข้างละ ๑๔ ข้อ สองข้างก็ ๒๘ ข้อ ถ้าสวด ๔๓ จบ ก็จะนับข้อนิ้วมือข้างขวา ๑๔ จบ ข้างซ้าย ๑๔ จบ กลับมานับข้างขวาอีก ๑๔ จบ แล้วนับข้อที่ ๑ ของหัวแม่มือข้างซ้ายอีก ๑ จบ ก็จะได้ ๔๓ จบ

เมื่อสวด พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ และพาหุง-มหากา จบรอบหนึ่งแล้ว กราบสามครั้ง แล้วนั่งขัดสมาธิ ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย เอาสติปักที่ข้อที่ ๑ ของหัวแม่มือข้างขวา สวดพุทธคุณ ๑ จบ แล้วย้ายสติไปปักที่ข้อที่ ๒ ของนิ้วเดียวกัน สวดอีก ๑ จบ แล้วย้ายสติไปปักที่ข้อที่ ๑ ของนิ้วชี้ข้างขวา สวด ๑ จบ แล้วย้ายไปข้อที่ ๒ ที่ ๓ ...ข้อที่ ๑ ของนิ้วกลาง... ข้อที่ ๒...ที่ ๓ กระทั่งครบ ๑๔ ข้อของนิ้วมือข้างขวา แล้วย้ายสติไปปักที่

ข้อที่ ๑ ของหัวแม่มือข้างซ้าย... แต่ละจบก็ย้ายสติตามไปเรื่อย ๆ จนครบ ๑๔ ข้อของนิ้วมือข้างซ้าย ย้ายสติกลับมาที่ ข้อที่ ๑ ของหัวแม่มือข้างขวาอีก ทำอย่างนี้จนครบ ๔๓ จบ ซึ่งจะไปจบที่ข้อที่ ๑ ของนิ้วหัวแม่มือข้างซ้าย จากนั้นจึงแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศล

ทั้งสองวิธีที่กล่าวข้างต้นนี้ ในตอนแรกเริ่มของการปฏิบัติ อาจยุ่งยากและหลงลืมไปบ้าง แต่ถ้าปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน สติจะดีขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อสติดีมาก ๆ อาจไม่ต้องทิ้งก้านไม้ขีด หรือนับข้อนิ้วมือ จิตจะรู้ได้เองโดยอัตโนมัติ และเมื่อสวดจนชำนาญมากขึ้น ก็อาจเพิ่มเป็น ๑๐๘ จบก็ได้

ผู้ที่ปฏิบัติกรรมฐานไม่ได้ คือ เดินจงกรมไม่เป็น กำหนด พอง–หนอ, ยุบ–หนอ ไม่ได้ ให้ใช้วิธีสวดพุทธคุณเท่าอายุเกิน ๑ ตามที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อสวดมาก ๆ สติดีขึ้น ก็จะสามารถปฏิบัติกรรมฐานได้โดยอัตโนมัติ เช่น คุณนายละม้าย ในตอนแรกก็สวดมนต์ไม่เป็น แต่เมื่อหัดสวดบ่อย ๆ เข้าก็สวดคล่องจนสามารถสวดพุทธคุณได้วันละ ๑๐๘ จบ แล้วก็เดินจงกรม นั่งสมาธิได้ทั้งที่แต่ก่อนหัดเท่าไหร่ก็ทำไม่ได้ เช่น เวลาเดินจงกรม "**ขวาย่าง**" ก็เป็น "**ซ้ายย่าง**" "**พองหนอ**" ก็เป็น "**ยุบหนอ**" ปะปนกันไปหมด จึงหันมาสวดมนต์ พอสวดมนต์คล่อง เดินจงกรม

นั่งสมาธิได้โดยอัตโนมัติ นอกจากนี้ยังเกิดปัญญาแก้ปัญหาได้อย่างน่าอัศจรรย์ เคล็ดลับมีอย่างเดียว คือ ต้องมีความตั้งใจจริงและมีความเพียรไม่ย่อหย่อน ปฏิบัติสม่ำเสมอทุกวัน แล้วท่านก็จะประสบความสำเร็จ ดังพุทธวจนะว่า **"วายเมเถว ปุริโส ยาว อตฺถสฺส นิปฺปทา - เป็นคนควรพยายามเรื่อยไป จนกว่าผลที่หมายจะสำเร็จ"**

คำแปลบทสวดมนต์

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก
ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก
ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก

แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก
แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก
แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก

แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก
แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก
แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึก

แม้เพราะเหตุอย่างนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ ดังนี้

พระธรรมเป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล เป็นสิ่งที่ชวนเชิญให้ผู้อื่นมาดู เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ดังนี้

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด ปฏิบัติดีแล้ว ปฏิบัติตรงแล้ว ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว ปฏิบัติสมควรแล้ว ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี เป็นเนื้อนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้

๑. สมเด็จพระจอมมุนีทรงผจญกับพญามารผู้มีฤทธิ์สามารถเนรมิตแขนได้ตั้งหนึ่งพัน แต่ละข้างถืออาวุธครบ ขี่ช้างชื่อคีริเมขละพร้อมทั้งเสนามาร มีงูออกมาจากร่างกาย โห่ร้องก้องกึกน่าสะพรึงกลัว ทรงพิชิตพญามารกับเสนาทั้งหลายนั้นด้วยธรรมวิธี คือทรงนึกถึงพระบารมีทั้ง ๑๐ ประการ ที่ทรงบำเพ็ญแล้ว มีทานบารมี เป็นต้น ด้วยเดชแห่งองค์พระผู้พิชิตมารนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

๒. สมเด็จพระจอมมุนีทรงผจญกับอาฬวกยักษ์ ผู้มีจิตกระด้าง หยาบช้า ดุร้าย เหี้ยมโหด ซึ่งเข้ามาทำยุทธนาการอยู่ตลอดคืน รุนแรงยิ่งกว่าครั้งผจญพญามาร ทรงพิชิตพญายักษ์ด้วยขันติวิธีที่ทรงฝึกฝนมาอย่างดี ด้วยเดชแห่งองค์พระผู้พิชิตยักษ์นั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

๓. สมเด็จพระจอมมุนีทรงผจญกับพญาช้างชื่อนาฬาคีรี ซึ่งกำลังตกมัน ดุร้าย ประดุจไฟป่าที่เผาผลาญทุกอย่างที่ขวางหน้า ร้ายแรง ดั่งจักราวุธ และสายฟ้า (ขององค์อินทร์) ทรงพิชิตพญาช้างด้วยวิธีรดด้วยน้ำ คือพระ-เมตตา ด้วยเดชแห่งองค์พระผู้พิชิตช้างนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

๔. สมเด็จพระจอมมุนีทรงผจญกับโจรองคุลิมาลผู้ดุร้ายยิ่ง ถือดาบเงื้อง่าวิ่งไล่หมายฆ่าพระองค์ไปเป็นระยะทางไกลถึง ๓ โยชน์ ทรงพิชิตจอมโจรด้วยทรงบันดาลอิทธิฤทธิ์ทางใจอันยอดเยี่ยม ด้วยเดชแห่งองค์พระผู้พิชิตจอมโจรนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

๕. สมเด็จพระจอมมุนีทรงผจญกับนางจิญจมาณวิกาผู้ซึ่งผูกไม้ไว้ที่ท้อง แสร้งทำเป็นหญิงมีครรภ์ ยืนด่าว่าใส่ร้ายพระองค์ท่ามกลางที่ประชุมชน ทรงพิชิตนางด้วยวิธีทรงสงบพระหฤทัย เป็นสง่าเฉยอยู่ดั่งพระจันทร์เพ็ญ ด้วยเดชแห่งองค์พระผู้ชิตนางนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

๖. สมเด็จพระจอมมุนีทรงผจญกับสัจจกนิครนถ์ผู้มีดมนยิ่งนัก มุ่งเชิดชูลัทธิของตนว่าเลอเลิศประเสริฐแท้ราวกับชูธงขึ้นฟ้า มุ่งมาจะโต้วาทะกับพระองค์ ทรงพิชิตสัจจกนิครนถ์ด้วยเทศนาญาณวิธี คือ รู้อัชฌาศัยแล้วตรัสเทศนาสอนให้มองเห็นความจริง ด้วยเดชแห่งองค์พระผู้พิชิตนิครนถ์นั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

๗. สมเด็จพระจอมมุนีทรงผจญกับพญานาคราชชื่อนันโทปนันทะ ผู้มีฤทธิ์มาก หากเป็นอันธพาลมีความหลงผิด บังอาจสำแดงฤทธิ์แผ่พังพานกั้นฉนวนอากาศปิดทาง

พุทธโคจร ทรงโปรดให้พระมหาโมคคัลลานะพุทธโอรส เนรมิตกายเป็นนาคราชไปปราบด้วยฤทธิ์ที่เหนือกว่า ด้วยเดชแห่งองค์พระผู้พิชิตพญานาคราชนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

๘. สมเด็จพระจอมมุนีทรงผจญกับพกาพรหม ผู้สำคัญตนว่าเป็นผู้มีความรุ่งเรืองด้วยความบริสุทธิ์ และมีฤทธิ์อำนาจกว่าใคร ๆ เกิดความเห็นผิดว่าชีวิตพรหมเป็นอมตะ ประดุจถูกงูรัดที่มือ ทรงพิชิตพกาพรหมด้วยวิธีวางยาพิเศษ คือ เทศนาญาณ ด้วยเดชแห่งองค์พระผู้พิชิตพกาพรหมนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

๙. นรชนใด ผู้มีปัญญา ไม่เกียจคร้าน สวดก็ดีระลึกถึงก็ดี ซึ่งพระคาถาทั้ง ๘ บทนี้ทุกวัน นรชนนั้นจะพึงละเสียได้ ซึ่งอุปัทวันตรายทั้งหลาย มีประการต่าง ๆ เป็นเอนก และถึงซึ่งวิโมกข์ อันเป็นบรมสุขแล.

* พระผู้เป็นที่พึ่งแห่งปวงสัตว์ ประกอบแล้วด้วยมหากรุณา ยังบารมีทั้งหลายทั้งปวงให้เต็ม เพื่อประโยชน์แก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย ถึงแล้วซึ่งความตรัสรู้อันอุดุม

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงผจญมาร ณ โคนโพธิพฤกษ์ ถึงความเป็นผู้เลิศแล้ว ทรงบันเทิงอยู่ในอภิเษกแห่งพระ–

พุทธเจ้าทั้งหลาย ให้เจริญความยินดีแก่พวกศากยราชว่า พระองค์ชนะมาร ณ อปราชิตบัลลังก์ อันเป็นชัยมงคล เหนือใบบัว คือ ปฐพีอันเป็นประธานฉันใด ขอท่านจงเป็นผู้ชนะฉันนั้นฯ

สัตว์ทั้งหลายประพฤติชอบในเวลาใด เวลานั้นชื่อว่า ฤกษ์ดี มงคลดี สว่างดี รุ่งดี และขณะดี ครู่ดี บูชาดีแล้วในพรหมจารี บุคคลทั้งหลาย กายกรรม เป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา วจีกรรม เป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา มโนกรรม เป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา ความปรารถนาของท่านเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา สัตว์ทั้งหลายกระทำกรรมอันเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวาแล้ว ย่อมได้ประโยชน์ทั้งหลายอันเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาข้าพเจ้า ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง ขอความสวัสดีทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาข้าพเจ้า ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้งปวง ขอความสวัสดีทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาข้าพเจ้า ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง ขอความสวัสดีทั้งหลายจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ

มงฺคลสุตฺตํ

๑. พหู เทวา มนุสฺสา จ มงฺคลานิ อจินฺตยุํ
อากงฺขมานา โสตฺถานํ พฺรูหิ มงฺคลมุตฺตมํ

๒. อเสวนา จ พาลานํ ปณฺฑิตานญฺจ เสวนา
ปูชา จ ปูชนียานํ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๓. ปฏิรูปเทสวาโส จ ปุพฺเพ จ กตปุญฺญตา
อตฺตสมฺมาปณิธิ จ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๔. พาหุสจฺจญฺจ สิปฺปญฺจ วินโย จ สุสิกฺขิโต
สุภาสิตา จ ยา วาจา เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๕. มาตาปิตุอุปฏฺฐานํ ปุตฺตทารสฺส สงฺคโห
อนากุลา จ กมฺมนฺตา เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๖. ทานญฺจ ธมฺมจริยา จ ญาตกานญฺจ สงฺคโห
อนวชฺชานิ กมฺมานิ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๗. อารตี วิรตี ปาปา มชฺชปานา จ สญฺญโม
อปฺปมาโท จ ธมฺเมสุ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๘. คารโว จ นิวาโต จ สนฺตุฏฺฐี จ กตญฺญุตา
กาเลน ธมฺมสฺสวนํ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๙. ขนฺตี จ โสวจสฺสตา สมณานญฺจ ทสฺสนํ
กาเลน ธมฺมสากจฺฉา เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๑๐. ตโป จ พฺรหฺมจริยญฺจ อริยสจฺจาน ทสฺสนํ
นิพฺพานสจฺฉิกิริยา จ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๑๑. ผุฏฺฐสฺส โลกธมฺเมหิ จิตฺตํ ยสฺส น กมฺปติ
อโสกํ วิรชํ เขมํ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

๑๒. เอตาทิสานิ กตฺวาน สพฺพตฺถมปราชิตา
สพฺพตฺถ โสตฺถึ คจฺฉนฺติ ตนฺเตสํ มงฺคลมุตฺตมนฺติ

มงคลสูตร

๑. เหล่าเทวะและมนุษย์เป็นอันมาก ผู้หวังความสวัสดี ได้คิดหามงคลทั้งหลาย ขอพระองค์จงตรัสมงคลอันสูงสุด เถิดพระเจ้าข้า

๒. ไม่คบคนพาล ๑ คบบัณฑิต ๑ บูชาคนที่ควรบูชา ๑ นี่เป็นมงคลอันสูงสุด

๓. อยู่ในถิ่นมีสิ่งแวดล้อมดี ๑ ได้ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน ๑ ตั้งตนไว้ชอบ ๑ นี่เป็นมงคลอันสูงสุด

๔. เล่าเรียนศึกษามาก ๑ มีศิลปวิทยา ๑ มีระเบียบวินัย ๑ วาจาสุภาษิต ๑ นี่เป็นมงคลอันสูงสุด

๕. บำรุงมารดาบิดา ๑ สงเคราะห์บุตร ๑ สงเคราะห์ภรรยา ๑ การงานไม่คั่งค้าง ๑ นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๖. รู้จักให้ ๑ ดำรงอยู่ในศีลธรรม ๑ สงเคราะห์ญาติ ๑ ประกอบการงานที่ไม่มีโทษ ๑ นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๗. เว้นจากความชั่ว ๑ เว้นจากการดื่มน้ำเมา ๑ ไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย ๑ นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๘. ความเคารพ ๑ ความสุภาพอ่อนน้อม ๑ ความสันโดษ ๑ มีความกตัญญู ๑ ฟังธรรมตามกาล ๑ นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๙. มีความอดทน ๑ เป็นผู้ว่านอนสอนง่าย ๑ พบเห็นสมณะ ๑ สนทนาธรรมตามกาล ๑ นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๑๐. มีความเพียรเผากิเลส ๑ ประพฤติพรหมจรรย์ ๑ เห็นอริยสัจจ์ ๑ ทำพระนิพพานให้แจ้ง ๑ นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๑๑. ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว ๑ จิตไร้เศร้า ๑ จิตปราศจากธุลี ๑ จิตเกษม ๑ นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๑๒. เหล่าเทวะและมนุษย์ทั้งหลายกระทำมงคลเช่นนี้แล้วย่อมเป็นผู้ไม่ปราชัยในที่ทุกสถาน ย่อมถึงความสวัสดีในที่ทั้งปวง ข้อนั้นเป็นมงคลอันสูงสุดของเทวะและมนุษย์เหล่านั้น

บรรณานุกรม

๑. พระครูภาวนาวิสุทธิ์. **กฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติ เล่ม ๒.** กรุงเทพมหานคร : หอรัตนชัยการพิมพ์, ๒๕๓๑.

๒. พระครูสังฆกิจวิสุทธิ์. **มนต์พิธีพร้อมคำแปล.** กรุงเทพมหานคร : เลี่ยงเซียงการพิมพ์, ๒๕๓๔.

๓. พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). **อมฤตพจนา.** พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, ๒๕๓๕.

๔. พระภาวนาวิสุทธิคุณ. **คู่มือการฝึกอบรมพัฒนาจิต.** พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, ๒๕๓๕.

๕. ____________. **อานิสงส์การสวดพุทธคุณ.** กรุงเทพมหานคร : จิรวดีการพิมพ์, ๒๕๓๔.

๖. พระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.** พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๒๘.

๗. สุจิตรา รณรื่น. **การฝึกสมาธิ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพยวิสุทธิ์, ๒๕๓๒.

๘. ____________. **ศาสนาเปรียบเทียบ.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ทวีวัฒนการพิมพ์, ๒๕๓๕.

๙. เสฐียรพงษ์ วรรณปก. **คาถาพาหุง "ชยมังคลอัฏฐคาถา".** กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๓๕.

๑๐. Buddharakkhita, Acharya. **Buddhist Manual for Everyday Practice.** 2nd edition. Gandhinagar : Tipitaka Press, 1986.

สุทัสสา อ่อนค้อม เป็นนามปากกาของ **รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา อ่อนค้อม** แห่งคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี ผลงานชิ้นแรกเป็นเรื่องสั้น พิมพ์ในนิตยสาร *"ศรีสัปดาห์"* เมื่อปี ๒๕๑๕ ต่อมาอีก ๑๐ ปี จึงมีผลงานในนิตยสารต่างๆ เช่น *สกุลไทย กุลสตรี เดลิเมล์ วรา ดิฉัน รักลูก คัทลียา* และ*ลลนา* ตามลำดับ กระทั่งมาเป็นนักเขียนนวนิยายอิงธรรมะประจำที่นิตยสาร **กุลสตรี** ตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ ถึงปัจจุบัน

ผลงานที่พิมพ์เผยแพร่อยู่ขณะนี้ที่เป็นนวนิยายได้แก่ **คนเหมือนกัน ไฟไหนเล่าร้อนเท่าไฟนรก สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม มักกะลีผล** สามเรื่องแรกได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้ชื่อเรื่องว่า **The Price of a life** (แปลโดย *Bruce Evans*), **The Story of old man Tiow** และ **Fruit of Karma** (แปลโดย *สุจิตรา อ่อนค้อม*) ตามลำดับ ขณะนี้กำลังเขียนนวนิยายอิงธรรมะเรื่อง **วัฏจักรชีวิต** ให้กับนิตยสารกุลสตรี

ผลงานทางวิชาการมีทั้งตำราและงานวิจัย อาทิ **ศาสนาเปรียบเทียบ, การฝึกสมาธิ, ปรัชญาเบื้องต้น, พระมหากษัตริย์ไทยกับศาสนาประจำชาติ, Buddhist Chanting, ทรรศนะเรื่องความสุขในพุทธปรัชญา,** และ **The Concept of Man in Buddhism and Existentialism** นอกจากตำราและงานวิจัยแล้ว ยังมีบทความทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษอีกหลายเรื่อง ที่มีชื่อเสียงและได้รับการคัดเลือกให้อ่านในการประชุมเกี่ยวกับสันติภาพ ครั้งที่ ๒๗ ขององค์การสหประชาชาติ คือ **Building Peace in the New Millennium**

นอกจากนี้ยังมีงานแปลอีก ๓ เรื่อง ได้แก่ **Advantages of Chanting and How to Practice Vipassanà Meditation** แปลจาก **อานิสงส์ของการสวดพุทธคุณ** และ **The Law of Karma - Dhamma Practice** แปลจาก **กฎแห่งกรรม - ธรรมปฏิบัติ** ของ *พระราชสุทธิญาณมงคล (จรัญ ฐิตธมฺโม)*, **สันติภาพ..ทางเลือกเดียว** และ **ศีลห้า : พุทธวิธีสู่โลกสันติ** แปลจาก **Peace... the only Option and Five Precepts : The Buddhist Means to World Peace** ของ *Khemananda Bhikkhu.*

ไฟไหนเล่าร้อนเท่าไฟนรก

สุทัสสา อ่อนค้อม

ISBN 974-89370-3-8

